

PROGRAMMABEGROTING

2014 – 2017

Inhoudsopgave

PROGRAMMABEGROTING 2014-2017

AANBIEDINGSBRIEF	5
PROGRAMMA'S	9
programma 1 Inwoners en Bestuur	13
programma 2 Veiligheid	19
programma 3 Wonen.....	23
programma 4 Economie en Milieu.....	29
programma 5 Bereikbaarheid.....	37
programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	41
programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning.....	49
Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	55
PARAGRAFEN.....	63
paragraaf 1 Lokale heffingen.....	65
paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	69
paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	79
paragraaf 4 Financiering	87
paragraaf 5 Bedrijfsvoering	91
paragraaf 6 Verbonden partijen.....	95
paragraaf 7 Grondbeleid	101
FINANCIËLE BEGROTING	107
Overzicht van baten en lasten	108
Meerjarenraming.....	113
Uiteenzetting van de financiële positie	119

Aanbiedingsbrief

Aan de raad,

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2014 - 2017 aan. Met genoegen laten we middels deze begroting zien wat we ondanks de economische tegenwind komend jaar willen bereiken, welke inspanningen we daarvoor leveren en met welke budgetten we dat gaan doen. We realiseren ons dat we de uitdagende doelen alleen zullen bereiken in samenwerking met de inwoners, bedrijven en instellingen in de Nijkerkse samenleving. Daarnaast geven we in deze begroting aan welke invloed het beleid zal hebben op onze bredere financiële en budgettaire positie. Deze begroting is een uitwerking van de Kadernota 2014-2017. Hierbij hebben we rekening gehouden met de door uw raad aangenomen moties en amendementen. Inhoudelijk sluit deze begroting aan bij de uitgangspunten van het gekozen scenario "Nieuw Nijkerks evenwicht".

Robuuste vermogenspositie

Mede dankzij het beleid van afgelopen jaren is onze financiële positie op dit moment robuust te noemen. We hebben een goed en betrouwbaar beeld van onze vermogenspositie. In 2013 hebben we de conclusie getrokken dat door de aanhoudende crisis op de vastgoedmarkt de verdien capaciteit van onze grondexploitaties lager moet worden ingeschat. Hiervoor zijn verliesvoorzieningen getroffen waardoor we weer een aangescherpt beeld hebben van de waarde van onze bezittingen, onze schulden en ons eigen vermogen.

Het eigen vermogen biedt in de vorm van de nodige bestemmingsreserves mogelijkheden om te blijven investeren in onder andere het Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings. Daarnaast biedt het eigen vermogen in de vorm van algemene reserves ruim voldoende buffer om de geïnventariseerde risico's op te vangen. Wij ervaren dit als een robuuste uitgangssituatie waarmee we de uitdagingen van de nabije toekomst aan kunnen gaan. Uitdagingen zoals bijvoorbeeld het op de behoefte van de Nijkerkse inwoners, en binnen de zeer krappe financiële middelen, invoeren en uitvoeren van de decentralisaties op het sociale domein. Het binnen de budgetten uitvoeren van de decentralisaties is daarmee het grootste structurele financiële risico dat we in de paragraaf weerstandvermogen onderkennen.

Degelijk meerjarenperspectief

Op basis van de op dit moment beschikbare informatie zijn wij van mening dat met de nu voorliggende begroting een integraal beeld wordt gegeven van de met u afgesproken te bereiken doelen, te realiseren projecten en te genereren inkomsten en uitgaven in 2014. Hierbij is er balans tussen onze ambities en financiën. In lijn met de kadernota houden we ondertussen al rekening met € 6 miljard aan extra rijksbezuinigingen die hun weerslag zullen hebben op de hoogte van het Gemeentefonds. Voor de jaren 2015 en verder zullen wij met uw raad samen, zoals afgesproken bij de vaststelling van de Kadernota 2014, de aangegeven opties nader uitwerken om de verwachte financiële tekorten als gevolg van de aangekondigde rijksbezuinigingen terug te dringen. Op deze wijze blijft Nijkerk ook in de toekomst een financieel gezonde gemeente.

Speerpunten voor 2014

In 2014 zullen wij verder gaan met de doorontwikkeling en de uitvoering van hetgeen wij in voorgaande jaren hebben opgestart om onze ambities waar te maken. Het komende jaar zullen wij doorgaan met:

- woningbouwontwikkeling, onder andere in Nijkerkerveen;
- het stimuleren van bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- de bereikbaarheid van Nijkerk

- het zorgdragen voor goede maatschappelijke voorzieningen en het welzijn en de veiligheid van onze inwoners.

In de programma's geven we een totaalbeeld van de concrete inzet die we plegen om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken. Als voorbeeld van een maatschappelijke voorziening die we gaan realiseren kunnen we vermelden dat in 2014 de brede school in Paasbos opgeleverd zal worden. Deze brede school Paasbos wordt de eerste brede school in de gemeente. In deze school participeren onderwijs, peuteropvang, kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Gericht omgaan met nieuw beleid

Zoals verwoord in ons collegeprogramma 2010-2014 'Helder als glas', willen wij de ambitie en lastendruk beheersen. Daarom zijn wij terughoudend omgegaan met nieuwe beleidsvoorstellen die budgettaire consequenties hebben. Alleen die voorstellen die passen in het scenario "Nieuw Nijkerks evenwicht" en die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van onze gemeente hebben wij opgenomen in deze begroting.

Kansen voor het PRMI

De ambitie om de gemeente Nijkerk te blijven ontwikkelen blijft overeind. Het amendement over het verlagen van het investeringspakket PRMI van € 5,8 miljoen naar € 5,3 miljoen hebben wij uitgevoerd door geen extra activiteiten te ontplooiën voortvloeiend uit de op te stellen visie havenkom (€ 125.000), het combineren van de werkzaamheden voor de maatregelen voor het centrum (€ 200.000) en het herzien van de mogelijke fietsverbindingen met de gebieden De Flier en Arkerpoort (€ 185.000). Samen levert dit een voordeel op van € 510.000 op het voorgestelde PRMI. Het mag duidelijk zijn dat met een investeringspakket van € 5,3 miljoen nog steeds veel bereikt kan worden voor Nijkerk. Naast onze aandacht voor de recessie en de bezuinigingen blijven we dus aandacht houden voor mogelijkheden om te investeren in Nijkerk. Wat in dit kader niet onvermeld mag blijven is dat we in het kader van de "Robuuste Investeringsimpuls voor de Gelderse Economie en Werkgelegenheid" een aanvraag hebben gedaan voor een subsidie voor:

- het versterken van de leefbaarheid en de centrumfunctie van de binnenstad;
- wonen en woonomgeving;
- het verduurzamen van bedrijventerreinen.

Deze provinciale subsidieregeling is naar aanleiding van hun kadernota in het leven geroepen. Ondanks dat de korte reactietermijn in de vakantieperiode viel is het ons gelukt een degelijk gemotiveerde subsidieaanvraag te doen. We houden u op de hoogte van de provinciale beslissing op onze aanvraag.

Invoeringstraject decentralisaties in het sociaal domein

Zoals reeds eerder gesteld zullen wij ons samen met uw raad en maatschappelijke organisaties verder bezighouden met het invoeringstraject van de decentralisaties. Hier ligt een uitdaging om de juiste keuzes over de uitvoering van de nieuwe taken te maken binnen de door het Rijk met korting beschikbaar gestelde financiële middelen. Daarnaast geldt nog steeds als complicerende factor dat de betreffende wetgevingstrajecten niet zijn afgerond

Kiezen van bezuinigingsmaatregelen

2014 zal in het teken staan van keuzes om de verwachte financiële tekorten vanaf 2015 op te lossen. Hierbij kan gebruikt gemaakt worden van de door ons in de kadernota 2014-2017 aangedragen structurele bezuinigingsmogelijkheden voor een bedrag van uiteindelijk € 5,8 miljoen. Daarnaast wordt er samen met, een in samenspraak met vertegenwoordigers uit uw raad gekozen, extern adviseur gekeken naar aanvullende besparingsopties en het participatietraject. Vanzelfsprekend staan wij open voor alternatieve besparingsopties met minder negatieve maatschappelijke effecten. We zijn ons er echter wel van bewust dat, alleen al door de hoogte van het te bezuinigen bedrag, er keuzes gemaakt moeten worden die helaas onaangename consequenties zullen hebben.

Organisatieontwikkelingen

Wij zijn van mening dat zowel het succesvol invoeren van de decentralisaties als het succesvol invoeren van besparingsmaatregelen niet zal gaan zonder transformatie van onze organisatie. Daarom zullen we onze organisatie blijven ontwikkelen, waarbij ook de steeds verdergaande samenwerkingsvormen onverminderd aandacht zullen krijgen. Ook Het Nieuwe Werken is een belangrijke pijler van de organisatieontwikkeling.

Per 1 januari 2014 zullen onze medewerkers van de brandweer werkzaam zijn bij de VGGM. Met alle partijen, waaronder de werknemersvertegenwoordiging, hebben wij deze processen zo secuur mogelijk doorlopen en is zo goed mogelijk rekening gehouden met de belangen van betrokkenen. Voor de medewerkers is dit uiteraard een spannende tijd. Wij verwachten dat ze in hun nieuwe werkorganisatie veel werkplezier en uitdagingen zullen hebben.

Financieel resultaat

Deze begroting is voor de jaarschijf 2014 sluitend. Dit is mede het gevolg van de doorgevoerde bezuinigingen van € 1,3 miljoen in 2014 zoals afgesproken in de Kadernota 2014-2017. Vanaf 2015 ontstaan er bij ongewijzigd beleid tekorten in onze begroting. Zoals afgesproken zal de komende periode worden gebruikt om de tekorten structureel terug te dringen.

Positief saldo 2014

In de Kadernota 2014 gaf de jaarschijf 2014 een voordelig saldo van € 20.000. Deze begroting sluit met een saldo van € 175.000 voordelig. Dit is dus een positief verschil ten opzichte van de kadernota, ondanks de stelpost die wij hebben opgenomen vanwege de te verwachten extra rijksbezuinigingen van € 6 miljard, de desintegratiekosten vanwege de regionalisering van de brandweer en de diverse overige nadelen. Daartegenover staan voordelen onder andere op het gebied van de algemene uitkering, de specifieke uitkering WWB. Daarnaast zijn suggesties voor begrotingstechnische maatregelen overgenomen uit de Quicksan besparingsmogelijkheden 2014 die voor ons is gemaakt door Deloitte.

Stabiel saldo 2015 - 2017

Op basis van onze huidige inschatting zullen op basis van ongewijzigd beleid de jaren 2015-2017 sluiten met een structureel tekort. Deze tekorten liggen in de lijn zoals gepresenteerd in de Kadernota 2014-2017 en lopen op tot € 3,8 miljoen. Een uitgebreide verschillenanalyse vindt u in de 'Financiële begroting'.

Verbeterd risicoprofiel

Bij de opstelling van deze begroting hebben wij het risicoprofiel van onze gemeente geactualiseerd. De specifieke structurele risico's opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen zijn afgenomen ten opzichte van de kadernota. Dit wordt veroorzaakt doordat we de zich nu concreet manifesterende risico's van de desintegratiekosten van de brandweer en het afnemende dividend van Alliander hebben opgenomen in de begroting van baten en lasten.

Beheerste lokale lastendruk

Het past binnen de visie van ons college dat wij ons bij de begroting van 2014 onverminderd inspannen om te investeren in de lokale samenleving en daarbij de lastendruk zo beperkt mogelijk houden. Doordat er een balans is gevonden tussen investeren enerzijds en bezuinigen anderzijds kunnen we de stijging van de lastendruk voor onze burgers en bedrijven beperkt houden. In het algemeen hebben we slechts de inflatie en de trendmatige aanpassingen (0,9 – 1,5 %) in onze belastingtarieven doorgevoerd.

Ongewijzigd begrotingstoezicht

De begroting die voor u ligt, is sluitend voor 2014. Voor de tekorten in 2015 en volgende jaren ligt een gedegen plan om dit op te lossen. Wij verwachten dan ook geen wijziging in het huidige toezichtregime van de provincie Gelderland. Dat houdt in dat uw raad zonder voorafgaande toestemming van de provincie de begroting mag wijzigen.

Ten slotte

Het zal u niet zijn ontgaan dat 2014 een jaar is met gemeenteraadsverkiezingen. Dat betekent dat de komende maanden voor u als volksvertegenwoordigers maar ook voor ons als bestuurders een extra boeiende, drukke en spannende tijd zal zijn. Wij zijn van mening dat wij u een degelijke begroting aanbieden, die de nieuw te vormen raad kansen biedt om door te gaan op de ingeslagen weg naar de toekomst van Nijkerk. Wij wensen u goede verkiezingen toe!

10 september 2013

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

mevrouw mr. M.D. Haalstra

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Programma's

Algemeen

In de programmabegroting geeft de raad aan wat zij ten aanzien van de verschillende programma's gerealiseerd wenst te zien. Programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van een bepaald maatschappelijk effect. De raad formuleert de doelstellingen die gerealiseerd dienen te worden en stelt de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. De programma-indeling op basis van zeven beleidsvelden is door de raad gekozen bij de voorbereiding van de (eerste) programmabegroting 2004.

Het college verzorgt - in overleg met de raad - de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder belast met de uitvoering van de begroting. Een document dat daarbij in beeld komt is de productenraming, die door het college wordt vastgesteld als hulpmiddel ter uitvoering van de (programma)begroting.

Over de uitvoering van de begroting wordt verantwoording afgelegd in twee documenten. Het college stelt, op het niveau van de productenraming, de productenrealisatie vast. De raad krijgt, op het niveau van de programmabegroting, de jaarstukken ter vaststelling aangeboden, nadat die door de accountant zijn gecontroleerd.

In onderstaand schema is de relatie aangegeven tussen de begrotings- en verantwoordingsdocumenten.

<i>actor</i>	<i>begrotingsfunctie</i>	<i>soort begrotings- of verantwoordingsdocument</i>
raad	allocatie	(programma)begroting
	autorisatie	(programma)begroting
	controle	(programma)jaarstukken bestaande uit jaarverslag en jaarrekening
college	beheertechnisch	productenraming/productenrealisatie
	bedrijfseconomisch	productenraming/productenrealisatie
	verantwoording	(programma) jaarstukken

Naast de genoemde begrotings- of verantwoordingsdocumenten wordt de raad twee keer per jaar via een bestuursrapportage geïnformeerd.

De opzet van de programma's

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat doen we daarvoor?
3. Wat mag het kosten?

Hieronder wordt toegelicht hoe de programma's zijn opgebouwd.

1. Wat willen we bereiken?

Elk programma start met één of meerdere algemene beleidsdoelstellingen, de algemeen beoogde maatschappelijke effecten. De programmabegroting staat niet op zichzelf. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in beleidsnota's. In de verschillende programma's is daarom een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

De intentie is om de doelstellingen per programma zoveel mogelijk concreet en meetbaar te formuleren. Dit gebeurt in een aantal uitgewerkte doelstellingen per programma. Deze doelstellingen staan vermeld in de eerste kolom van de tabel(len) bij het onderdeel "doelstellingen en prestaties". De doelstellingen (als uitwerking van de beoogde maatschappelijke effecten) zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten. Ten opzichte van de begroting van 2013 – 2016 zijn er weer meer doelstellingen benoemd en ook scherper geformuleerd. Wel verschilt dit per programma. Dit wordt deels verklaard door nieuw beleid waarin ook scherpere doelstellingen zijn vastgelegd.

Als verschil ten opzichte van de begroting 2013 – 2016 is uit de tabel bij 'wat gaan we daarvoor doen' de beleidsontwikkeling als activiteit verwijderd en heeft dit een plek gekregen onder het beleidskader.

2. Wat doen we daarvoor?

De activiteiten die in het begrotingsjaar worden ondernomen om de doelstellingen te realiseren staan vermeld in de laatste kolom van de tabel(len) bij het onderdeel "doelstellingen en prestaties". Voor sommige activiteiten is reden tot of behoefte aan uitleg. In dat geval is een numerieke verwijzing opgenomen. Deze uitleg is vervolgens bij het bijbehorende nummer terug te vinden na de tabel.

3. Wat mag het kosten?

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de Financiële Begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten.

Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma heeft altijd de goedkeuring van de raad.

De prioriteiten in de tabel 'Wat mag het kosten' wijzen afzonderlijke budgetten toe aan nieuw beleid voor het komende jaar. Deze zijn zo gekozen dat de raad daarover afzonderlijke besluiten kan nemen, d.w.z. wenst de raad een prioriteit niet te honoreren, dan vervalt het budget en gaat de activiteit niet door. De post overige lasten is het grootste bedrag per programma en gaat in hoofdzaak naar de uitvoering van bestaand beleid. Ook is in de tabel aangegeven welke besparingen de ombuigingen tot gevolg hebben.

4. Uitvoeringsinformatie

Bij het vierde vaste onderdeel per programma worden de producten genoemd die tot het budget van een programma horen en waarmee het programma gerealiseerd gaat worden. Hierdoor wordt de koppeling gelegd met de productenraming die het college vaststelt. Ter indicatie van de 'zwaarte' van een product is ook het geraamde bedrag aan uitgaven vermeld. Deze tabel maakt geen deel uit van de vast te stellen begroting door uw raad, omdat dit via de productenraming door het college wordt vastgesteld.

In overleg met de auditcommissie is in de begroting 2012 een kolom opgenomen met de beïnvloedbaarheid van de uitgaven. De gehanteerde methode om de beïnvloedbaarheid te bepalen is een zeer grove methode geweest.

Kostendekkende activiteiten, wettelijke taken en kapitaallasten zijn hierbij bijvoorbeeld als 100% niet-beïnvloedbaar beschouwd. Voor de overige uitgaven wordt uitgegaan van een beïnvloedbaarheid van 100% en voor de apparaatskosten van een beïnvloedbaarheid van 60%. Op deze wijze ontstaat een gewogen cijfer voor beïnvloedbaarheid.

De beïnvloedbaarheid van uitgaven gaat in deze begroting over de vrijheid van keuze van uitvoering (gemeentelijke autonomie) zonder te kijken naar de maatschappelijke effecten van deze keuze. Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's hebben wij wél gekeken naar de maatschappelijke effecten van de te beïnvloeden uitgaven.

De komende jaren zal de methodiek mede in het licht van de bezuinigingsscenario's nader worden uitgewerkt. Overigens betekent het niet dat indien een uitgave beïnvloedbaar is dat de betreffende uitgave onmiddellijk naar beneden kan worden bijgesteld. Het stopzetten van een subsidie gaat bijvoorbeeld veelal gepaard met een afbouwregeling voor de gesubsidieerde instelling.

programma 1 Inwoners en Bestuur

Dit programma gaat over de visie van het bestuur op de toekomst van de gemeente. Het gaat ook over een betrouwbare en gestroomlijnde gemeente die goed communiceert met haar inwoners en bedrijven én hen actief betreft bij ontwikkelingen en het maken van keuzes. Regionale samenwerking is ook een belangrijk punt van aandacht.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven;
- goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente;
- inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad.

1.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 1.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Coalitieakkoord/collegeprogramma	2010 – 2014	2010
Participatienota gemeente Nijkerk	2011 – en verder	2010
Nijkerk heeft Antwoord©	2010 – 2014	2010
Strategische agenda FoodValley	2011 – 2015	2011
Structuurvisie Nijkerk	2011 – en verder	2011
Structuurvisie Binnenstad	2011 – en verder	2011
Kadernota Communicatie	2011 – en verder	2011
Nota Raadscommunicatie 2013+	2013 en verder	2013
Nota Social Media en de gemeente Nijkerk	doorlopend	2012

Collegeprogramma

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 zal een nieuw college worden gevormd. Vervolgens wordt een nieuw collegeprogramma opgesteld. Het collegeprogramma is het leidend kader voor beleid en uitvoering in de nieuwe raadsperiode 2014-2017.

1.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- In 2015 de klant op 80% van alle vragen tijdens het eerste contact antwoord krijgt.	<ul style="list-style-type: none">- Inmiddels wordt ca 50% van de vragen tijdens het eerste contact beantwoord.	<ul style="list-style-type: none">- De Publiekswinkel ontwikkelt door tot een Klant Contact Centrum (KCC) en in 2014 implementeren wij een mid-office en passen wij kanaalsturing toe. Het streven is om in 2014 60% van de vragen tijdens het eerste contact te beantwoorden.¹⁾

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De website tot een volwaardig dienstverleningskanaal is ontwikkeld en in 2015 volledig voldoet aan de webrichtlijnen. - Nijkerk bij de benchmarks 'publiekszaken' en 'waarstaatjegemeente.nl' tot het bovenste segment van de Nederlandse gemeenten behoort op het gebied van dienstverlening. - Ondernemers tevreden zijn over de dienstverlening en deze waarderen met een gemiddeld rapportcijfer 7. - De gemeentelijke dienstverlening voor minimaal 70% voldoet aan de servicenormen uit het kwaliteitshandvest. 	<ul style="list-style-type: none"> - Per 1 januari 2013 wordt al voldaan aan de minimale vereiste websiterichtlijnen en per 2015 volledig. - Nijkerk scoort bij de benchmark 'Waar staat je gemeente' op nagenoeg alle onderdelen hoger dan de overige 27 deelnemende gemeenten. Bij de benchmark 'publiekszaken' 2012 staat Nijkerk op de 6e plaats van de 70 deelnemende gemeenten. Gegevens over 2013 zijn nog niet bekend. - Op grond van uitkomsten van de Mystery Client onderzoeken van de Kamer van Koophandel scoorde Nijkerk de afgelopen jaren gemiddeld een 8. - Nijkerk voldoet nu voor ruim 80%. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oplossen van eventuele actiepunten uit de nog uit te voeren toets. Deze toets geeft aan in hoeverre wij op schema zijn. - Bevindingen uit de benchmarks 'publiekszaken' en 'waarstaatjegemeente' 2013 gebruiken als structurele verbetermaatregelen. - Stroomlijnen contact voor bedrijven. - Verbeteringen doorvoeren op basis van de 0-meting 2013 en een nieuwe meting uitvoeren in 2014.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

¹⁾ Dienstverlening

Ontwikkelen Klant Contact Centrum (KCC)

De gemeente wordt het overheidsloket voor steeds meer overheidsdiensten. In 2015 krijgt de klant op ca. 80% van alle vragen direct volledig en correct antwoord. Als doorverwijzing nodig is, dan houdt de Publiekswinkel regie op het contact en blijft de klant goed geïnformeerd over de afhandeling van de vraag.

In 2014 zet de gemeente Nijkerk in op de ontwikkeling van een mid-office ten behoeve van de dienstverlening en gaat kanaalsturing toepassen (digitaal, tenzij). Door de landelijke ontwikkelingen, de doorontwikkeling van het KCC, de website, het inrichten van een mid-office en het toepassen van kanaalsturing zal het in de toekomst steeds minder nodig zijn om bij het stadhuis langs te gaan.

Gewenst effect 2: Goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking in regionaal verband concrete meerwaarde oplevert voor Nijkerk, qua kennisdeling, schaalvoordelen, bestuurlijke invloed en toekenning financiële regelingen. - De middelen van de gemeente doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en burgergericht zijn ingezet (mede naar oordeel van de accountant). 	<ul style="list-style-type: none"> - Meerwaarde van regionale samenwerking is op dit moment vooral zichtbaar in bestuurlijke invloed op gebied van Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening en Wonen; in financiële bijdragen in het kader van het regiocontract; en kennisdeling ten aanzien van ontwikkelingen in het sociaal domein. - Over de jaarrekening van de afgelopen jaren (ook 2012) heeft de accountant een goedkeurende (rechtmatigheids) verklaring gegeven. 	<ul style="list-style-type: none"> - Via diverse regionale projecten in het kader van uitvoering van strategische agenda's en de decentralisaties in het sociaal domein zetten we met name in op nadere kennisdeling en het realiseren van schaalvoordelen in 2014 (voor concrete projecten zie overige programma's). - In de strategische samenwerking in diverse regio's brengen wij in 2014 nadere focus aan (minder overleggen; meer resultaatgericht werken vanuit gezamenlijk belang). - Vereenvoudigen van interne procedures / processen / werkstromen en daarbij ook het terugdringen van onnodige gemeentelijke regelgeving.

Gewenst effect 3: Inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De bezoekers van en deelnemers aan de vergaderingen de kwaliteit van de besluitvorming met een voldoende waarderen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Waardering vergaderingen in 2013: <ul style="list-style-type: none"> - Rapportcijfer van bezoekers: 7,8. - Rapportcijfer van deelnemers: 7,1. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wij sturen alle basisscholen een uitnodiging voor deelname aan het jaarlijkse project Jeugdgemeenteraad. - Wij bieden alle 3-vmbo leerlingen van het Groenhorst College en het Corlaer College het programma "Wegwijs in het gemeentehuis" aan. - De vergaderingen van de gemeenteraad worden via de website aangekondigd en live uitgezonden en kunnen achteraf eenvoudig worden geraadpleegd en doorzocht. - Wij vragen jaarlijks aan bezoekers en deelnemers van de vergaderingen naar hun mening over de kwaliteit van besluitvorming.

1.3 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inwoners en Bestuur verbonden zijn. De prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
Locatie Jumbo/Kerkplein (PRMI)	40	0	235	235
Locatie van der Kraats (PRMI)	15	0	0	0
Totaal prioriteiten	55	0	235	235
Ombuigingen	-20	-20	-20	-20
Overige activiteiten	5.579	5.425	5.373	5.423
Totaal lasten programma	5.614	5.405	5.588	5.638
B A T E N				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	673	829	679	673
Totaal baten programma	673	829	679	673
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.941	4.576	4.909	4.965
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	4.644	4.434	4.547	4.606
Verschil	N 297	N 142	N 362	N 359

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Incidentele bijdrage Foodvalley in 2015 vanwege het WMO-beleidsplan.

1.4 Ombuigingen

Bestuurssecretariaat

De vacatureruimte met betrekking tot het bestuurssecretariaat is vervallen. Deze besparing levert vanaf 2014 structureel € 20.000 op.

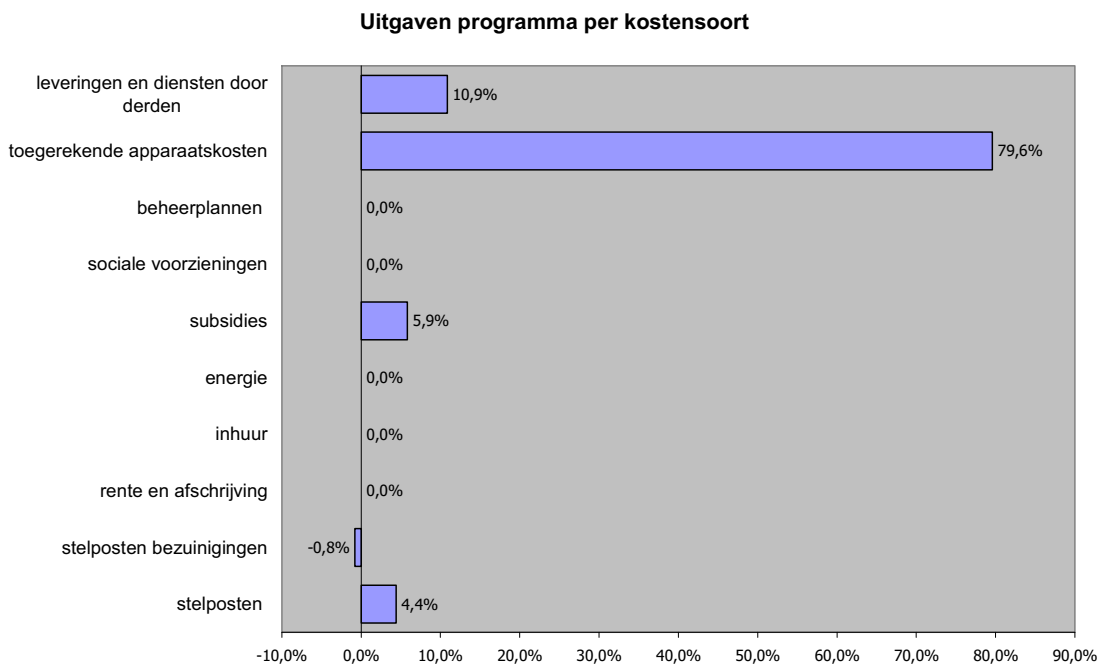
1.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Inwoners en Bestuur horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

030	Bestuursorganen	€	2.408.000	30%
031	Bestuurlijke samenwerking	€	146.000	80%
032	Representatie	€	43.000	100%
033	Viering 600-jr Stad Nijkerk	€	15.000	0%
034	Regionale samenwerking	€	236.000	80%
040	Bestuursondersteuning	€	386.000	60%
041	Bestuursinstrumenten	€	333.000	60%
050	Burgerzaken	€	1.429.000	0%
810	Bovengemeentelijke en structuurplannen	€	618.000	70%

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 2 Veiligheid

Dit programma gaat over de zorg voor een veilige woon-, werk- en recreatiegemeente. Preventie, toezicht en handhaving en een adequate hulpverlening zijn de pijlers onder dit programma.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente.*

2.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 2.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Integraal Veiligheidsprogramma	2010 – 2013	2010
Nota Integraal Handhavingsbeleid	2011 – 2014	2011
Regionaal Crisisplan deel I	2011 – 2014	2011
Regionaal Crisisplan deel II	2011 – 2014	2012

Integraal Veiligheidsprogramma

In 2013 wordt het Integraal Veiligheidsprogramma geactualiseerd. Vaststelling van het programma wordt voorzien in 2014.

Nota integraal handhavingsbeleid

In 2014 wordt de actualisatie van de nota voorbereid. Vaststelling daarvan wordt voorzien in 2015.

2.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De criminaliteit van jaar op jaar afneemt.- In 2014 meer dan 90% van onze inwoners zich veilig voelt.	<ul style="list-style-type: none">- Basis vormen de jaarcijfers uit de Politiemonitor van de Nationale Politie (Gelderland Midden) 2012.- In 2013 wordt de 4-jaarlijkse Veiligheidsmonitor uitgevoerd. De uitslag wordt als uitgangssituatie gezien. De uitkomsten zijn begin 2014 bekend.	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoeren van veiligheidsprojecten zoals buurtbemiddeling, buurtpreventie en platforms.- Deelnemen aan burgernet en het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei.- Bestrijden van veel voorkomende vormen van criminaliteit (zoals woninginbraken, auto-inbraken en openbare orde problemen in het uitgaansgebied).- Cameratoezicht in de binnenstad.- Controleren op alcoholgebruik onder jongeren.- Deelnemen aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De fysieke veiligheid verbeterd is. 		<ul style="list-style-type: none"> - Implementeren 'kwaliteitsmeter veilig uitgaan'. - Alle evenementen worden geclassificeerd door de risicoscan. Aanpak gemeente en inzet van hulpdiensten sluit aan bij deze classificatie. - Implementeren van het regionaal Crisisplan Deelplan II. - Opleiden en oefenen gemeentelijke crisisorganisatie.

2.3 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inwoners en Bestuur verbonden zijn. De prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

LASTEN	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
...	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	-30	-30	-30	-30
Overige activiteiten	3.607	3.635	3.632	3.640
Totaal lasten programma	3.577	3.605	3.602	3.610
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	20	20	20	20
Totaal baten programma	20	20	20	20
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.558	3.585	3.582	3.590
Saldo verwacht na Kadernota 2014	3.479	3.479	3.423	3.423
Verschil	N 79	N 106	N 161	N 167

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingsseffekten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Door de regionalisering van de brandweer zijn er desintegratiekosten ontstaan.
- Lagere uitvoeringskosten cameratoezicht.

2.4 Ombuigingen

Rampenbestrijding

De vacatureruimte met betrekking tot rampenbestrijding is deels vervallen omdat de veiligheidsregio dit oppakt. Deze besparing levert vanaf 2014 structureel € 30.000 op.

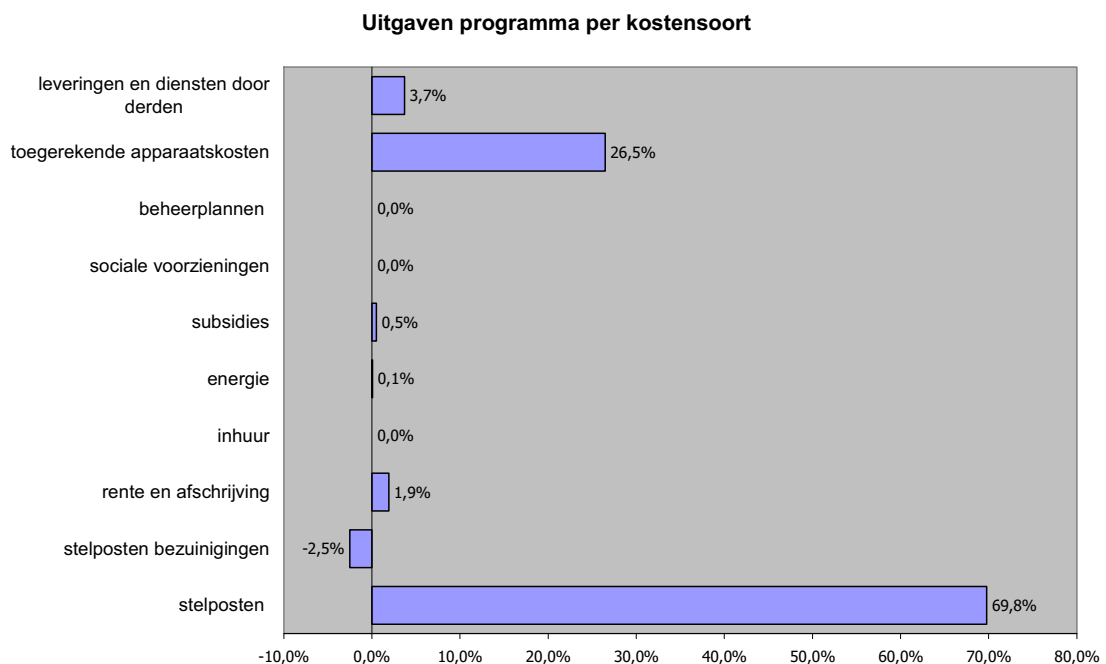
2.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het Programma Veiligheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

110	Openbare orde en veiligheid	€	248.000	90%
111	Vergunningen voor evenementen etc.	€	225.000	70%
120	Regionale brandweer	€	2.904.000	10%
124	Rampenbestrijding	€	201.000	60%

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 3 Wonen

Dit programma omvat de zorg voor het plezierig wonen in de gemeente Nijkerk. Naast het belang dat de woon- en leefomgeving prettig is, moeten er ook voldoende kwalitatief goede woningen beschikbaar zijn voor alle doelgroepen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk;
- een plezierige en schone woon- en leefomgeving.

3.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 3.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Handboek groenbeleid (kaders)	doorlopend	2003
Integraal beheerplan openbare Ruimte IBOR	doorlopend	2004
Bouwbeleidsplan	2009 – 2012	2009
Nota Inbreidingslocaties	2010 – 2015	2010
Gemeentelijk Waterplan	2005 – 2030	2012
De Woonvisie 2012+ "Keuze voor kwaliteit"	2012 – en verder	2012
Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (VGRP)	2012 – 2016	2012
Welstandsnota	doorlopend	2013
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen voor bestaande en nieuwe woongebieden	doorlopend	doorlopend

Toelichting actualisatie IBOR beleidskader

In 2014 wordt het beleidskader IBOR geactualiseerd. De afgelopen jaren zijn bezuinigingen doorgevoerd op de diverse beheerplannen in relatie tot de openbare ruimte. Deze bezuinigingen hebben een directe uitwerking op de representativiteit van de openbare ruimte. Het te actualiseren beleidskader IBOR zal inzicht geven in de kwaliteitsbeelden van alle aspecten van de openbare ruimte en de keuzes die hierin naar de toekomst genomen kunnen en wellicht moeten worden. Hiermee zullen in 2014 het hierboven genoemde Handboek groenbeleid en het Integraal beheerplan openbare ruimte IBOR als zelfstandig kader vervallen.

3.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Er voldoende woningen beschikbaar zijn om te voorzien de lokale en regionale behoefte: <ul style="list-style-type: none"> - Kernvoorraad op peil blijft (minimaal 3.500 woningen). - Er voldoende bestemmingsplancapaciteit is zodat er 100 woningen kunnen worden opgeleverd in 2014. - De keuzevrijheid en zelfredzaamheid zijn vergroot door: <ul style="list-style-type: none"> - Een regionaal woonruimte-verdelingssysteem. - Stimulering van de doorstroming op de woningmarkt in Nijkerk. 	<ul style="list-style-type: none"> - Momenteel zijn er 3.522 woningen uit kernvoorraad in eigendom bij corporaties. - Huisvestingsverordening 2013 waarin basis is gelegd voor het regionale woonruimte systeem - Door de economische crisis is de doorstroming gestokt. 	<ul style="list-style-type: none"> - We bewaken afspraken over verkoop bestaande huurwoningen. - We voegen nieuwe huur- en koopwoningen toe op uitleg- en inbreidingslocaties o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - Nijkerkerveen: levering 1 of 2 vrije sector woningen deelplan 1b; start bouwrijpmaken 1e fase deelplan 2; uitwerken voorzieningencluster Nijkerkerveen (pve, beheer- en exploitatiemodel, ontwerp). - Terrassen: oplevering 18 woningen parkrand; oplevering 23 vrije sector huurwoningen + mogelijk een aantal 2de kapwoningen; afronden woonrijpmaken. - Doornsteeg: Bestemmingsplan-procedure ingezet. - Sportweg: afronding bouwrijpmaken; oplevering en verkoop appartementencomplex, de helft van de nulredenwoningen en start bouw zorgcomplex (door ontwikkelaar). - We stemmen regionale afstemming woningbouwprogrammering af. - We implementeren het nieuwe regionale woonruimteverdelings-systeem. - We brengen de regeling startersleningen onder de aandacht en voeren deze uit (€ 1.350.000 is voor Nijkerk in een revolverend fonds beschikbaar gesteld voor startersleningen).

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteit van de woningvoorraad is verbeterd: <ul style="list-style-type: none"> - Door CPO-project (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap). - Doordat meer woning geschikt zijn om langer zelfstandig te wonen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is nog geen CPO-project in Nijkerk; wel een overzicht mogelijke locaties voor CPO. - Veel woningen zijn momenteel ongeschikt voor bepaalde doelgroepen, maar met betrekkelijk eenvoudige middelen door bewoners zelf beter geschikt te maken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wij stimuleren CPO door inwoners actief te informeren over de mogelijkheden van CPO. - We rollen de bewustwordingscampagne "Woonbewust" uit.¹⁾

¹⁾ "Woonbewust" is een meerjarencampagne met als doel inwoners bewust te maken dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor woningaanpassingen om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Informatie over mogelijkheden tot aanpassingen worden op verschillende manieren onder de aandacht gebracht.

Gewenst effect 2: Een plezierige en schone woon- en leefomgeving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De kwaliteit van de openbare ruimte op een niveau basis onderhouden wordt. en dit op basis van de schouw is aangetoond. 	<ul style="list-style-type: none"> - De openbare ruimte voldoet op dit moment aan het gestelde kwaliteit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het voor 2014 geplande onderhoud uitvoeren aan o.a. wegen, groen, speelvoorzieningen, water, bebording en verlichting. - Waar nodig op basis van inspecties klein en groot onderhoud uitvoeren.
<ul style="list-style-type: none"> - Het huishoudelijk afval boven de landelijke doelstellingen gescheiden wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Volgens het huidige DIFTAR principe kennen we een haal en breng systeem voor de afvalinzameling. Op dit moment wordt voldaan aan de landelijke doelstelling voor de scheiding van afval. 	<ul style="list-style-type: none"> - De burgers stimuleren om GFT afval nog beter te scheiden ten opzichte van het restafval. - Goed gedrag te belonen bij het juist scheiden van afvalstromen zoals papier, kunststof, GFT en restafval. - Communicatie naar de burger verzorgen om de bewustwording te verhogen en meerwaarde aan te tonen.

3.3 Wat mag het kosten?

In de volgende tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Wonen verbonden zijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
LASTEN	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	-300	-300	-300	-300
Woningbouwkavels	6.093	3.071	4.026	4.966
Overige activiteiten	15.013	15.064	15.053	15.136
Totaal lasten programma	20.806	17.835	18.779	19.802
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	90	90	90	90
Woningbouwkavels	8.524	4.653	5.694	5.700
Overige activiteiten	7.016	7.036	7.074	7.120
Totaal baten programma	15.630	11.779	12.858	12.910
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.176	6.056	5.921	6.892
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	6.121	5.870	5.618	5.618
Vershil	V 945	N 186	N 303	N 1.274

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Mutaties op de woningbouwkavels zoals de winstneming op het complex Corlaer ten gunste van de reserve bouwgrondexploitatie.

3.4 Ombuigingen

Aanbestedingsvoordelen door marktwerking

Door marktwerking zijn er op dit moment in het kader van aanbesteden voordelen ontstaan. Het gaat hier met name over de onderhoudsbestekken in de openbare ruimte. In het laatste kwartaal van 2012 en het voorjaar van 2013 zijn een aantal bestekken aanbesteed in onderhoud zoals het bomenbestek en bermenbestek. Het aanbestedingsvoordeel levert structureel circa € 300.000 op. De bestekken hebben een maximale looptijd tot 5 jaar. Na deze periode zal opnieuw moeten worden aanbesteed.

Principe verzoeken

Kosten voor principe verzoeken (bestemmingsplanwijzigingen) zullen in rekening worden gebracht vanaf 2014. Dit heeft tot gevolg dat aanvragers in het vervolg voor deze dienstverlening gaan betalen. Tot nu toe was dit gratis. Dit levert voor de gemeente (leges)inkomsten op. Deze maatregel levert een structureel bedrag op van € 50.000.

Schrappen restitutieregeling bouwleges

Schrappen van de restitutieregeling voor bouwleges levert vanaf 2014 een structurele besparing op van € 40.000. De legesverordening zal hierop aangepast worden.

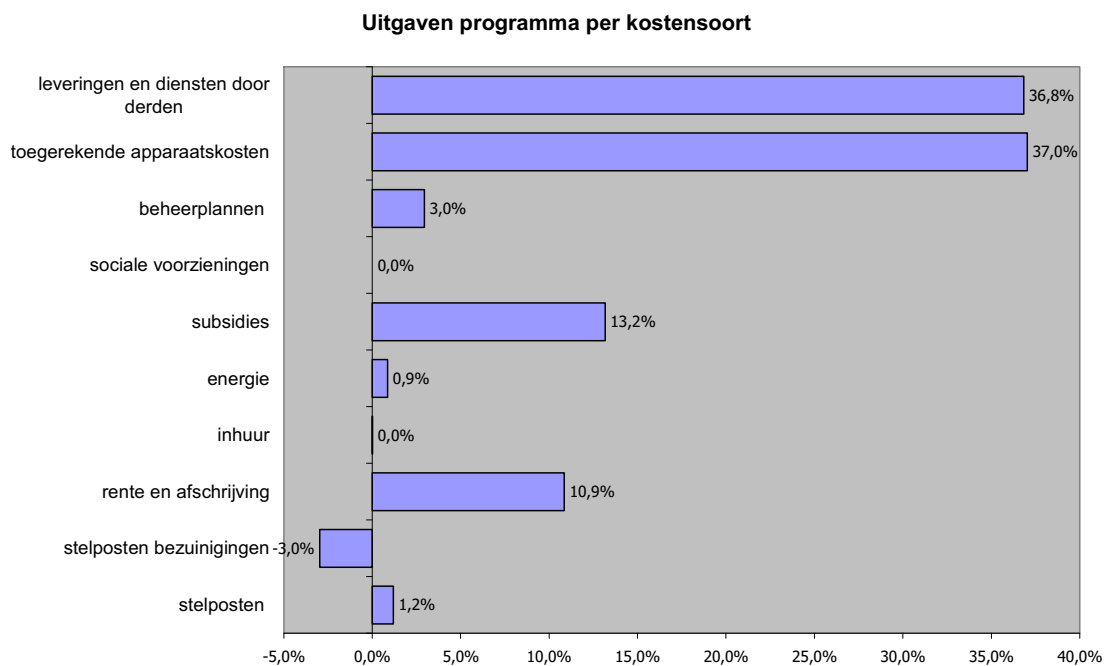
3.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Wonen horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

221	Waterlossingen	€	185.000	90%
240	Integraal beheer openbare ruimte	€	4.878.000	80%
560	Groen	€	546.000	90%
563	Speelvoorzieningen	€	145.000	90%
720	Afval	€	3.040.000	0%
721	Riolering	€	2.450.000	0%
811	Bestemmingsplannen	€	792.000	60%
820	Volkshuisvesting	€	300.000	80%
822	Bouwzaken	€	2.378.000	0%
830	Woningbouwkavels	€	6.093.000	0%

In de volgende grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten, om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 4 Economie en Milieu

Dit programma gaat over een gezonde en duurzame lokale economie. Elementen hierin zijn de zorg voor voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen, een goed arbeidsmarktbeleid en het versterken van toerisme en recreatie, het bevorderen van het gebruik van duurzame energie en duurzaam ondernemen. Ook gaat dit programma over het stimuleren van de inwoners om te voorzien in een eigen inkomen in loondienst of als zelfstandig ondernemer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *een gezonde lokale economie;*
- *het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag;*
- *een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving;*
- *inwoners die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu.*

4.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over deze programmalijn is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's;

Tabel 4.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nota Toerisme en recreatie	2004 – 2009	2004
Verordening en beleidsregel sociaal culturele en sportieve activiteiten	2008 – en verder	2008
Notitie Arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Beleidsplan Schuldhulpverlening	2012 – 2015	2011
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 – en verder	2011
Nota re-integratiebeleid Nijkerk: van een sluitende naar een selectieve aanpak	2012 – en verder	2011
Nota re-integratiebeleid Nijkerk: selectief en sociaal	2013 en 2014	2012
Klimaat- en Duurzaamheidsprogramma	2013 – 2016	2012
Minimabeleid Nijkerk: sociaal en houdbaar	2013 – en verder	2013
Milieu-uitvoeringsprogramma	2013 – 2016	2013
Nijkerk op weg naar CO ₂ -neutraliteit	2013 – 2017	2013
Verordening Meedoen	2013 – en verder	2013
Vorming nieuw beleid rond re-integratie in het kader van de drie decentralisaties	2015 – en verder	2014

Nieuw beleid re-integratie

De komst van de Participatiewet in 2015 met daarmee gepaard gaande bezuinigingen noopt tot aanpassing van ons re-integratiebeleid. Daarbij zal uitdrukkelijk gekeken worden naar de samenhang met de decentralisaties AWBZ-begeleiding en Jeugdzorg. Ook de structuur, toekomst en inzet van de sociale werkvoorziening komt hierbij aan de orde.

Economisch beleid (nieuwe stijl)

Er worden in 2014 geen nieuwe nota's geschreven, maar pragmatisch ingezet op economische stimulering. In nauw overleg met ondernemers, onderwijsinstellingen en andere overheden wordt gekeken waar wij als lokale overheid kunnen bijdragen aan verbetering van het ondernemersklimaat en waar wij de ondernemers nog beter kunnen faciliteren. Waar nodig en mogelijk faciliteren of stimuleren we particuliere initiatieven, passen we geldende beleidsregels aan, en creëren we nieuwe ruimte voor economische ontwikkeling.

Zo ook werken we samen met de ondernemers en andere partners uit de Recreatieve & Toeristische branche bepalen we concrete doelen voor 2014. Vanuit de gemeente faciliteren we via het platform Recreatie&Toerisme initiatieven die ontstaan om deze doelen te verwezenlijken. We dagen de sector uit tot initiatieven en brengen partijen met elkaar in contact.

4.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een gezonde lokale economie

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De tevredenheid van ondernemers over het vestigingsklimaat in Nijkerk stabiel is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uit onderzoek blijkt dat ondernemers het vestigingsklimaat in Nijkerk beoordelen met een cijfer 7. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bouwkavels aanbieden op bedrijventerreinen De Flier, Arkerpoort en Spoorcamp. - Revitalisering Arkervaart-Oost: Aanpassen van de verharding, het aanbrengen van extra groenelementen en het uitvoeren van duurzaamheids- maatregelen voor de openbare verlichting en het afkoppelen van hemelwater van het bedrijventerrein. - Met ondernemers en overige belanghebbenden wordt in 2014 verder gezocht naar slimme strategieën om leegstand tegen te gaan, een leegstaand vastgoed tijdelijk of permanent op een duurzame wijze te (her)gebruiken voor bedrijfsmatige of andere doeleinden. - Versterken binnenstad Nijkerk via diverse maatregelen in afstemming met regiegroep Binnenstad (ontrommeling, bloembakken, etc.): <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken bestemmingsplan binnenstad. - Promotie- en acquisitiebeleid door bezoeken bedrijven (min 30 ambtelijk/minimaal 10 bestuurlijk) en het organiseren bijeenkomsten Foodbedrijven om het foodproductiecentrum te stimuleren.
<ul style="list-style-type: none"> - De locatie Nieuw-Hulckesteijn is ontwikkeld. 	<ul style="list-style-type: none"> - Onderhandelingen verlopen goed, voorbereidingen bestemmingsplan en grondoverdracht vinden plaats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het bestemmingsplan vaststellen. - Er is een overeenkomst over de overdracht van de gronden.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van de verordening 'Meedoen' verdubbeld is naar 32%. 	<ul style="list-style-type: none"> - Een gebruik van 16% in 2010. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inventariseren op welke wijze men kennis heeft genomen van de verordening Meedoen. - Afhankelijk van de uitkomsten hiervan extra gerichte publiciteit realiseren.
<ul style="list-style-type: none"> - De klantprofielen voor schulddienstverlening leiden tot gebruik van het aanbod van 80% en een verlaging van uitval in het minnelijk traject naar 10%. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gebruik aanbod van 52% in 2011. - Uitval in het minnelijk traject van 37% in 2011. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het aanbod uitbreiden en differentiëren met: <ul style="list-style-type: none"> - Objectieve en transparante screening direct bij de intake. - Een extra dienst "schuldstabilisatie". - Intensieve verwijzingen naar ketenpartners en de monitoring daarvan.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

Versterken Binnenstad Nijkerk

De voorbereiding van het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom de Oosterpoort wordt afgerond.

Verdubbeling gebruik verordening Meedoen

Naar aanleiding van een onderzoek door de Rekenkamer is in 2013 besloten om het gebruik van het minimabeleid te vergroten middels gerichte acties. Jaarlijks kijken we of en in welke mate deze acties effect hebben. In eerste instantie is de focus gericht op de verordening Meedoen. Het aanvraagformulier is uitgebreid, waardoor wij registreren op welke wijze men kennis heeft genomen van Meedoen. Op die manier kunnen we zien welke wijze van communiceren/publiceren het meest effectief is.

Verbetering schulddienstverlening

Op grond van het Beleidsplan gemeentelijke schuldhelpverlening hebben wij in 2013 in beleidsregels vastgelegd dat wij klantprofielen gaan gebruiken. Daarmee kan namelijk een beter passend aanbod bepaald worden voor aanvragers en voorkomen wij uitval in vervoltrajecten. Voor degene waarvoor uit de screening blijkt dat een traject schuldenvrij (nog) niet mogelijk is, gaan wij een traject schuldstabilisatie aanbieden. Dat traject is gericht op het niet verder oplopen van schulden en op het inzetten van ketenpartners om belemmeringen voor een traject schuldenvrij weg te nemen.

Gewenst effect 2: Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het uitkeringenbestand ultimo 2014 maximaal 10% stijgt tot 315 huishoudens. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het merendeel van de 'nieuwe' werklozen zijn 'economische' werkzoekenden op MBO niveau. - Verreweg de meeste werkzoekenden afkomstig uit de techniek/industrie, economisch/administratieve beroepen en verzorgende en dienstverlenende beroepen. 	<ul style="list-style-type: none"> - 60% van de nieuwe aanvragers niet in de uitkering laten stromen door: <ul style="list-style-type: none"> - Direct te begeleiden en te bemiddelen (jobhunting) naar werk. Conform beleid betreft dit de doelgroep in tredes 3, 4 en 5 van de Participatieladder.

	<ul style="list-style-type: none"> - Een uitkeringenbestand van 286 huishoudens ultimo 2013. - Ultimo 2012 zijn 78% van de nieuwe aanvragers zijn niet in de uitkering gestroomd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Te controleren op inkomsten en vermogen (handhaven) Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid. - Voorbereiden invoering Participatiewet (inwerkingtreding 1 januari 2015).¹⁾ - Deelname aan Actieplan jeugdwerkloosheid regio Amersfoort.
- De bedrijvenlocatie De Flier volledig ingevuld is.	- Start bouwrijp maken.	<ul style="list-style-type: none"> - Belangrijk deel bouwrijp maken afgerond. - Verkoop van 1 ha in 2014.
- De bedrijvenlocatie Arkerpoort volledig ingevuld is.	- Bouwrijp maken gereed.	<ul style="list-style-type: none"> - Verkoop van 1 ha in 2014.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

Implementatie Participatiewet

Per 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking, een regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Hierbij gaat meer samenhang plaatsvinden tussen de WWB, WIJ, Wajong en WSW. Ter voorbereiding daarop is in 2013 in samenhang met de 2 andere decentralisaties, een plan van aanpak geschreven, met daarin aandacht voor de doelgroepen, in te zetten instrumenten, overige ondersteuningsmogelijkheden en eventuele regionale samenwerking. Tevens worden de consequenties voor de bedrijfsvoering uitgewerkt, zodat de organisatie tijdig gereed is voor de uitvoering van de nieuwe wet. Het sociale akkoord en de uitwerking hiervan is van grote invloed op de toekomstige organisatie van de lokale overheid en regionale samenwerkingverbanden.

Gewenst effect 3: Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Als de leefomgeving schoon en veilig is 		<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan het duurzaamheids- en milieu-uitvoeringsprogramma.¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Als de nieuwbouwlocaties aan de Sportweg ontwikkeld zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bouwrijp maken gronden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Afronding bouwrijp maken. - Oplevering en verkoop door V&T van appartementencomplex en de helft van de nultredenwoningen. - Start bouw zorgcomplex.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Duurzaamheids- en milieubeleidsplan

Als vervolg op het Milieubeleidsplan 2009 – 2012 is er in 2013 een vooral op uitvoering gericht milieuprogramma opgesteld. In dat programma worden de activiteiten ter uitvoering van het klimaatbeleid integraal opgenomen. Hieraan wordt in 2014 een vervolg gegeven.

Gewenst effect 4: Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Nijkerk in 2035 CO2-neutraal is. - In de periode 2013-2016 per jaar 2% CO2-reductie wordt gerealiseerd t.a.v. 2010. 	<ul style="list-style-type: none"> - De CO2-uitstoot in 2010 bedroeg 330 kton CO2/jaar. 	<ul style="list-style-type: none"> - We mobiliseren de samenleving met het lanceren het platform "WijNijkerk" waarin initiatieven aan elkaar worden verbonden. - We faciliteren en feliciteren door condities te scheppen zodat inwoners en bedrijven zelf in actie komen en bieden een "podium" om successen te etaleren. - Wij gaan marktmechanismen inzetten door actief op zoek te gaan naar geldstromen om lokale projecten te financieren.
<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 50 landschapselementen worden hersteld in 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> - In kader van Nijkerk in 't Groen I zijn de afgelopen 3 jaar landschapselementen hersteld met subsidie van provincie en gemeente (140 aanvragen gehonoreerd). 	<ul style="list-style-type: none"> - Nijkerk in 't Groen II uitvoeren i.s.m. Landschapsbeheer Gelderland: honoreren van 50 aanvragen in 2014 voor herstel landschapselementen.
<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijks in Nijkerk een activiteit in het kader van natuureducatie plaatsvindt. 	<ul style="list-style-type: none"> - De afgelopen jaren is via Natuurwerkdagen vorm gegeven aan natuureducatie voor een brede doelgroep. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen IVN bij organisatie van een Natuurwerkdag in november (gemeente is medefinancier).
<ul style="list-style-type: none"> - 3.300 meter ecologisch bermbeheer plaatsvindt per jaar 	<ul style="list-style-type: none"> - De afgelopen jaren is eveneens ecologisch bermbeheer toegepast. 	<ul style="list-style-type: none"> - 3.300 meter ecologisch bermbeheer toepassen in 2014.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

Klimaatbeleid

Om de doelstellingen van het klimaatbeleid te bereiken wordt er een organisatie opgezet, financiering geregeld, een communicatieplan opgesteld en gemonitord zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2013-2016 behorende bij de beleidsnota "Nijkerk op weg naar CO2-neutraliteit".

In 2014 wordt met name ingezet op:

- "Energie en afval op scholen": 10% energiebesparing, duurzaamheid en energie opnemen in de lespakketten, netwerk creëren voor stageplaatsen rond duurzaamheid en energie bij bedrijven;
- "Wind in de rug", participatie van burgers en bedrijven, bestemmingsplanwijzigingen, organiseren van voorfinanciering;
- "Communicatieplan": opstellen van het document, communicatie inzetten om inwoners en externe partijen informeren, inspireren en betrekken bij het lokale klimaatbeleid;
- "Klimaatfonds": de vorm wordt in 2013 nader uitgewerkt. Participanten aan bij voorbeeld "WijNijkerk" of andere duurzaamheidsprojecten worden verzocht een bijdrage te leveren aan het creëren van

financiering van duurzame projecten. Ook de gemeente zal op termijn bijdragen onder de noemer van CO2-compensatie;

- “Zonnig Nijkerk”: de zonatlas is gelanceerd waarmee de zonpotentie van ieder Nijkerks dak in beeld is gebracht. Ca 500 burgers zullen meedoen aan grootschalige inkoopcollectieven in de regio.

Uitvoering LOP beleid gemeente Nijkerk in regio FoodValley- verband (2012-2016)

In FoodValley-verband (regiocontract met de provincie Gelderland) is per gemeente aangegeven wat de prestaties zullen zijn op het gebied van uitvoering Landschapsontwikkelingsplan zoals het herstellen van landschapselementen, aanleg poelen, aanleg klompenpaden, natuurwerkdag, uitzetten van cultuurhistorische historische fietsroute, weidevogelbeheer en ecologisch bermbeheer (Let op: prestaties moeten pas op 01-01- 2016 gerealiseerd zijn, per jaar zijn er voortgangsrapportages met de provincie over de prestaties).

4.3 Wat mag het kosten?

In onderstaande zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag ‘Overige activiteiten’ opgenomen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
L A S T E N	2014	2015	2016	2017
<i>Prioriteiten</i>				
Groen Nijkerk (PRMI)	25	25	25	25
Totaal prioriteiten	25	25	25	25
Ombuigingen	0	0	0	0
Bedrijfskavels	3.617	5.919	3.766	4.461
Overige activiteiten	11.261	11.368	11.413	11.368
Totaal lasten programma	14.903	17.312	15.204	15.854
B A T E N				
<i>Prioriteiten</i>				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Bedrijfskavels	4.619	5.942	4.710	5.524
Overige activiteiten	7.770	7.327	7.190	7.076
Totaal baten programma	12.389	13.269	11.900	12.600
Saldo programma (= lasten -/- baten)	2.514	4.043	3.304	3.254
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	3.472	4.037	4.249	4.330
Verschil	V 958	N 6	V 945	V 1.076

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Hogere rijksbijdrage WWB in 2014.
- Mutaties op de bedrijfskavels.

4.4 Ombuigingen

Er zijn geen ombuigingen op dit programma.

4.5 Uitvoeringsinformatie

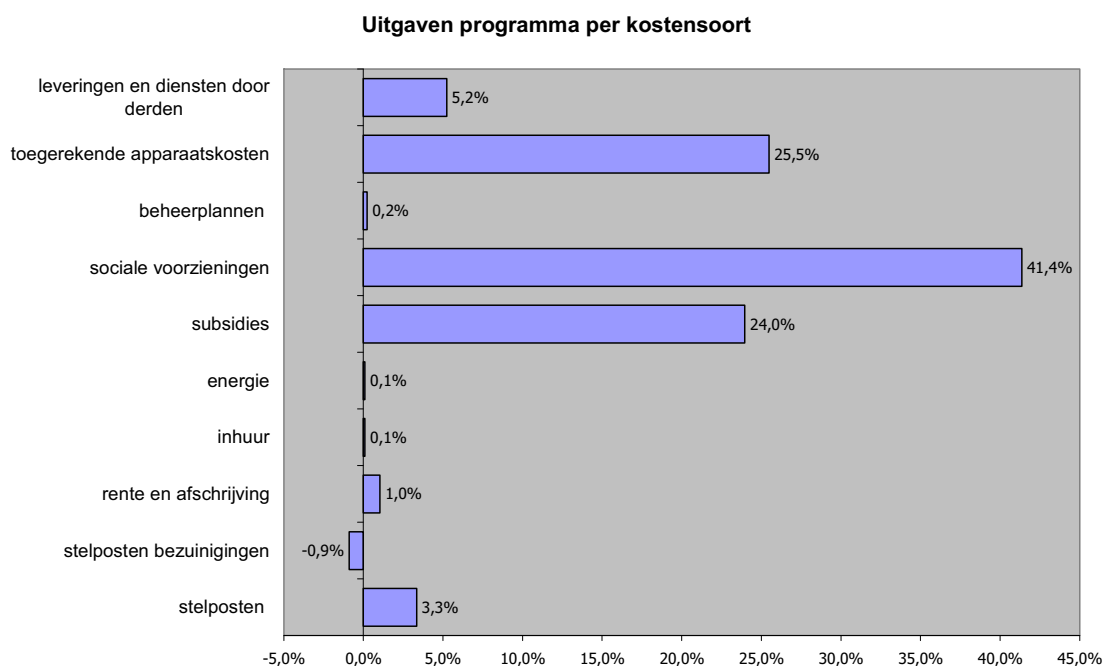
Bij het programma Economie en Milieu horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen.

Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

310	Markten	€	54.000	0%
320	Bedrijvigheid	€	278.000	70%
550	Natuur en Landschap	€	245.000	80%
561	Recreatieve voorzieningen	€	145.000	70%
562	Toerisme	€	189.000	80%
610	Bijstandsverlening	€	6.236.000	10%
611	Werkloosheid- en werkgelegenheidsprojecten	€	3.142.000	0%
612	Inkomensvoorzieningen	€	242.000	0%
650	Kinderopvang	€	105.000	90%
722	Klimaat en duurzaamheid	€	163.000	80%
723	Milieubeheer	€	362.000	60%
821	Eigendommen	€	126.000	80%
831	Bedrijfskavels	€	3.617.000	0%

In de volgende grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten, om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 5 Bereikbaarheid

Dit programma gaat over het bereikbaar zijn en blijven van de gemeente Nijkerk. De gemeente Nijkerk moet goed bereikbaar zijn over de weg, het spoor en het water. Ook de bereikbaarheid tussen de kernen is van belang. De gemeente stimuleert waar mogelijk het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water.

5.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 5.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 – 2020	2011
Visie Torenstraat/Vrijheidslaan	2013 – 2020	2012
Parkeerbeleidsplan	2014 - 2020	2013

Parkeerbeleidsplan 2014-2020

In het op te stellen parkeerbeleidsplan wordt het huidige parkeerbeleid onder de loep genomen, wordt gekeken naar betaald parkeren, vergunningen voor parkeren, de hoeveelheid parkeerplaatsen en de kwaliteit van de beschikbare parkeerplaatsen in de gemeente Nijkerk. Hieruit vloeit nieuw parkeerbeleid voort voor de komende jaren.

5.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect: **Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water**

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- In de ochtend- en avondspits op de ontsluitingswegen binnen de gemeente geen opstoppen zijn.- De verkeersveiligheid op het wegennet binnen de gemeente waar mogelijk bevorderd wordt door monitoring, maatregelen en educatie.	<ul style="list-style-type: none">- De bestaande spoorwegovergang Amersfoortseweg leidt in de spits tot opstoppen.- De verkeersdruk op de Ambachtsstraat leidt tot problemen in de verkeersafwikkeling in de ochtend- en avondspits.- Bestaande fietspaden in de wijk Corlaer zijn niet ingericht voor fietsverkeer in 2 richtingen, maar worden wel als zodanig gebruikt.	<ul style="list-style-type: none">- Aanbesteden van de aanleg spooronderdoorgang Amersfoortseweg.- De Amersfoortseweg tussen de Tinbergenlaan en de rotonde Arkemheenweg wordt ingericht als 50 km weg (deze werkzaamheden starten in 2014 en eindigen in 2015).- In combinatie met de trajectaanpak N301 (gedeelte Ambachtsstraat) doen wij onderzoek om het aantal aansluitingen op deze straat te verminderen.- In Corlaer wordt de breedte van de fietsrijbaan aangepast overeenkomstig de richtlijnen voor fietspaden voor fietsers in twee richtingen.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
	- De Amersfoortseweg is ter hoogte van Nijkerkerveen niet conform het GVVP ingericht.	- Herinrichting Amersfoortseweg ter hoogte van Nijkerkerveen (50 km en 60 km zone).

5.3 Wat mag het kosten?

In onderstaande zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
L A S T E N	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
Herinrichting Van Reenenpark	0	0	460	0
Maatregelen verkeersafwikkeling Centrum (PRMI)	0	0	0	30
Verkeersmaatregelen Luxoolseweg	50	0	0	0
Totaal prioriteiten	50	0	460	30
Investerings maatschappelijk nut				
GVVP	1.365	0	0	0
Rotonde Callenbachstraat (PRMI)	0	20	210	0
Herinrichting Amersfoortseweg (PRMI)	0	500	0	0
Vervolg optimaliseren 30/60 km (PRMI)	0	15	15	15
Bijdrage herinrichting N301 (PRMI)	0	0	250	250
Fietsverbinding Flier/Arkerpoort (PRMI)	0	0	0	80
Investerings in Openbare ruimte (PRMI)	0	0	75	550
Herinrichting Torenstraat / Vrijheidslaan (PRMI)	0	20	280	565
Totaal investeringen maatschappelijk nut	1.365	555	830	1.460
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	5.409	4.780	4.860	4.822
Totaal lasten programma	6.824	5.335	6.150	6.312
B A T E N				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige activiteiten	951	952	953	954
Totaal baten programma	951	952	953	954
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.873	4.383	5.197	5.358

Saldo verwacht ná Kadernota 2014	5.738	4.086	5.848	4.848
Verschil	N 135	N 297	V 651	N 510

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Het uitvoeringsprogramma van het PRMI.

5.4 Ombuigingen

Er zijn geen ombuigingen op dit programma.

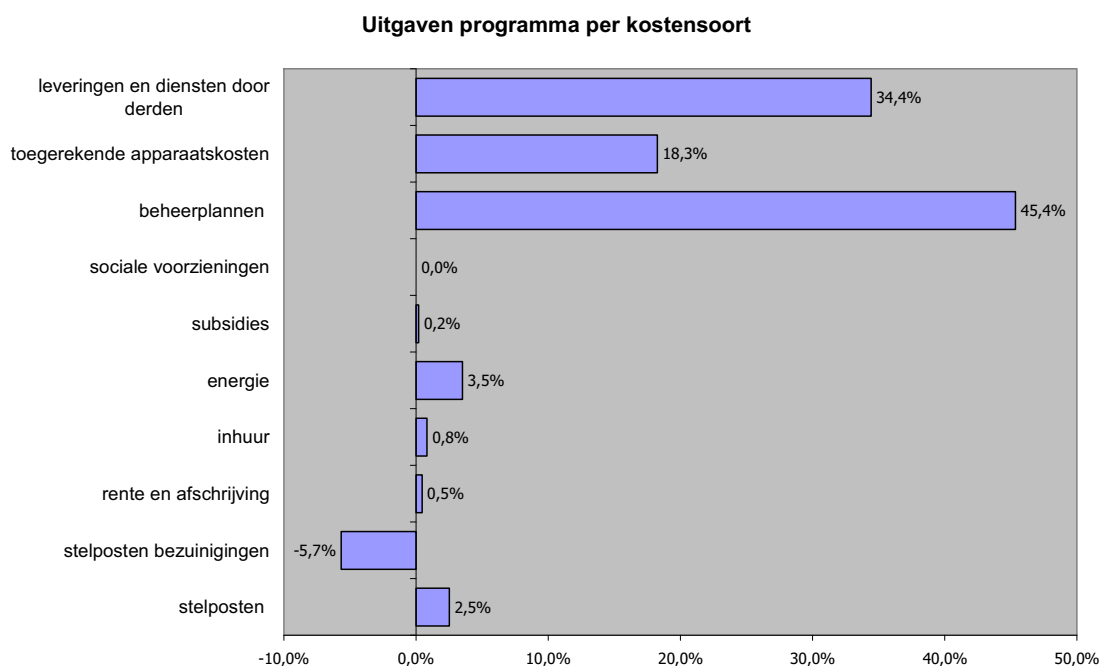
5.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Bereikbaarheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

210	Wegen	€	4.687.000	90%
211	Openbare verlichting	€	573.000	100%
212	Verkeer en vervoer	€	710.000	80%
213	Parkeren	€	416.000	0%
220	Havens	€	438.000	90%

In de volgende grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn

Dit programma gaat over de mogelijkheden van onderwijs, ontspanning en het bijbrengen van cultureel bewustzijn aan jongeren en volwassenen. Onderwijs, sport, vrijwilligerswerk en een rijk verenigingsleven zijn hierin belangrijke onderwerpen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid;*
- *een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente;*
- *verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners;*
- *een bloeiend plaatselijk verenigingsleven;*
- *een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten.*

6.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 6.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Beleidskader welzijnssubsidies	2006 – en verder	2005
Contourennota Cultuur gemeente Nijkerk	2010 – 2015	2009
Behoeftebepaling buitensportaccommodaties	2010 – 2025	2010
Archeologische Beleidskaart	2011 – en verder	2011
Nadere regeling Lokale Educatieve Agenda	2012 – 2013	2012
Regionaal convenant Bestrijding voortijdig schoolverlaten	2013 – 2016	2012
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Nota gezondheidsbeleid gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Integraal Huisvestingsplan primair en voortgezet onderwijs	2013 – 2030	2012
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 – 2018	2012
Nota Maatschappelijk Vastgoed	2013 – 2025	2013
Nota Sport Nijkerk 2013 - 2025	2013 - 2025	2013
Financieringsmodel harmonisatie voorschoolse instellingen	Vanaf 2014	2013
Nota Jeugdbeleid	2014 - 2017	In voorbereiding
Subsidie- en tarievenbeleid maatschappelijk vastgoed		In voorbereiding

Nieuw subsidie- en tarievenbeleid maatschappelijk vastgoed

Met het subsidie- en tarievenbeleid maatschappelijk vastgoed wordt de gemeente Nijkerk in staat gesteld om op een eenduidige en transparante wijze inzichtelijk te maken hoe te komen tot een kostprijs dekkende huur. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt welke huisvestingsbijdrage zij wil verstrekken aan de basisvoorzieningen en welke overgangsregeling getroffen wordt voor de niet-basisvoorzieningen. Hiermee wordt de vanuit het verleden ontstane ongelijkheid weggewerkt.

6.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - 100 % van de doelgroepkinderen (met een onderwijsachterstand) in beeld is en verwezen wordt naar een instelling die voor- en vroegschoolse educatie (VVE) aanbiedt. - Het aantal voortijdig schoolverlaters in 2016 met 40% is teruggedrongen t.o.v. 2009-2010. 	<ul style="list-style-type: none"> - Via het consultatiebureau en het observatiesysteem KIJK worden doelgroepkinderen gesignaleerd. Het consultatiebureau brengt daarbij ook het non-bereik in beeld.¹⁾ - Eind 2013 zijn resultaatafspraken vastgelegd in een convenant. - Op basis van voorlopige cijfers is ten opzichte van het schooljaar 2011-2012 (landelijk ijkpunt) nog geen daling waar te nemen. 	<ul style="list-style-type: none"> - De indicatie en toeleiding naar VVE nog beter afstemmen met consultatiebureau en voorschoolse instellingen. Follow-up aan ouders die vanuit het consultatiebureau een VVE indicatie hebben gekregen. - Opdracht geven aan voorschoolse instellingen voor een (warme) overdracht vanuit KIJK aan de basisscholen. - Deelnemen aan de maatregelen uit VSV-convenant Eem & Vallei met de volgende maatregelen. - Bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen vo en mbo op het gebied van taal en rekenen. - Signalen in de Verwijsindex vanuit het onderwijs worden geanalyseerd.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Overdracht van informatie vanuit Kijk van voorschoolse instelling naar basisschool

In 2013 is met behulp van de LEA subsidie het observatiesysteem KIJK ingevoerd in de voorschoolse periode. Bijna alle voorschoolse instellingen zijn overgestapt op deze observatiemethode. Via KIJK wordt de ontwikkeling van elk kind geobserveerd en geregistreerd. De pedagogisch medewerker kan per ontwikkelingsaspect van een kind bepalen in welke fase het kind zich bevindt. Deze observaties bieden veel informatie die overgedragen wordt aan de basisscholen, zodat een goede doorgaande leerlijn ontstaat.

Gewenst effect 2: Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - In alle drie de kernen er voldoende onderwijsaanbod en keuzevrijheid voor ouders is in passende schoolgebouwen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn diverse scholen voor basis-, speciaal basis- en voortgezet onderwijs van verschillende denominaties. - Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan conform planning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Op basis van het IHP wordt uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> - Oplevering Brede School Paasbos.²⁾ - Nieuwbouw Het Baken. - Voorbereiding nieuwbouw Maranathaschool.

- Leerlingen een passende onderwijsplek hebben die zo thuis nabij mogelijk is (relatie Passend Onderwijs).	- In 2011 – 2012 gingen 168 leerlingen met aangepast vervoer naar school. Daarnaast maken zo'n 200 leerlingen gebruik van openbaar vervoer, fiets en eigen vervoer.	- In afstemming met LEA-partners beoordelen welke besparingen op leerlingenvervoer mogelijk zijn.
--	---	---

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

2. Oplevering Brede School Paasbos

Brede School Paasbos wordt de eerste brede school in de gemeente. In de brede school participeren onderwijs, peuteropvang, kinderopvang en buitenschoolse opvang. Door middel van de brede school willen we de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn voor kinderen verder verbeteren.

Gewenst effect 3: Verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De deelname aan workshops/thema-avonden bij jongerencentra is toegenomen met 10% ten opzichte van 2012. 	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname jongeren tot 18 jaar in 2012: 937. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verstrekken van de opdracht aan jeugd- en jongerenwerk om workshops te organiseren.
<ul style="list-style-type: none"> - Als de leesvaardigheid en woordenschat bij kinderen in het onderwijs is verbeterd t.o.v. beleidsperiode tot 2012. - Als de taalachterstand bij volwassenen is gereduceerd verbeterd t.o.v. beleidsperiode tot 2012. - Als de mediavaardigheid van de inwoners van Nijkerk is verbeterd, waarmee de zelfredzaamheid toeneemt verbeterd t.o.v. beleidsperiode tot 2012. 	<ul style="list-style-type: none"> - Basisinformatie ontbreekt. De bibliotheek gaat in de huidige beleidsperiode een onderzoeksmethodiek ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> - In subsidie gesprekken gaan we prestatie-indicatoren vaststellen en bepalen of de bibliotheek de gewenste resultaten haalt.
<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente beschikt over een goede sportinfrastructuur in kwalitatief en kwantitatief opzicht. 	<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente Nijkerk heeft binnen de drie kernen een goed voorzieningenniveau wat betreft sportaccommodaties en ruimtelijke voorzieningen die uitnodigen tot sporten en bewegen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dit goede basisniveau aan sportvoorzieningen willen we behouden, door uitvoering te geven aan de Sportnota Nijkerk 2013 – 2025.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

Uitvoering geven aan bibliotheekbeleidsplan:

De bibliotheek heeft in 2013 een productenboek opgeleverd. Uit het productenboek wordt niet duidelijk wat een product kost. Tijdens de Mening van 14 mei 2013 is het productenboek van de bibliotheek opiniërend besproken. Deze is minder gedetailleerd geworden dan vooraf was verwacht. Daarom is de bibliotheek gevraagd om voor het jaar 2015 besparingsvarianten aan te geven ten bedrage van € 250.000.

Gewenst effect 4: Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De gemeente beschikt over vitale sportverenigingen. Een vitale sportvereniging heeft gekwalificeerde vrijwilligers, stelt breedtesport boven topsport en heeft een goed communicatief en samenwerkend vermogen.	<ul style="list-style-type: none">- Voor een aantal verenigingen is het moeilijk om voldoende vrijwilligers te behouden of te verkrijgen.- Er is beperkte samenwerking tussen verenigingen.	<ul style="list-style-type: none">- Huldiging sportkampioenen- Twee keer per jaar wordt een thema avond (deskundigheidsbevordering) voor verenigingen georganiseerd.- Subsidies en tarieven worden ingezet ter ondersteuning van verenigingen die een bijdrage leveren aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen.- Een constant aanbod leveren van ondersteuning aan organisaties die met vrijwilligers werken.

Gewenst effect 5: Een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- Als meer inwoners gebruik maken van de gelegenheid om te sporten, met name jeugdigen, mensen met een beperking, of ouderen vanaf 65 jaar.	<ul style="list-style-type: none">- Aantal sportverenigingen: 36, waarvan 4 expliciet voor mensen met een beperking.- Aantal jeugdleden: 3.400.- Aantal 65+ers: 477.- Aantal aangepast sporters: 85.	<ul style="list-style-type: none">- Onderzoeken of de huidige wijze van verstrekking waarderingssubsidies bijdraagt aan sportstimulering voor de bijzondere doelgroepen.

6.3 Wat mag het kosten?

In de volgende tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)				
LASTEN	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
Naar voren halen kapitaallasten scholen	0	0	0	270
Kapitaallasten dorps huis / sportzaal	0	0	0	170
Sportnota: harmonisatie/beheer gemeentelijk maatschappelijk vastgoed, sportactiviteiten & begeleiding realisatie nieuw zwembad.	72	75	75	50
Totaal prioriteiten	72	75	75	490
Ombuigingen	-378	-458	-458	-458
Overige activiteiten	11.887	12.080	12.088	12.209
Totaal lasten programma	11.581	11.697	11.705	12.241
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	883	883	883	881
Totaal baten programma	883	883	883	881
Saldo programma (= lasten -/- baten)	10.698	10.814	10.822	11.360
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	10.756	10.829	10.840	11.390
Verschil	V 58	V 15	V 18	V 30

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Lagere kosten leerlingenvervoer.

6.4 Ombuigingen

Onderwijsbegeleiding (LEA)

Lea budget is afgebouwd tot € 14.000. Volledig afbouwen tot € 0.

Peuterspeelzalen

Conform raadsbesluit van april 2013 kan de volgende besparing worden ingeboekt. Een bezuiniging van € 180.000 in 2014 In de meerjarenbegroting is (m.i.v. 2014) reeds een bezuiniging van € 65.000 ingeboekt

Leerlingenvervoer

Besparing is mogelijk door de meest recente aanbesteding. Beleidsmatige besparingsopties zijn er niet meer. Vanuit de ontwikkeling Passend Onderwijs wordt vanuit de Jeugdnota beoordeeld of in afstemming met scholen (LEA-verband) besparingen mogelijk zijn.

Bewegingsonderwijs

Dit betreft de wettelijke klokuurvergoeding en de vergoeding aan SRO conform contractafpraak. In dit budget zit ruimte van € 50.000.

Onderwijsachterstandbestrijding

Het bedrag bestaat in principe uit beleidsvrije ruimte. Afgelopen jaren is hieruit Boekstart, taal- en leesbevordering voor kinderen gefinancierd.

Knelpunten subsidies

Laten vervallen budget om in te spelen op knelpunten (bijvoorbeeld volumemutaties) bij gesubsidieerde instellingen.

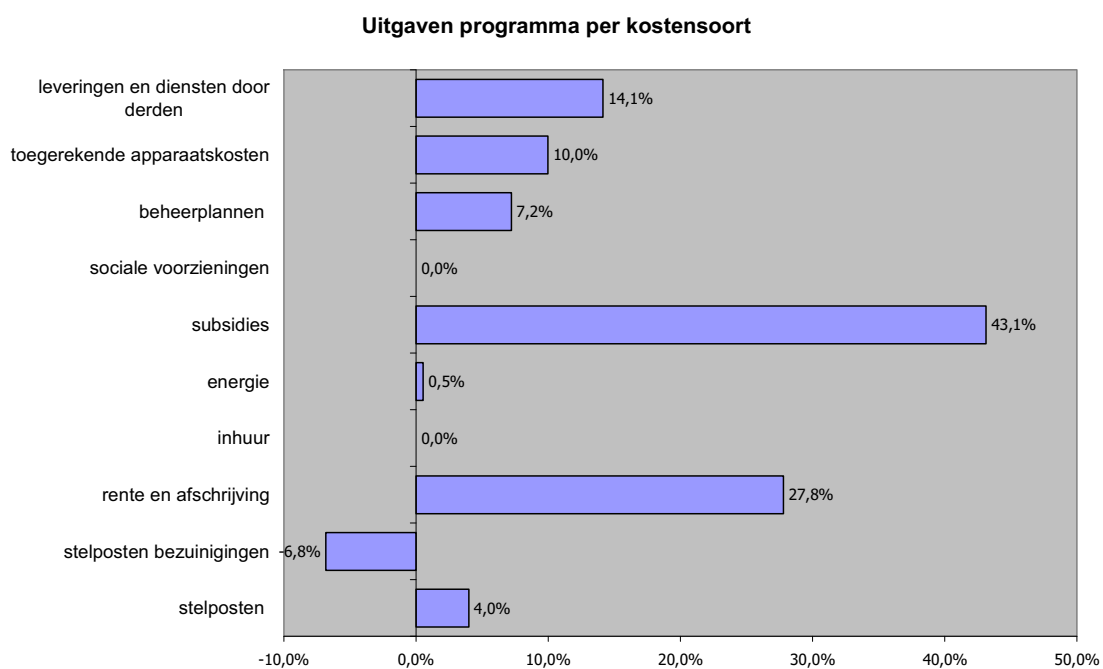
6.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Onderwijs, sport, cultuur en welzijn horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

420	Openbaar basisonderwijs	€	135.000	20%
421	Scholen voor bijzonder basisonderwijs	€	1.490.000	10%
430	Scholen voor speciaal onderwijs	€	248.000	10%
431	Scholen voor bijzonder algemeen voortgezet onderwijs	€	771.000	20%
440	Onderwijsvoorzieningen	€	2.198.000	90%
441	Volwasseneneducatie	€	123.000	0%
510	Bibliotheekwerk	€	829.000	100%
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€	162.000	100%
530	Sport	€	3.653.000	70%
540	Kunstbevordering	€	72.000	90%
541	Musea	€	42.000	100%
542	Monumenten	€	303.000	80%
543	Oud archief gemeente	€	37.000	60%
621	Jeugd- en jongerenwerk	€	1.183.000	90%
630	Sociaal cultureel werk	€	181.000	80%
651	Peuterspeelzalen	€	156.000	90%

In de volgende grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Dit programma gaat over de gemeentelijke inzet voor de volksgezondheid en het ondersteuningsaanbod om de maatschappelijke participatie van inwoners te bevorderen. De gemeente Nijkerk wil ertoe bijdragen dat de bevolking zo gezond mogelijk is en dat ook kwetsbare burgers zo volwaardig mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij.

De beoogde maatschappelijke effecten zijn:

- een zo gezond mogelijke en maatschappelijk actieve bevolking;
- het volwaardig deelnemen van kwetsbare burgers in de samenleving;
- inburgering van minderheden in de Nederlandse samenleving.

7.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 7.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Uitvoeringsprogramma Woonservicezones gemeente Nijkerk	2010 – 2014	2010
Kadernota Gezondheidsbeleid regio West Veluwe / Vallei	2011 – 2014	2010
Nota Jeugd- en onderwijsbeleid	2014 - 2017	In voorbereiding
Nota gezondheidsbeleid gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Woonvisie 2012+ "Keuze voor kwaliteit"	2012 – en verder	2012
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Verordening en beleidsregels WMO individuele voorzieningen	2013 – en verder	2012

7.2 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een zo gezond mogelijk en maatschappelijk actieve bevolking

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De inwoners van de gemeente een gezonde levensstijl hebben.- Het percentage jongeren en ouderen met overgewicht is teruggedrongen.- Het percentage 10/11 jarigen met overgewicht is eind 2015 gedaald naar 18%.- Het percentage volwassenen met overgewicht is eind 2015 gedaald naar 43%.	<ul style="list-style-type: none">- 20% van de 10/11-jarigen heeft overgewicht.- 46% van de volwassen heeft overgewicht.	<ul style="list-style-type: none">- Vanuit het CJG worden er voorlichtingprogramma aangeboden aan ouders en kinderen.- Het jeugd en jongerenwerk biedt aan alle leerlingen van groep 8 (VO) een interactieve voorlichting gezonde leefstijl. Schooljaar 2013/2014.- Behoud van waarderingssubsidies voor sportdeelname, waardoor sportdeelname gefaciliteerd wordt.- Overleg en afstemming sportcentra en gezondheidscentra.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Als het aantal inwoners met problemen door het gebruik van alcohol, drugs of medicijnen of door gokken / internetten en gamen afneemt. - Het percentage alcoholgebruikers tussen 12 en 18 jaar eind 2015 is gedaald naar 40%. - Het dagelijks roken onder jongeren eind 2015 is afgenomen tot 7%. - In maximaal vijf verlengde huiskamerketen eind 2015 drank wordt genuttigd. - Het aantal jongeren dat ooit softdrugs heeft gebruikt eind 2015 is gedaald naar 10%. - De inwoners met psychosociale problematiek worden ondersteund. - Het aantal inwoners met depressieve klachten in 2015 is verminderd tot 7%. - Het aantal (75+) inwoners met eenzaamheidsgevoelens is verminderd. - De inwoners met problemen op het gebied van geestelijke gezondheid, huiselijk geweld tijdelijk worden opgevangen en/of ondersteund. - Veelvoorkomende problemen onder ouderen (mantelzorgproblematiek, vallen bij 75 +) worden aangepakt. 	<ul style="list-style-type: none"> - 44% van de jongeren tussen 12 en 18 jaar gebruikt alcohol. - 8% van de jongeren rookt dagelijks. - Er zijn vijf verlengde huiskamerketen bekend waar drank wordt genuttigd. - 12% van de jongeren tussen 12 en 18 jaar heeft wel eens softdrugs gebruikt. - 7 tot 10% van de inwoners heeft depressieve klachten. - 33% van de inwoners kampt met eenzaamheidsgevoelens. Bij 75+ers is dit meer dan 50%. - In 2011 waren er 14 contacten met het steunpunt huiselijk geweld. - In 2011 waren er 111 meldingen huiselijk geweld bij de politie. - In 2011 zijn 3 huisverboden (2010:4 en 2009:6) opgelegd. - Uit landelijke kengetallen blijkt dat ongeveer 1/3 van de zelfstandig wonende ouderen boven de 65 jaar en ongeveer 1/2 van verpleeg- en verzorgingshuisbewoners ten minste één keer per jaar valt. Aangenomen wordt dat de cijfers voor Nijkerk niet afwijken. - Mantelzorgproblematiek zie programma 6. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aan de hand van het uitvoeringsplan Jongeren op gezond gewicht (JOGG) wordt ingezet op voldoende bewegen en gezonde voeding (gezonde leefstijl). - Implementatie extra contactmomenten voor de jeugd. - Vanuit het CJG aanbieden van een voorlichtingprogramma aan ouders en kinderen. - Aan de hand van het uitvoeringsplan wordt een aanpak per kern en voorlichting op het gebied van alcohol en drugs aan ouders en jongeren uitgevoerd. - Opdracht geven tot uitvoering van weerbaarheidprogramma's voor de jeugd. - Nauwere afstemming met de centrumgemeenten (Amersfoort en Ede) en regionale voorbereiding op de komende ontwikkelingen op o.a. fusie Advies en Meldpunt Kindermishandeling en Steunpunt Huiselijk Geweld. - Uitvoering geven aan de Wet Meldcode aandachtsfunctionaris. - Gemeente gaat in gesprek met partners om het aanbod voor veelvoorkomende problematiek bij ouderen af te stemmen.

<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente voldoet aan het blijvend aanbieden van capaciteit om te begraven. 	<ul style="list-style-type: none"> - De capaciteit van de begraafplaats in Nijkerk raakt uitgeput. In Nijkerkerveen en Hoevelaken is voldoende capaciteit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het bestemmingplan wordt gewijzigd om de uitbreiding van de begraafplaats mogelijk te maken. - Wij starten met de planvoorbereiding (ontwerp bestek) van de begraafplaats Nijkerk.
---	---	---

Gewenst effect 2: Het volwaardig deelnemen van kwetsbare burgers in de samenleving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - inwoners door inzet van eigen kracht (door middel van eigen regie) of door ondersteuning, door bijvoorbeeld gemeente mee kunnen doen in de maatschappij, rekening houdend met de bezuinigingen/ maatregelen vanuit het rijk. 		<ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van maatwerkvoorzieningen die passen bij de persoonlijke situatie van de inwoner. In de ondersteuning van inwoners gaan we uit van de te behalen resultaten en indien nodig compenseren voor beperkingen in de zelfredzaamheid (invoeren Kanteling).
<ul style="list-style-type: none"> - Minstens 80% van de Wmo-cliënten bekend is met het informatieaanbod vanuit de Wmo. - Het gebruik van de sociale kaart toeneemt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment zijn nog weinig gegevens bekend. 	<ul style="list-style-type: none"> - Intensivering afstemming en samenwerking met ketenpartners. - Voortzetten van de Formulierenhulp en ouderenadvisering. - Werkprocessen voor de verstrekking van individuele voorzieningen worden verder ingericht volgens de Kanteling. - Afstemming en samenwerking met ketenpartners.
<ul style="list-style-type: none"> - Het aantal mantelzorgers dat bekend is met de ondersteuningsmogelijkheden toeneemt. - Het percentage overbelaste mantelzorgers in 2015 lager is dan in 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment zijn nog weinig gegevens bekend. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen van (overbelaste) mantelzorgers via het reguliere ondersteuningsaanbod. - Mogelijkheden respijtzorg vergroten. - Bereik van de doelgroepen vergroten.
<ul style="list-style-type: none"> - De toegankelijkheid van de algemene voorzieningen en activiteiten is vergroot. - In 2015 75% van het activiteitenaanbod toegankelijk is voor mensen met een beperking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het zicht op, en de toegankelijkheid van, het totaal aan algemene voorzieningen ontbreekt momenteel nog. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het beter aan laten sluiten van het aanbod van de ketenpartners op de behoeften van (kwetsbare) inwoners.

- Nieuwkomers kunnen meedoen aan de maatschappij en zijn gestimuleerd in hun zelfredzaamheid.	- Asielgerechtigden zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. De gemeente biedt maatschappelijke ondersteuning.	- Bieden van maatschappelijke begeleiding aan asielgerechtigden in de eerste 6 maanden na de vestiging in de gemeente Nijkerk.
- Voorbereidingen op de decentralisatie van de AWBZ en Jeugdzorg zijn getroffen.	- Over de decentralisaties is nog veel onzeker.	- In beeld brengen nieuwe doelgroep en contacten leggen/ afspraken maken met aanbieders; regelgeving opstellen voor maatschappelijke ondersteuning.

Gewenst effect 3: Inburgering van minderheden in de Nederlandse samenleving

Dit effect is vervallen met de gewijzigde wetgeving en onderdeel geworden van effect 2 (maatschappelijke ondersteuning)

7.3 Wat mag het kosten?

In de volgende tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
LASTEN	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
De Globe (PRMI)	65	0	0	0
Wijkgericht werken Paasbos (PRMI)	135	15	15	0
Voorzieningen Nijkerkerveen (PRMI)	50	30	0	0
Totaal prioriteiten	250	45	15	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	8.257	7.171	6.973	6.940
Totaal lasten programma	8.507	7.261	7.003	6.940
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	0	0	0	0
Overige activiteiten	1.504	1.504	1.504	1.504
Totaal baten programma	1.504	1.504	1.504	1.504
Saldo programma (= lasten -/- baten)	7.003	5.712	5.484	5.436
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	6.706	5.635	5.408	5.371
Verschil	N 297	N 77	N 76	N 65

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastings-effecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Lagere uitgave WMO-hulpmiddelen in 2014.
- Wijkgericht werken Paasbos. Dit heeft een budgettair neutraal effect. Omdat de kosten worden betaald vanuit de daartoe bestemde middelen in de algemene uitkering.

7.4 Ombuigingen

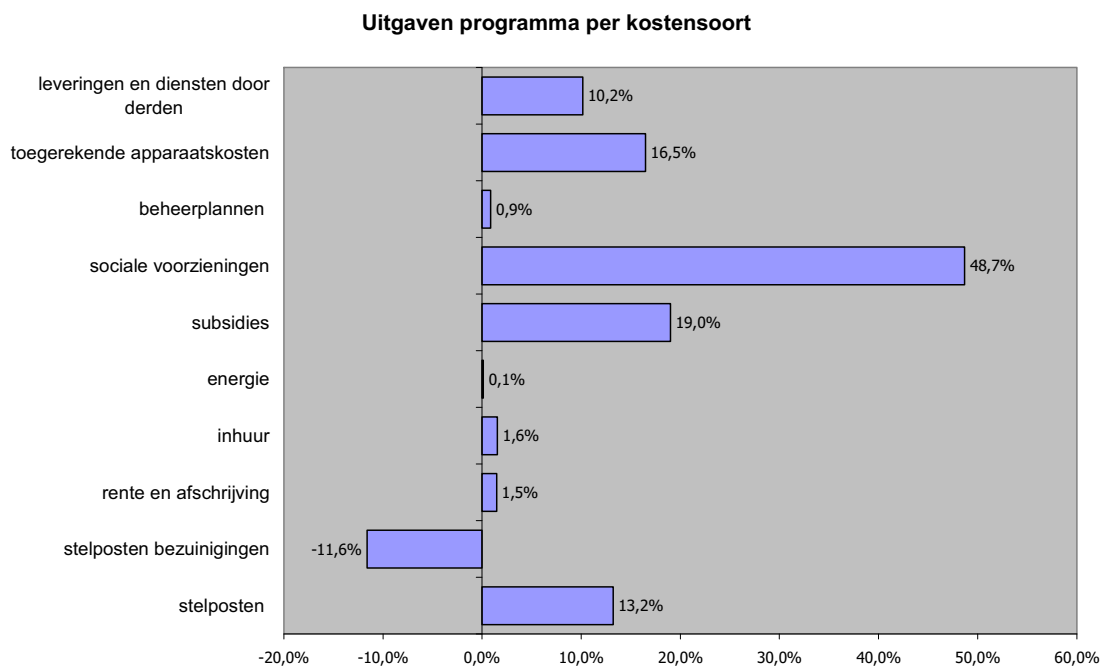
Er zijn geen ombuigingen op dit programma.

7.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning horen de volgende producten. Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven.

620	Hulpverlening	€	419.000	50%
623	Maatschappelijke Ontwikkeling	€	569.000	80%
625	Wmo-hulpmiddelen	€	1.561.000	90%
626	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€	4.500.000	90%
710	Volksgezondheid	€	681.000	0%
724	Lijkbezorging	€	777.000	60%

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

8.1 Inleiding

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand.

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

8.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de toeristenbelasting en de hondenbelasting
- algemene uitkeringen (gemeentefonds)
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Tabel 8.1 Specificatie algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

B A T E N	2014	2015	2016	2017
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>				
Lokale heffingen (OZB)	7.758	7.815	7.855	7.895
Lokale heffingen (overige vrij besteedbaar)	386	386	386	386
Algemene uitkering	31.105	27.789	27.549	27.070
Dividend	733	749	520	512
Saldo financieringsfunctie	2.199	2.004	2.089	2.014
Totaal algemene dekkingsmiddelen	42.181	38.743	38.399	37.877
L A S T E N				
<i>Onvoorzien</i>	24	24	24	24

8.3 Toelichting

Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen in tabel 8.1 toegelicht.

➤ Lokale heffingen

In het coalitieakkoord 2010-2014 'Helder als Glas' is bij de uitgangspunten geschreven: "De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk". In het vierde speerpunt van het coalitieakkoord is in dit verband opgenomen dat slechts in uiterste noodzaak de lasten voor inwoners worden verhoogd. Bij nieuw beleid zal voor de financiering in eerste instantie worden gekeken naar de temporisering en het inwisselen van bestaand beleid.

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

➤ Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2013. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte meerjarige ontwikkelingen van het accres, het volume en de maatstaven die gehanteerd worden voor de berekening van de algemene uitkering.

De uitkering valt budgettair gezien nadeliger uit dan verwacht in de Kadernota 2014. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de aanvullende bezuinigingen van het Rijk van € 6 miljard. Daarentegen wordt er een voordeel ingeboekt in verband met de suppletie-uitkering OZB. Vanaf 2006 werd door middel van een suppletie-uitkering het herverdeeldeffect van het afschaffen van het gebruikersdeel woningen verevend. Van oorsprong leverde de afschaffing voor Nijkerk een voordeel op, waardoor wij gekort werden op het gemeentefonds. Met ingang van 2014 wordt de suppletie-uitkering afgebouwd. Voor Nijkerk levert dit een structureel voordeel op.

Bezuinigingen Rijk € 6 miljard

In het regeerakkoord is vastgelegd dat het kabinet zich zal houden aan Europese begrotingsafspraken van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP). In het SGP is voor het EMU-saldo de -3% als norm vastgelegd. Uit de voorjaarsraming van de Europese Commissie, met een tekortraming voor het EMU-saldo van 3,6% bbp in 2014 (exclusief het zogenoemde 1-maartpakket), volgt de aanbeveling dat consolidatiemaatregelen moeten worden vastgesteld van ten minste 1% van het bbp (€ 6 miljard) om te voldoen aan de door de Commissie gevraagde begrotingsinspanning. Gegeven de recente economische ontwikkelingen en de wens van het kabinet om de overheidsfinanciën op orde te brengen volgt het Kabinet de aanbeveling van de Europese Commissie en zal deze op 17 september 2013 (Prinsjesdag) aanvullende maatregelen van netto € 6 miljard structureel voorstellen. Gegeven de uitspraken van de Europese Commissie gaat het Kabinet ervan uit dat dit ook bij economisch verslechterende omstandigheden voldoende is.

In de Kadernota 2014 is er al voorgesorteerd op een bezuiniging van € 4,3 miljard door middel van een negatieve stelpost van € 370.000. Aangezien de begroting wordt opgesteld voor Prinsjesdag is er door ons geanticipeerd op de aanvullende maatregelen naar € 6 miljard door de stelpost uit de Kadernota 2014 te verhogen naar € 600.000.

Decentralisaties

Er is nog veel onduidelijkheid over de decentralisaties. In meicirculaire 2013 wordt de hoogte van het historisch bedrag van de Jeugdzorg op gemeentelijke niveau gegeven; voor Nijkerk € 6,6 miljoen. Dit is lager dan verwacht, waardoor de ombuigingstaakstelling van 15% lager uitvalt bij de berekening van het weerstandsvermogen. Voor de WMO zal dit naar verwachting in de septembercirculaire 2013 bekend gemaakt worden. Uiteindelijk zal in de meicirculaire 2014 bekend worden gemaakt wat de budgetten per gemeente zijn op basis van objectieve verdeling.

Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters

In 2010 is vanwege het periodiek onderhoud onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Nadere onderzoeken zijn in 2012 uitgevoerd en worden in 2013 verder uitgewerkt. De verwachting is dat de invoering van de herverdeling van het gemeentefonds per 2015 zal plaatsvinden. Er wordt rekening gehouden met een forse aanpassing van de verdelingssystematiek. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de gemeente Nijkerk.

Naast deze verdeelonderzoeken zal in waarschijnlijk 2016 een overheveling vanuit het Gemeentefonds naar de regionale brandweer voor de uitvoering van de brandweertaken plaatsvinden.

➤ **Dividend**

Het betreft het dividend van de aandelen Alliander, NUON, Vitens en BNG.

Alliander en NUON

Medio 2009 zijn de aandelen van het commercieel leveringsbedrijf van de Nuon voor circa € 10,3 miljard verkocht aan het Zweedse Vattenfall. Voor Nijkerk genereert dit een opbrengst van rond de € 35 miljoen. De verkoop van de aandelen gebeurt in 4 tranches. In de eerste en tweede tranche (2009 en 2011) is 64% van de aandelen verkocht. Vervolgens worden in 2013 15% en in 2015 21% van de aandelen verkocht. Over de nog niet verkochte "porties" aandelen wordt dividend aan de gemeenten uitgekeerd. In 2012 is door Vattenfall de mogelijkheid geboden om de 3^e tranche vervroegd te verkopen. Nijkerk heeft hier gezien de ontwikkeling van haar liquiditeitspositie over 2012 en 2013 gebruik van gemaakt. Dit betekent dat de dividendopbrengsten in 2013 lager uitvallen dan geraamd. Dit wordt weer gecompenseerd in het saldo van de financieringsfunctie (saldo kostenplaats kapitaallasten). In de begroting 2013 tot en met 2015 is het dividend van de NUON en Alliander tezamen in basis structureel geraamd op € 500.000. Vanaf 2016 vervalt het dividend van de Nuon en gaan we uit van een structurele opbrengst van het dividend van Alliander groot € 350.000. In 2014 verwachten we voor Alliander een dividend van € 400.000. Door de verlaging van de tarieven in 2014 spreekt Alliander de verwachting uit dat de groei niet doorzet. In combinatie met het hoge investeringsniveau leidt dit zeer waarschijnlijk tot een lager dividend.

Over de jaren 2012 tot en met 2015 wordt een vergoeding ontvangen over het nog niet uitgekeerde deel van de verkoopopbrengst van de NUON-aandelen. Deze komt boven op het "basisbedrag" van € 500.000. De opbrengsten over de jaren 2014 tot en met 2015 zijn geprognosticeerd op € 48.000 voor 2014 en € 22.000 voor 2015. Hiermee is in de meerjarenraming al gerekend.

BNG

Om aan de nieuwe bankeisen te kunnen voldoen heeft de BNG besloten om tot 2018 voor te stellen om 25% van de winst als dividend uit te keren. Zodra duidelijkheid wordt verkregen over de kapitaalvereisten voor de bank wordt het dividendbeleid opnieuw heroverwogen. De negatieve gevolgen van het nieuwe beleid zijn in de meerjarenbegroting verwerkt.

➤ **Saldo van de financieringsfunctie**

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde rentelast voor 2014 is € 2,2 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 4,4 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een rekenkundig voordeel van € 2,2 miljoen. Dit is een gevolg van de gekozen verdeelsystematiek op basis van aannames bij de voorcalculaties (raadsbesluit 27 mei 2004). Het is geen echt budgettair voordeel.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is besloten dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren. Dit houdt in dat provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het ministerie van Financiën te doen.

Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. De wet voor de implementatie van dit besluit is nog niet door de Tweede Kamer behandeld.

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maken zich zorgen over de verplichte invoering van het schatkistbankieren. Het beperkt eenzijdig de decentrale autonomie en betekent een vermindering van de rente-inkomsten van enkele honderden miljoenen euro's per jaar voor decentrale overheden.

Gemeenten die in het verleden bijvoorbeeld aandelen van energiebedrijven hebben verkocht, moeten dat geld ineens overhevelen naar de rijksoverheid, met een grote kans dat ze daar een aanzienlijk lager rendement krijgen. Dit kan grote financiële consequenties hebben voor gemeenten en provincies. Een renteaanpassing van 100 punten (1%) kost onze gemeente ongeveer € 100.000.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels. Het aandeel van de lagere overheden in de 3% is de 0,5%-norm en is als volgt verdeeld: 0,38% BBP voor gemeenten gezamenlijk, 0,07% voor provincies gezamenlijk en 0,05% BBP voor waterschappen gezamenlijk. Zij dienen hun tekort te houden onder de af te spreken percentages. Indien dat niet gebeurt en het Rijk krijgt een sanctie vanuit Brussel opgelegd, dan kan er via het Gemeente- en Provinciefonds een sanctie worden opgelegd aan de lagere overheden. Via de septembercirculaire wordt jaarlijks aangegeven wat ongeveer het EMU-saldo voor een gemeente zal moeten zijn. Op basis van de septembercirculaire 2012 was dit € 3,6 miljoen. Deze referentiewaarde is gebaseerd op de begroting 2012 van de gemeente Nijkerk.

De decentrale overheden werken niet met een kasstelsel zoals het rijk, maar met een baten- en lastenstelsel. In een baten- en lastenstelsel worden investeringen afgeschreven, maar voor de EMU-normen is het moment van uitgave bepalend voor de bepaling van het EMU-saldo. Dit heeft grote gevolgen, want daardoor telt een gemeentelijke investering voor het volledige bedrag mee in de berekening van het tekort, ook als de gemeente hiervoor heeft gespaard. Dat geeft dus problemen bij de aanwending van beschikbare vermogens en boekwinsten. Gemeenten die extra financieringsruimte beschikbaar hebben, via bijvoorbeeld reserves, en dat willen gebruiken voor bijvoorbeeld de aanleg van riolering of de bouw van scholen of wegen, belasten daarmee hun EMU-saldo en lopen straks dus kans op een boete of moeten hun investeringsprogramma temporiseren.

Momenteel ligt het wetsvoorstel in de Eerste Kamer.

In onderstaande tabel is de bepaling van de investeringsruimte op basis van de Wet Hof weergegeven.

Tabel 8.2 Bepaling investeringsruimte op basis van Wet Hof (bedragen x € 1.000)

	2014	2015
Toegestaan EMU-saldo Nijkerk volgens septembercirculaire 2012 (a)	-3.602	-3.602
EMU-saldo Nijkerk voor investeringen en uitvoering beheerplannen (b)	8.469	3.074
Investeringsruimte (b-a=c)	12.071	6.676
Investeringen en uitvoering beheerplannen in deze begroting (d)	8.410	4.534
Investeringsruimte na vaststelling deze begroting (c-d)	3.661	2.142

Op basis van deze begroting zal dit betekenen dat Nijkerk in 2014 ongeveer € 12,1 miljoen kan uitgeven aan de uitvoering van de diverse beheerplannen en de diverse investeringen. Hiervoor is in deze begroting in 2014 ongeveer € 8,4 miljoen gereserveerd voor de uitvoering van beheerplannen en investeringen worden uitgegeven. Dit betekent dat op basis van de huidige begroting nog ongeveer € 3,7 miljoen kan worden ingezet voor overige investeringen.

➤ Onvoorzien

Voor onvoorzien is een bedrag opgenomen van € 1,50 per woning.

Tabel 8.3 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en overige lasten (bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2014	2015	2016	2017
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	-416	-421	-433	-421
Overige activiteiten	3.239	2.653	2.306	2.268
Totaal lasten programma	2.823	2.232	1.873	1.847
B A T E N				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Ombuigingen	50	50	50	50
Overig	42.545	39.051	38.710	38.202
Totaal baten programma	42.595	39.101	38.760	38.252
Saldo programma (= lasten -/- baten)	-39.772	-36.869	-36.887	-36.405
Saldo verwacht ná Kadernota 2014	-39.117	-36.541	-36.234	-35.553
Verschil	V 655	V 328	V 653	V 852

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2014 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen en doorbelastingseffecten van de overhead in grote lijnen veroorzaakt door:

- Lagere dividendopbrengst Alliander.
- Lagere opbrengsten toeristenbelasting.
- Stelpost verwachte aanvullende Rijksbezuinigingen van € 6 miljard.
- Voordelige effecten van de meicirculaire op de algemene uitkering.
- Voordeel op de bedrijfsvoeringskosten vanwege de oprichting van de OddV.
- Voordelig effect op de kapitaallasten in 2014.

8.4 Ombuigingen

Registratie buitenlandse medewerkers als inwoner

Vergroting inwonertal gemeente Nijkerk door registratie van langdurig hier verblijvende buitenlandse medewerkers van met name uitzendbureaus. Dit resulteert in een hogere Algemene uitkering uit gemeentefonds. Per inwoner ontvangt de gemeente circa € 200. De verwachting is dat het gaat om circa 400 buitenlandse medewerkers. In samenwerking met uitzendbureaus moet registratie geregeld en

onderhouden worden. De registratie vergt dus ook structurele kosten. De netto financiële gevolgen worden vooralsnog gezet op structureel € 50.000.

Stelposten ambtelijk apparaat, teamleiders en kwaliteitszorg

Van de stelposten 40.000+ ambtelijk apparaat, teamleiders en kwaliteitszorg worden de overtollige middelen momenteel ingezet voor inhuur. Door deze middelen vrij te laten vallen zal er vanaf 2014 structureel een bedrag van € 90.000 bespaard worden.

BTW/BCF optimalisatie

In het kader van BTW/BCF is er een traject opgestart voor het optimaliseren van de BTW/BCF-mengpercentages. Het aanscherpen van deze mengpercentages zal een structurele besparing opleveren van € 45.000.

Verlagen opleidingsbudget

Het opleidingsbudget wordt verlaagd van 2,3% van de loonsom naar 1,6% van de loonsom. Hierdoor zakt het opleidingsbudget terug naar het niveau van 2009. Vanaf 2014 levert deze besparing structureel € 95.000 op.

Werving personeel

De werving van personeel zal alleen nog maar digitaal plaatsvinden. Dit levert een structurele besparing op de wervingskosten op van € 20.000 ingaande vanaf 2014.

ARBO

Door ARBO gerelateerde werkzaamheden te verminderen naar het wettelijk verplicht niveau (minimum niveau) zal er vanaf 2014 structureel € 8.000 bespaard kunnen worden.

Opheffen personeelsblad JAN!

Het opheffen van het personeelsblad JAN! levert vanaf 2014 structureel een besparing op van € 8.000.

Inperking personeelsbijeenkomsten

De personeelsbijeenkomsten van de gemeente Nijkerk worden ingeperkt naar maximaal 2 per jaar. Hierdoor zal er vanaf 2014 structureel € 5.000 bespaard worden.

Samenvoegen recepties jubilea en vertrek

De recepties voor jubilea en vertrek worden samengevoegd. Dit zou vanaf 2014 structureel een bedrag van € 9.000 moeten opleveren.

Heroverweging aantal leden en overige kosten OR

Er zal een heroverweging van het aantal leden en de overige kosten van de ondernemingsraad (OR) plaatsvinden. Vanaf 2014 zou dit de gemeente Nijkerk een besparing van € 5.000 op moeten leveren.

Frequentie benchmarks

De dienstverleningsbenchmark zal in plaats van jaarlijks eenmaal per twee jaar uitgevoerd worden. De huidige frequentie van de benchmark is zo hoog dat de maatregelen voortvloeiend uit de laatst uitgevoerde benchmark nog niet volledig zijn doorgevoerd voordat de nieuwe benchmark volgt. Deze besparing zal om het jaar, ingaand per 2014, € 12.000 opleveren.

Digitalisering informatieverstrekking

De informatieverstrekking, zoals raadstukken en de gemeentepagina zal digitaal geschieden. Hierdoor kan er een besparing gerealiseerd worden op de drukkosten informatieverstrekking. Deze besparing levert in 2014 € 17.000 op en vanaf 2015 structureel € 34.000.

Andere invulling externe inhuur

Door anders om te gaan bij de benodigde inhuur van personeel kan € 100.000 worden bespaard. Dit kan bijvoorbeeld door mensen in dienst op payrollbasis te nemen, anders aanbesteden, meer overwerk of door een flexibele schil in ons werknemersbestand.

8.5 Uitvoeringsinformatie

Bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende producten. Ter indicatie is per product het saldo van baten en lasten voor 2014 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van deze saldi weergegeven.

N.B. Getallen tussen haakjes staan voor een positief saldo.

911	Treasury	€	9.000	100%
913	Beleggingen	€	(674.000)	0%
921	Plaatselijke belastingen	€	(7.589.000)	100%
930	Algemene uitkering gemeentefonds	€	(31.092.000)	0%
940	Onvoorzien	€	921.000	100%
950	Voormalig personeel	€	460.000	0%
960	Saldi kostenplaatsen	€	(1.807.000)	50%
980	Mutaties reserves	€	(166.000)	100%

Paragrafen

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. lokale heffingen
2. weerstandsvermogen
3. onderhoud kapitaalgoederen
4. financiering
5. bedrijfsvoering
6. verbonden partijen
7. grondbeleid

Het is mogelijk extra paragrafen toe te voegen. Tot nu toe is de noodzaak daartoe niet gebleken.

Indeling per paragraaf

Elke paragraaf begint met een weergave van de voorschriften en de doelstelling van de paragraaf.

Dit wordt gevolgd door een uiteenzetting van het gemeentelijk beleid.

paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- de werkelijke inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

Voor de lokale heffingen dienen de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waaronder belastingen, te worden opgenomen. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2014 geraamd op € 16,8 miljoen. De opbouw is als volgt:

<i>bedragen * € 1 miljoen</i>	2014	2013	2012
Belastingen			
OZB woningen	4,5	4,4	4,1
OZB niet woningen	3,3	3,2	3,1
Parkeerbelasting	0,6	0,6	0,6
Overig	0,4	0,4	0,4
<i>Totaal belastingen</i>	<i>8,8</i>	<i>8,6</i>	<i>8,2</i>
Retributies en leges			
Riool	2,6	2,5	2,4
Afval	3,0	3,0	3,1
Leges	1,5	2,0	2,1
Lijkbezorging	0,7	0,7	0,7
Overig	0,2	0,2	0,2
<i>Totaal retributies en leges</i>	<i>8,0</i>	<i>8,4</i>	<i>8,5</i>
Totaal lokale heffingen	16,8	17,0	16,7

Coalitieakkoord 2010-2014 "Helder als Glas"

In het coalitieakkoord 2010-2014 is het volgende geschreven over de belastingen:

"...De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk. Met betrekking tot bezuinigingen wordt eerst gekeken naar wat efficiënter kan en naar maatregelen die geen of weinig kwaliteitsverlies tot gevolg hebben. Als er pijnlijker keuzes noodzakelijk zijn, wordt eerst bekeken of tijdelijke overbrugging via een egalisatiereserve kredietcrisis verantwoord is. Dat is alleen het geval als het tijdelijke karakter kan worden onderbouwd. Zo niet, dan wordt geprobeerd de voor de samenleving meest ingrijpende gevolgen zo lang mogelijk te ontzien, niet in te boeten op veiligheid en niet onder het basiskwaliteitsniveau voor beheer terecht te komen. Bij nieuw beleid wordt er nadrukkelijk gekeken naar temporisering en het inwisselen van oud beleid voor nieuw beleid. Daarom zullen slechts in uiterste noodzaak de lasten voor de inwoners verhoogd worden...."

Tarievenbeleid belastingen

De tarieven van de diverse belastingen worden verhoogd met niet meer dan nodig is, om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2014 is deze berekend op 0,9%.

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. Bij de leges wordt rekening gehouden met de lasten en opbrengsten van de betreffende verleende diensten en producten. De manier waarop kostprijzen worden bepaald is beschreven in artikel 16 van de financiële verordening. Artikel 16 luidt:

Artikel 16 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeente wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten meegenomen, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten, bedoeld in het eerste lid, worden meegenomen de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa, de apparaatskosten, en voor leges en retributies (zoals rioolheffingen, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing e.d.) de compensabele BTW.
3. Bij de bepaling van de kostprijs worden meegenomen de bijdragen aan en van reserves.

In 2012 zijn mede aan de hand van de "Handreiking kostentoerekening leges en heffingen" van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) alle tarieven wederom aan een beoordeling onderworpen en waar nodig bijgesteld.

Voor het jaar 2014 zijn de tarieven van de leges in het algemeen trendmatig verhoogd met 0,9%.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk per woning/huishouding en per woningtype. Hierin worden betrokken de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De totale netto lastendruk die hieruit voortvloeit, is in 2014 € 8,9 miljoen.

Een huishouden met een eigen woning met een WOZ-waarde van € 235.000 betaalt € 493 en een huishouden met een huurwoning van gelijke WOZ-waarde betaalt € 122 aan gemeentelijke belastingen en heffingen. Het verschil tussen het gemiddelde per woning en een standaard huurwoning wordt veroorzaakt door OZB-eigenaar en rioolheffing. De vergelijkende cijfers van 2014, 2013 en 2012 zijn opgenomen in de hierna volgende tabel.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

<i>per huishouden:</i>	2014	Stijging 2014-2013	2013	2012
met gemiddelde koopwoning	€ 550	+1,5%	€ 542	€ 536
met standaard koopwoning	€ 493	+1,4%	€ 488	€ 484
met standaard huurwoning	€ 122	+0,9%	€ 120	€ 120

N.B.:

Onder standaard koop- of huurwoning wordt verstaan een woning met een WOZ-waarde van € 235.000 op peildatum 1 januari 2013. Met gemiddelde koopwoning wordt verstaan een woning met de WOZ-waarde van € 290.000 op de peildatum van 1 januari 2013. Dit is de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in onze gemeente.

De extra stijging van de lastendruk voor koopwoningen boven op de genoemde 0,9 % trendmatige verhoging, wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het tarief voor rioolrecht stijgt met 2,1%.

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om 100% kwijtschelding te verkrijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing en het gebruikersgedeelte van de rioolheffing. Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Aan mensen die een Wwb-uitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De heffing en invordering van de meeste belastingen wordt sinds 2013 uitgevoerd door Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (zie hierna). Dit belastingssamenwerkingsverband heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige.

De Rijksoverheid heeft de wettelijke regeling aangepast, zodat het mogelijk wordt voor ondernemers om kwijtschelding van hun privébelastingen te verzoeken.

Tevens biedt de wet de mogelijkheid om de vermogenstoets gelijk te trekken aan de vermogenstoets voor de Wwb. De wettelijke regeling is voor de lokale overheid facultatief. Bij het GBLT zal in 2013 verder worden onderzocht wat de impact van de voorgestelde wettelijke regeling is voor de deelnemende gemeenten (dus ook Nijkerk) en of het gewenst is deze regeling te volgen. De gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.

Naar verwachting wordt in 2014 in totaal € 43.000 kwijtgescholden.

1.5 Belastingssamenwerking met het GBLT

Sinds 2013 is de heffing en de invordering van de gemeentelijke belastingen ondergebracht bij het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) in Harderwijk.

De belastingplichtigen ontvangen vanaf 2013 een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapshoeffingen zijn vermeld. Het GBLT draagt er zorg voor dat de informatie op de website van het GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde zijn, om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. Voor verdere reacties en bezwaar met betrekking tot de aanslag kan de belastingplichtige terecht bij het GBLT. Ook de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijke heffingen vindt plaats vanuit het GBLT.

1.6 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. In de volgende verordeningen zijn belastingen of retributies opgenomen.

raadsbesluit d.d.	raadsbesluit nr.	Verordening
30-10-2012	2012-77/6	Verordening marktgelden 2013
20-12-2012	2012-109/7	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2013
20-12-2012	2012-109/1	Legesverordening 2013
30-10-2012	2012-77/2	Verordening brandweerrechten 2013
20-12-2012	2012-109/2	Verordening forensenbelasting 2013
30-10-2012	2012-77/3	Verordening haven-, kade- en liggelden 2013
20-12-2012	2012-109/4	Verordening hondenbelasting 2013
30-10-2012	2012-77/4	Verordening lijkbezorgingrechten 2013
30-10-2012	2012-77/5	Verordening parkeerbelastingen 2013
20-12-2012	2012-109/5	Verordening reinigingsheffingen 2013
20-12-2012	2012-109/6	Verordening rioolheffing 2013
20-12-2012	2012-109/3	Verordening toeristenbelasting 2013

paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Wettelijk kader

Deze paragraaf gaat over het weerstandsvermogen van de gemeentelijke financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen (artikel 11 BBV):

- a) de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en;
- b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Er wordt aandacht besteed aan:

- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Inventarisatie van de financiële risico's;
- Het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Nijkerk in staat is middelen vrij te maken om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening'. Het weerstandsvermogen is een financieel vangnet voor optredende gevolgen van risico's die niet zijn afgedekt.

Beleidskader

Het beleid is vastgelegd in de Nota Risicomanagement 2013-2016. De nota is door uw raad op 28 maart 2013 vastgesteld.

Relatie met reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening is de verplichting opgenomen dat het college jaarlijks, als onderdeel van de Kadernota, in het voorjaar het beleid presenteert ten aanzien van de reserves en voorzieningen. Daarbij wordt een relatie gelegd met het weerstandsvermogen. Op deze wijze krijgen de reserves en voorzieningen de aandacht van uw raad. Met uw besluit van juni 2013 heeft u het beleid omtrent reserves en voorzieningen geactualiseerd.

2.2 De weerstandscapaciteit

Inleiding

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente Nijkerk beschikt om niet begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en de uitvoering van het door uw raad bepaalde beleid in gevaar komen. Dit weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in incidentele en structurele capaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit wordt gebruikt voor het berekenen van de ratio.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit wordt gevormd door de vrij beschikbare en aanwendbare reserves. Hieronder verstaan we de stand van de hierna genoemde reserves na aftrek van de vastgelegde bestedingen en toevoegingen gedurende de periode 2014-2017 (met uitzondering van de reserve bouwgrondexploitatie, hierbij wordt rekening gehouden met de stand per 1-1-2014 en de te verwachten positieve resultaten en risico's worden meegenomen bij de bepaling van het weerstandsvermogen).

Tabel 1 Vrij beschikbare en aanwendbare reserves

Reserve	Bedrag x € 1.000
Algemene reserve (A1)	5.429
Reserve volkshuisvesting (C10)	17
Reserve bouwgrondexploitatie (saldo 1-1-2014) (C11)	4.303
Egalisatiereserve kredietcrisis (C26)	83
Totaal	9.832

Het totaal aan vrij beschikbare en aanwendbare reserves bedraagt € 9.832.000. Bij de Kadernota 2014 bedroeg dit € 10.768.000.

In tegenstelling tot wat in de Kadernota 2014 was voorgesteld, wordt er nog geen positief resultaat ingeboekt van complex Groot Corlaer en daarom ook niet ten gunste van de reserves gebracht. Het bedrag dat hiermee gemoeid is, bedraagt 1,5 miljoen.

Daarnaast leiden de amendementen "Vermindering investeringen PRMI" en "Geen grote bedragen in de Havenkom" tot een verlaging van het investeringspakket met een bedrag van afgerond 0,5 miljoen.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit wordt gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit en onbenutte budgettaire capaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is dan ook te bepalen door het maximaal toegestane tarief te vergelijken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Dit redelijk peil wordt jaarlijks gepubliceerd in de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Op basis van de laatst beschikbare gegevens (meicirculaire 2013) is dit 0,1651% van de totale WOZ-waarde. Dit brengt de onbenutte belastingcapaciteit op een bedrag van € 2.935.000.

In de Kadernota 2014 was gerekend met een capaciteit van € 2.796.000. Het verschil wordt met name veroorzaakt doordat het Rijk in de meicirculaire 2013 de rekenmethodiek heeft aangesloten op de werkelijkheid. Het rekenpercentage vanaf 2014 is verhoogd van 0,1540% naar 0,1651%.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door het gemiddelde bedrag van de post onvoorzien en het resultaat na bestemming over de jaren 2014-2017 te berekenen, inclusief begrotingswijzigingen.

De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt:

Tabel 2 Onbenutte budgettaire capaciteit

(-/ = nadeel)	2014 x € 1.000	2015 x € 1.000	2016 x € 1.000	2017 x € 1.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	201	-2.160	-3.070	-3.822

Voor het dekken van bovenstaande tekorten, zijn bij de Kadernota 2014 besparingsmogelijkheden geïnterpreteerd oplopend tot een bedrag van 5,5 miljoen per 2017.

2.3 Risico's

Inleiding

In dit onderdeel gaan we in op de risico's in relatie tot het weerstandsvermogen van de gemeente. Hierbij kijken wij naar de risico's die zowel op korte, middellange als lange termijn zijn te verwachten.

Risico's

Risico's kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Algemene risico's;
- Concrete risico's;
- Specifieke risico's.

Kansen, dat zijn onzekere gebeurtenissen met positieve gevolgen, behoren ook tot de risico's. Voor de berekening van het weerstandsvermogen worden ook de positieve risico's meegenomen.

Algemene risico's

Algemene risico's zijn normale risico's die voor de gemeente Nijkerk bij de bedrijfsvoering horen. Hiervoor wordt conform de Nota Risicomanagement geen weerstandscapaciteit gevormd. Te denken valt aan ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering, loon- en prijspeilontwikkelingen en calamiteiten. Recent zijn een aantal budgetten op basis van gunstige aanbestedingen naar beneden aangepast. Dit maakt dat prijspeilstijgingen sneller kunnen leiden tot budgetoverschrijdingen. Daarnaast is in de laatste jaren in het kader van besparingen ook "lucht" uit ramingen gehaald. Ook dit maakt dat er sneller dan voorheen sprake zal zijn budgetoverschrijdingen bij tegenvallers.

In de toekomst kunnen algemene risico's specifieke risico's worden, waarvoor dan op dat moment weerstandscapaciteit beschikbaar moet zijn.

Concrete risico's

Concrete risico's zijn risico's waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs is in te schatten. Voor concrete risico's zijn voorzieningen getroffen. Het gaat hierbij ondermeer om de risico's van de uitvoering van diverse beheerplannen en de bouwgrondexploitatie.

De hoogte van voorzieningen dekt de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het is niet nodig aanvullende voorzieningen te treffen waarvoor de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's

Specifieke risico's zijn risico's die gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente Nijkerk opereert. In het kader van beheersbaarheid en transparantie is er een onderscheid gemaakt in incidentele risico's en risico's die structureel doorwerken in de exploitatie.

Deze onderverdeling wordt in tabel 6 'Specifieke risico's - vermogen' en tabel 7 'Specifieke risico's - exploitatie' zichtbaar gemaakt.

Voor de mate van waarschijnlijkheid van optreden, hanteren wij conform nota risicomanagement drie klassen:

- Kleine kans (KK) hanteren we voor risico's waarvan het niet zo waarschijnlijk is dat ze zich daadwerkelijk voor zullen doen (vuistregel 25%).
- Middengrote kans (MK) hanteren we voor risico's die nog beide kanten op kunnen. Het kan zijn dat ze zich voordoen, het kan ook zijn van niet (vuistregel 50%).
- Grote kans (GK) hanteren we voor risico's waarvan de kans optreden groot is (vuistregel 75%).

In de tabellen zijn deze percentages al toegepast. Dit leidt voor de specifieke risico's – vermogen tot een nadelig saldo van € 7.932.000.

Tabel 3

Specifieke risico's - vermogen	Bedrag x € 1.000
Grote Kans (GK) = 75% risico	-800
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	600
Kleine Kans (KK) = 25% risico	-2.232
Gewogen risico's grondexploitatie	-5.500
Totaal	-7.932

In bovenstaande tabel 3 wordt voor 5,5 miljoen aan gewogen risico's grondexploitatie in beeld gebracht. Het betreft hierbij *die* risico's binnen *die* grondexploitaties waar geen positief resultaat wordt verwacht.

Grondexploitaties waarbij wel een positief resultaat wordt verwacht, bevatten ook risico's, maar die kunnen bij optreden naar verwachting opgevangen worden in het positieve resultaat.

Hiermee zijn ze binnen het complex afgedekt en wegen daarom niet mee in de risicoberekening van de 'specifieke risico's vermogen' (tabel hierboven).

In onderstaande tabel 4 'Specifieke risico's - exploitatie' is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie. Het gaat hier met name om de risico's met betrekking tot de drie decentralisaties. Meerjarig ziet deze er als volgt uit:

Tabel 4

Specifieke risico's - exploitatie	2014 x € 1.000	2015 x € 1.000	2016 x € 1.000	2017 x € 1.000
Grote Kans (GK) = 75% risico	0	-203	-203	-203
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	-185	-375	-365	-310
Kleine Kans (KK) = 25% risico	-100	-510	-637	-668
Totaal	-285	-1088	-1205	-1181

Naast de specifieke risico's hebben we nog te maken met de mogelijke financiële effecten van beslissingen uit het verleden waarbij accommodaties (deels) in een keer zijn afgeschreven. Het gaat hier met name om het gemeentehuis en enkele sportaccommodaties. Hier wordt geen vermogen voor aangehouden of gevormd. Indien we nadat de levensduur van het gebouw is verstreken voor een nieuwe investeringsbeslissing staan wordt op dat moment aanvullende dekking aangegeven. Als voorbeeld is kan sportzaal de Baggelaar gelden, hiervoor is dekking aangegeven bij de Kadernota 2014. Er wordt gewerkt aan een inventarisatie van al ons vastgoed en de lasten die daarmee samenhangen.

2.4 Weerstandsvermogen

Inleiding

Zoals eerder vermeld, geeft het weerstandsvermogen de relatie aan tussen:

- De weerstandscapaciteit (dat zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken);
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandsvermogen - vermogen

Ingevolge de Nota risicomanagement wordt het weerstandsvermogen uitgedrukt in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het incidenteel weerstandsvermogen toereikend is. De gemeente Nijkerk streeft naar een ratio van tenminste 0,8. De ratio wordt als volgt berekend:

$$\text{ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{weerstandscapaciteit}}{\text{het totaal van de risico's}}$$

Toelichting

De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij aanwendbare reserves (het beschikbaar vermogen). Voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen wordt de capaciteit afgezet tegen het totaal van de geïnventariseerde risico's. Indien vastgesteld of voorzien wordt dat de ratio weerstandsvermogen lager uitkomt dan 0,8 worden bij de begroting, of zo nodig tussentijds, maatregelen voorgesteld om de weerstandscapaciteit op het vereiste niveau te brengen c.q. te houden. Dit wordt verwezenlijkt door het toevoegen van financiële middelen of het verlagen van de risico's. De risico's kunnen verlaagd worden door het stoppen of vertragen van beleid en/of projecten met een groot risicoprofiel en door het verlagen van het risicoprofiel van bestaande en/of geplande projecten en beleid.

De weerstandscapaciteit bedraagt € 9.832.000. De ratio wordt als volgt becijferd:

ratio:	$\frac{\text{weerstandscapaciteit}}{\text{geïnventariseerde risico's}}$	=	$\frac{€ 9.832.000}{€ 7.932.000}$	=	ratio 1,2
--------	---	---	-----------------------------------	---	-----------

Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim boven de norm van 0,8, zoals vastgesteld in de Nota risicomanagement.

Weerstandsvermogen - exploitatie

Zoals al aangegeven in de Kadernota 2014, laten de jaarschijven 2015-2017 een aanzienlijk, oplopend tekort zien:

Tabel 5

Weerstandsvermogen – exploitatie	2014 x € 1.000	2015 x € 1.000	2016 x € 1.000	2017 x € 1.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	201	-2.160	-3.070	-3.822
Onbenutte belastingcapaciteit	2.935	2.878	2.838	2.798
Exploitatierisico's	-285	-1.088	-1.205	-1.181
Totaal	2.851	-370	-1.437	-2.205

Als onderdeel van de Kadernota 2014 is een inventarisatie van besparingsmogelijkheden 2015-2017 opgenomen met de volgende totalen.

Totalen besparingsopties (dit betreft bedragen Kadernota 2014!!)

Type	2015 x € 1.000	2016 x € 1.000	2017 x € 1.000
Type A resterend	2.054	2.409	2.660
Type B	505	505	560
Type C	1.839	2.118	2.281
Totaal	4.398	5.032	5.501

De aangegeven besparingsopties 2015-2017 bieden voldoende afwegingsmogelijkheden om te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief 2015-2017.

Tabel 6 Specifieke risico's - vermogen

Overige risico's - vermogen -/- = nadeel		Omvang risicofactor	Omvang risico in €
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%)			
Programma 2 Veiligheid			
FLO brandweer	GK	-570.000	Voor de personen van wie bekend is dat ze gebruik kunnen gaan maken van deze regeling, is een voorziening getroffen. Met personeelsleden die in de nabije toekomst (= ná 2015) hieronder gaan vallen is nog niet gerekend. Uit de nulmeting, uitgevoerd in het kader van de regionalisering brandweer, zijn de toekomstige FLO-kosten als risico aangemerkt. Dit risico blijft voor de gemeente, omdat die de oorspronkelijke keuze hebben gemaakt om functies als bezwarend aan te merken. Afhankelijk van de afspraken met VGGM, zal gemonitord worden of er een daadwerkelijke storting in de voorziening plaats moet vinden.
Programma 3 Wonen / 4 Economie en Milieu			
Totaal risico's Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)		-5.500.000	In de Uitgangspuntennotitie Nota Grondbeleid, waarmee de raad op 20 december 2012 heeft ingestemd, is als beleidsuitgangspunt opgenomen dat jaarlijks in de begroting een MPG zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Met de MPG wordt een volledig overzicht gegeven van de programmatische en financiële ontwikkelingen en risico's van de grondexploitatie-projecten in de gemeente Nijkerk. Conform de systematiek van de Nota Risicomanagement moet 0,8 van de totale gewogen risico's gedekt worden vanuit de reserve Bouwgrondexploitaties. Voor de hoogte van de gewogen risico's wordt het laatst vastgestelde MPG als ijkpunt gebruikt. In juni 2013 is het MPG vastgesteld en is het gewogen risico bepaald op € 5,5 miljoen.
Programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn			
Bestuurlijke ontvlechting Muziekschool Noordwest Veluwe	GK	-229.500	De gemeente staat gedurende 15 jaar gerekend vanaf 2011 garant voor de financiële risico's voortvloeiend uit kosten van personele verplichtingen bij ziekte en ontslag van de huidige medewerkers van de Muziekschool Noordwest Veluwe. Door het opleggen van een bezuiniging van 20% met ingang van 2013 is de garantstellingsverplichting van de gemeente afgenomen van € 383.022 tot € 306.418. Verlaging van de subsidiëring door onze gemeente resulteert in een automatisch beroep op de garantstellingsverplichting door de Muziekschool, waardoor het risico dat het zich voordoet wordt vergroot.
Algemene Dekkingsmiddelen, onvoorzien en bedrijfsvoering			
Garantstellingleningen	KK	-2.232.000	In 'normale tijden' is het risico op dit onderdeel nihil. Gezien de economische recessie is het risicoprofiel verhoogd naar KK (kleine kans).

Overige risico's - vermogen -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%)			
Corlaer College	MK	600.000	<p>Dit betreft een positief risico/kans.</p> <p>Op de balans is een vordering op de Belastingdienst betreffende BTW Corlaer College voor een bedrag van € 1,2 miljoen opgenomen. Deze vordering is door de fiscus niet geaccepteerd. Hierop heeft de gemeente bezwaar gemaakt, maar deze is door de belastingdienst afgewezen. De Hoge Raad heeft op 27 april 2012 uitspraak gedaan op het beroep in cassatie. De Hoge Raad heeft de zaak terugverwezen naar gerechtshof in Den Bosch. De zitting bij het gerechtshof heeft plaatsgevonden. Het gerechtshof zal uiterlijk 17 oktober 2013 (termijn is 7 keer verlengd) uitspraak doen. Mocht de uitspraak voor de gemeente uiteindelijk negatief uitvallen, dan wordt het bedrag van € 1,2 miljoen volledig gedekt uit de in het verleden aan de belastingdienst afgedragen overdrachtsbelasting en omzetbelasting betreffende de school (balanspost). Indien deze positief uitvalt, kan bij de belastingdienst de vordering worden teruggevraagd. Gelet op de uitspraken die tot nu toe gedaan zijn, is er een middelgrote kans dat de vordering kan worden teruggevraagd.</p>
Totaal risico's / kansen – vermogen		-7.931.500	

Tabel 7 Specifieke risico's - exploitatie

Overige risico's - exploitatie		Omvang	Omvang
-/- = nadeel		risicofactor	risico in €
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%)			
Programma 4 Economie en Milieu			
WSW	MK	-200.000	Bij de Inclusiefgroep, het werkvoorzieningschap waarin Nijkerk in het kader van een gemeenschappelijke regeling participeert met nog 6 gemeenten, zullen tekorten ontstaan. Dit komt omdat de rijkssubsidie stapsgewijs wordt verlaagd en omdat als gevolg van de Participatiewet de toegang tot de WSW vervalt. Dit tekort kan dan uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten komen.
Participatiebudget / WWB-systematiek	GK	-157.500	De uren van re-integratieconsulenten worden ten laste gebracht van het Participatiebudget. Dit kan slechts zolang het budget dit toelaat en de regelgeving dit toestaat. Als gevolg van de recessie in combinatie met een verlaging van het budget van rijkswege bestaat de kans dat in de toekomst de uitvoeringsuren niet meer (geheel) ten laste van dit participatiebudget gebracht kunnen worden. Op dat moment zullen deze kosten ten laste van de exploitatie komen.
Programma 5 Bereikbaarheid			
Storting in voorziening wegen	MK	-100.000	De voorziening is aangesproken ter dekking van de verliesvoorziening die gevormd is voor de bouwgrondexploitatie. Als gevolg hiervan kan het groot onderhoud wegen in de toekomst onder druk komen te staan. Bij het actualiseren van de beheerplannen zal blijken of de dotatie die nu jaarlijks wordt gedaan, voldoende is om al het toekomstig onderhoud te kunnen doen.
Programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn			
Decentralisatie Jeugdzorg	KK	-243.750	Met ingang van 1 januari 2015 worden naar verwachting de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdzorg. Dit gaat gepaard met een efficiencykorting van minimaal 15%. Na 2015 is er mogelijk een structureel tekort van € 975.000. Onze gedragslijn is dat dit moet worden opgevangen binnen het beleidsterrein. Dit betekent dat wij als gevolg van de door het Rijk gekozen stelselwijziging ook op gemeentelijk niveau ons sociaal beleid zullen moeten versoberen. Deze versoering van het sociaal beleid kent voor ons echter wel zijn grenzen. Daar waar deze grenzen worden overschreden, zal gezocht moeten worden naar alternatieve dekking binnen het betreffende beleidsterrein of in het uiterste geval op andere beleidsterreinen in de begroting.
Buitenonderhoud scholen	GK	-45.000	Met ingang van 1 januari 2015 zal het buitenonderhoud van de scholen worden bekostigd door het Rijk en niet meer door de gemeenten. Hiertegenover staat een korting op het Gemeentefonds. De verwachting is dat de korting op het Gemeentefonds hoger is dan de vrijval van de onderhoudskosten.
Programma 7 Gezondheid en Maatschappelijke ondersteuning			
Decentralisatie dagbesteding (begeleiding uit AWBZ naar gemeenten)	KK	-325.000	Er is sprake van een efficiencykorting van 25% omdat het Rijk ervan uitgaat dat de gemeenten dit efficiënter kunnen uitvoeren. Na 2015 is er mogelijk een

Overige risico's - exploitatie -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%)			
			structureel tekort van € 1.300.000. Onze gedragslijn is dat dit moet worden opgevangen binnen het beleidsterrein. Dit betekent dat wij als gevolg van de door het Rijk gekozen stelselwijziging ook op gemeentelijk niveau ons sociaal beleid zullen moeten versoberen. Deze versooring van het sociaal beleid kent voor ons echter wel zijn grenzen. Daar waar deze grenzen worden overschreden, zal gezocht moeten worden naar alternatieve dekking binnen het betreffende beleidsterrein of in het uiterste geval op andere beleidsterreinen in de begroting.

Algemene Dekkingsmiddelen, onvoorzien en bedrijfsvoering

Desintegratiekosten algemeen	KK	-75.000	Ten opzichte van de Kadernota 2014 zijn de achterblijvende overheadkosten van de OddV en de brandweer reëel teruggebracht. De resterende risico's in onze begroting zijn dan ook afgenomen. Met betrekking tot VGGM / de brandweer gaan we ervan uit dat vanaf 2016 wordt verdiend door het nieuwe personeel- en materieelplan en/of doordat de financiering buiten de gemeenten om gaat lopen en we relatief minder gekort worden op de algemene uitkering..
Wachtgeldverplichting wethouders	MK	-65.000	In het kader van de verkiezingen in 2014 wordt er rekening gehouden met het mogelijk vertrek van een wethouder. Het risico op een wachtgeldverplichting wordt aangemerkt als middelgrote kans.
Renterisico	KK	-25.000	Het rente-niveau ligt op een historisch laag punt. Voor de komende tijd ligt een rentestijging dan ook meer voor de hand dan een verdere daling. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost ons ± € 100.000.

paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Sinds de invoering van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) geldt de regel dat voorzieningen op geen enkel moment negatief mogen staan. Dit kan betekenen dat er enige jaren meer in de voorziening wordt gestort dan onttrokken.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de financiering. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen

Beheerplan Wegen

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de burgers en het beschikbare budget.

Het beheerplan infrastructuurele kunstwerken (voorheen genoemd als beheerplan kunstwerken) is onderdeel van het beheerplan wegen. In dit beheerplan zijn de onderhoudskosten aan bruggen, vlonders en viaducten opgenomen. De laatste actualisatie van de beheerplannen vond plaats in 2012.

Op basis hiervan wordt in 2014 klein en groot onderhoud uitgevoerd aan de verharding in de gemeente Nijkerk. Daarnaast worden een aantal projecten integraal voorbereid en uitgevoerd. Groot onderhoud op diverse wegen in de wijk Strijland 1 in Nijkerk en diverse andere wegen in Nijkerk. Vanuit het GVVP worden de projecten onderzoek blinde geleideroute, herinrichting Amersfoortseweg uitgevoerd.

Aan de hand van de wegininspecties uitgevoerd in 2012, zal de meerjarenplanning van de integrale projecten worden gemaakt en worden de maatregelen voor het groot en klein onderhoud van het gemeentelijk wegennet bepaald en in uitvoering genomen.

Voorziening beheerplan Wegen (F1a)¹

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 9,1 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 7,1 miljoen onttrokken. Daarnaast wordt de voorziening in 2013 voor totaal € 2,1 miljoen aangesproken ten gunste van de exploitatie. Deze vrijval dient ter dekking van de verliesvoorziening bouwgrondexploitatie. Hierdoor zullen in het begrotingsjaar 2014 de toevoegingen en onttrekkingen niet plaatsvinden conform het beheerplan.

In 2014 zal € 2,2 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie. Door de ombuigingen is dit € 227.000 lager dan in het beheerplan geraamd. Een bedrag van € 1,9 miljoen worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2014 te realiseren. Dit is € 1 miljoen lager dan gepland in verband met voornoemde vrijval ten gunste van de exploitatie in 2013.

Voorziening beheerplan Infrastructurele Kunstwerken (F1b)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 454.000 toegevoegd aan de voorziening, in dezelfde periode wordt daaraan € 296.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het beheerplan door ombuigingen. In 2014 zal € 112.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 93.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2014 te realiseren.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Het eigenlijke beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Uitvoering wordt gegeven aan het groot onderhoud volgens het in 2013 geactualiseerde beheerplan Openbare Verlichting 2013 – 2017. Het nieuwe beheerplan is een voortzetting van het vorige plan.

Uitgangspunt is zowel bij nieuwe als groot onderhoud projecten de toepassing van LED verlichting. Bij vervanging van openbare verlichting installaties vindt er zoveel mogelijk afstemming plaats met integrale projecten vanuit de disciplines wegen, riool en groen. Vervanging van lampen vindt periodiek op basis van groepsremplace plaats.

Voorziening beheerplan Openbare Verlichting (F3)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 922.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 644.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2014 zal € 225.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 119.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2014 te realiseren.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

In 2013 is het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen geactualiseerd. Daarnaast wordt de uitvoering van groot onderhoud van oude verkeersborden voortgezet en hierbij zal waar mogelijk de sanering van de verkeersborden plaatsvinden.

Voorziening beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 968.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 1.285.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het beheerplan door ombuigingen.

¹ De nummers F1 e.d. verwijzen naar de lijst en het overzicht van reserves en voorzieningen d.d. april 2010 (bijlage bij Kadernota 2011-2014).

In 2014 zal € 242.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 189.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2014 te realiseren.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

Bij de actualisatie en vaststelling van het Beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen zijn investeringen gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht. Financiering verloopt via een voorziening.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Als gevolg daarvan worden een beperkt aantal investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn. In 2013 wordt het beheerplan geactualiseerd en voor de jaren 2013- 2017 gereed gemaakt. Vanuit uitvoerig gehouden inspecties wordt het beheerplan geactualiseerd. In het beheerplan worden de groot onderhoudsklussen genoemd die de komende jaren nodig zijn voor de instandhouding van het sluiscomplex. Daarnaast vindt jaarlijks klein onderhoud, reiniging en inspectie plaats.

Groot onderhoud in 2014 bestaat voor een groot deel uit de voorbereiding van de vervanging van de damwand in de Arkervaart tussen de sluis en het viaduct over de A28.

Voorziening haven-, kade- en sluiswerken (F6)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 792.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 665.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het beheerplan door ombuigingen. In 2014 zal € 198.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 246.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Beheerplan Waterlossingen

Bij de vaststelling van het beheerplan bermen, wateren en duikers in augustus 2011 zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen wateren en duikers. Dit beheerplan geeft richtlijnen voor dit beheer en onderhoud ter vergroting van de functionaliteit, beleving en ecologische waarde. In dit beheerplan zijn tevens de financiële consequenties vastgelegd voor het dagelijks en groot onderhoud. Op basis van het in 2011 vastgestelde beheerplan bermen, sloten en duikers zal onderhoud worden uitgevoerd aan duikers, beschoeiingen e.d. Waar nodig zal tot vervanging worden overgegaan. In 2014 worden alle beschoeiing geïnspecteerd en de daaruit voortkomende werkzaamheden voor de komende jaren gepland.

Voorziening beheerplan bermen, waters en duikers (F11)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 360.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 343.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het beheerplan door ombuigingen. In 2014 zal € 90.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 87.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

3.3.3 Groen

Beheerplan Groen

Het handboek groenbeleid bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met het openbaar groen worden nagestreefd, bijvoorbeeld het bijdragen aan een prettig woon- en leefklimaat. Het bijbehorende beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van het openbaar groen en de bijbehorende financiële consequenties. Het plan is gericht op het verantwoord omgaan met de gemeentelijke investeringen en het voorkomen van achterstallig onderhoud.

Op basis van de in 2011 gehouden inspecties worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. In 2014 worden groenrenovaties naar verwachting uitgevoerd in de wijken Strijland en Nautena. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het onderhoud van wegen of riolering. In het kader van de revitalisering Arkervaat-Oost zal de groenvoorziening van dit bedrijventerrein een kwaliteitsimpuls ondergaan. Er wordt uitvoering gegeven aan de bezuinigingen middels de omvorming van heestervakken naar gazon.

Voorzieningen beheerplan Groen (F5a)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 1,5 miljoen toegevoegd aan de voorziening plantsoenen; in dezelfde periode wordt daaraan € 1,6 miljoen onttrokken. In 2013 valt een bedrag van € 180.000 vrij ten laste van de voorziening. Dit bedrag wordt ingezet ten gunste van de exploitatie ter dekking van de verliesvoorziening bouwgrondexploitatie.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het beheerplan door de voornoemde vrijval. In 2014 zal € 368.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 276.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

Voor de instandhouding van de speelterreinen is een afzonderlijke voorziening ingesteld (F5b).

Speelruimteplan

In het speelruimteplan zijn uitgangspunten vastgesteld voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen van voldoende kwaliteit en veiligheid als onderdeel van een aangename leefomgeving. Het groot onderhoud van speelplaatsen wordt uitgevoerd op basis van het speelruimteplan. Speelplaatsen met een laag gebruik worden opgeheven en er worden centrale, kwalitatief hoogwaardige speelplaatsen gerealiseerd. Waar nodig worden in 2014 speel- en sporttoestellen vervangen op basis van de uitgevoerde (veiligheid) inspecties.

Voorziening beheerplan Speelruimte (F5b)

Hieraan wordt in de begrotingsperiode 2014-2017 in totaal € 496.000 toegevoegd; in dezelfde periode wordt daaraan € 374.000 onttrokken. In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen niet plaats conform het Speelruimteplan door een vrijval van € 80.000. In 2014 zal € 124.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 65.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Beheerplan begraafplaatsen

Het beheerplan begraafplaatsen 2009-2013 geeft inzicht in de benodigde capaciteit voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Om voldoende capaciteit te behouden zijn er uitbreidingen gepland in 2011 in Hoevelaken en in 2014 in Nijkerk.

Het beheerplan voorziet in maatregelen voor groot onderhoud en kwaliteitsverbeteringen. In 2014 zal het beheerplan begraafplaatsen 2014-2018 geactualiseerd zijn en wordt het noodzakelijk groot onderhoud conform dit beheerplan uitgevoerd.

In 2014 zal ook gestart worden met de voorbereiding van de aanleg van de uitbreiding van begraafplaats in Nijkerk.

Voorziening beheerplan begraafplaatsen (F5c)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 156.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 160.000 onttrokken. De werkelijk benodigde stortingen en onttrekkingen zullen worden vastgelegd in het geactualiseerde beheerplan 2014-2018.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het vaststellen van een breed gemeentelijk rioleringsplan (VGRP) is een wettelijke taak voortvloeiend uit de Wet Milieubeheer. Een dergelijk plan beoogt ervoor te zorgen dat de verwijdering van afvalwater overal in de gemeente op milieutechnisch verantwoorde wijze plaatsvindt. De aanleg van riolering heeft overal in de gemeente plaatsgevonden.

Daardoor ligt het accent in het VGRP sterk op het beheer en de instandhouding van de voorzieningen, evenals op uitbreiding vanwege de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Financiering verloopt via een voorziening. In het huidige plan is rekening gehouden met andere plannen die gerelateerd zijn aan water of afvalwater, zoals het Gemeentelijk Waterplan.

De toekomstige ontwikkelingen op het gebied van water en riolering zijn ook, waar mogelijk, betrokken in het plan. Daarnaast zal aangesloten worden bij renovaties als Bruins Slot. Het VGRP 2012-2016 is in het voorjaar van 2012 vastgesteld. De groot onderhoud werkzaamheden en de wateropgaven vanuit de zorgplicht voor hemelwater en grondwater worden uitgevoerd zoals verwoord is in het GRP. De werkzaamheden hebben met name betrekking op vervanging van riolering, verbetermaatregelen in het rioleringssysteem, afkoppelen van verhard oppervlakte, verbeteringen aanbrengen aan wateroverlastlocaties en het aanbrengen van drainage.

Voorziening beheerplan riolering (F4)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 10,6 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 10,6 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan.

In 2014 zal € 2,6 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,6 miljoen worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren-onderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd.

Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit "voldoende tot goed" aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

Voor het beheer van de sportaccommodaties is in het verleden geen beheerplan vastgesteld. Een groot aantal gebouwen en terreinen in Nijkerk en Nijkerkerveen is geprivatiseerd en overgedragen aan de SRO. De exploitatiekosten daarvan, waarin ook de onderhoudscomponent is verwerkt, worden afgedekt door vaste subsidies die in een periode van 15 jaar jaarlijks ten laste komen van de begroting.

Een aantal sportaccommodaties in Hoevelaken is eigendom van de gemeente, o.a. zwembad en sporthal De Slag, sporthal Ridderspoor en enkele buitensportvoorzieningen. Met ingang van 1 januari 2010 is ook het zwembad Bloemendal in Nijkerk eigendom van de gemeente geworden.

De exploitatie van beide zwembaden en van sporthal Ridderspoor en sporthal De Slag is eveneens opgedragen aan de SRO, die daarbij de zorg heeft voor het klein onderhoud. Voor het groot onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en daarvoor zijn meerjaren-onderhoudsbegrotingen opgesteld. Daarmee bestaat er zicht op de te verwachten kosten van groot onderhoud.

De exploitatie en de verzorging van het klein onderhoud van de in 2008 opgeleverde sporthal Corlaer (Nijkerk) is overgedragen aan Exspa Nijkerk B.V. Het groot onderhoud van dit sportcomplex komt ook voor rekening van de gemeente Nijkerk.

Alle genoemde sportaccommodaties zijn ondergebracht in het beheerplan gebouwen, zodat er één totaalplan bestaat voor alle sportaccommodaties die eigendom zijn van de gemeente.

Voorziening beheerplan gemeentelijke gebouwen (F2)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 3,9 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 4,5 miljoen onttrokken. Een bedrag van € 1 miljoen valt vrij in 2013. Ter dekking van de verliesvoorziening bouwgrondexploitatie.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan.

In 2014 zal € 975.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 1,3 miljoen worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Beheerplan Sportmaterialen

Voor aanschaf en onderhoud van de sportmaterialen van de drie gemeentelijke sporthallen/-zalen Ridderspoor, De Slag en Corlaer is in 2008 een beheerplan opgesteld. Het plan beslaat de periode 2008-2027 en zal volgens planning in 2013 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende tot goed".

Voorziening beheerplan Sportmaterialen (F10)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal € 94.000 toegevoegd aan de voorziening. In dezelfde periode wordt € 92.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2014 zal € 23.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 9.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Beheerplan Onderwijsgebouwen

Voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs (de praktijkschool) is het Integraal Huisvestingplan (IHP) vastgesteld. In dit plan wordt o.a. het noodzakelijke "buitenkantonderhoud" van de onderwijsgebouwen beschreven en berekend voor een periode van 20 jaar. Het huidige plan beslaat de periode 2010-2029 en zal in 2013 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende".

Voorziening IHP - beheerplan onderwijsgebouwen (F9)

In de begrotingsperiode 2014-2017 wordt in totaal ruim € 1,2 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan bijna € 1,9 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2014 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2014 zal € 305.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 780.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Onderhoudswerkzaamheden staan gepland voor, Het Baken, de Rehobothschool en de Maranathaschool.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	beheerplan	planperiode	Jaar herziening	financiering
Wegen	Wegen	2003-2023	2013	via voorziening F1a
	Kunstwerken	2007-2027	2013	via voorziening F1b
	Openbare verlichting	2008-2041	2013	via voorziening F3
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2008-2047	2013	via voorziening F7
Water	Havens	2007-2027	2013	via voorziening F6
	Bermen, water en duikers	2011-2032	2015	via voorziening F11
Groen	Groen	2012-2033	2017	via voorziening F5ac
	Speelvoorzieningen	2012-2032	2016	via voorziening F5b
	Begraafplaatsen	2003-2033	2014	Via voorziening F5c
Riolering	Riolering (GRP)	2012-2071	2017	via voorziening F4
Gebouwen	Openbare gebouwen	2008-2027	2014	via voorziening F2
	Sportmaterialen	2008-2027	2013	via voorziening F10
	Onderwijsgebouwen	2010-2029	2013	via voorziening F9

3.4 Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen

In het volgende overzicht zijn de jaarlijkse exploitatielasten van de diverse beheerplannen (is dotatie aan de voorziening) weergegeven. Tevens is in het overzicht aangegeven de geraamde stand van de voorziening per 1 januari 2014 en per 31 december 2017. Jaarlijks wordt beoordeeld of de hoogte van de voorziening voldoende is om de verwachte kosten te kunnen dekken. Zo nodig vindt aanvulling plaats ten laste van de exploitatie.

Overzicht voorzieningen beheerplannen (bedragen x € 1.000)

beheerplan	Dotatie 2014	Stand 1-1-2014	Stand 31-12-2017
Wegen ²⁾	2.261	-1.358	613
Infrastructurele kunstwerken	112	-180	-22
Openbare verlichting	225	552	830
Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	242	159	-158
Waterlossingen	90	27	44
Havens	198	207	334
Groen	531	233	369
Riolering	-149	6.981	6.255
Openbare gebouwen	975	1.917	1.354
Sportmaterialen	23	198	199
Onderwijsgebouwen	305	843	143

Voorzieningen mogen naar hun aard niet negatief staan. De “Voorziening straatmeubilair en verkeersvoorzieningen” staat per 31 december 2016 voor het eerst negatief en voor een relatief gering bedrag. Bij de herziening van het beheerplan in 2013 zullen hier maatregelen voor getroffen worden.

Voorziening infrastructurele kunstwerken.

Deze voorziening is onderdeel van het beheerplan wegen en wordt daarmee als één geheel gezien. Tezamen geeft dit een financieel positieve stand. Om deze reden is de negatieve stand van deze deelvoorziening op dit moment geen probleem. In de herziening van het wegenbeheerplan zal ook het onderdeel infrastructurele kunstwerken worden meegenomen.

² In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding.

paragraaf 4 Financiering

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2014 tot en met 2017 als volgt:

2014	een financieringstekort van	€ 19,3 miljoen
2015	een financieringstekort van	€ 31,4 miljoen
2016	een financieringstekort van	€ 22,8 miljoen
2017	een financieringstekort van	€ 24,6 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond worden gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of –baten in de komende jaren. In tegenstelling tot de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen.

Een specificatie van de opbouw is te vinden in tabel 2.5 op bladzijde 115 van de financiële begroting.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. Dit begrip is nader uitgewerkt in onderdeel 4.4. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Bij de begroting van 2014 wordt een eventueel tekort tot een bedrag van € 8,0 miljoen tegen de rente kort geld (1,50%) meegenomen. Het resterende deel van het financieringstekort wordt meegenomen tegen de rente lang geld (4,0%). Overigens werd tot en met 2011 de rente voor kort geld gerekend over een bedrag tot aan de kasgeldlimiet. Voor 2014 bedraagt deze ongeveer € 6,9 miljoen. Ervaring uit het verleden heeft geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

Afhankelijk van de liquiditeitsprognose en de looptijd van de investeringen worden daadwerkelijk langlopende geldleningen aangetrokken.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, door invoering van een maandelijkse liquiditeitsprognose, op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar/stuurbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie. De komende jaren zullen wij mede als gevolg van de uitvoering van de structuurvisie en de daarbij behorende financieringsbehoefte extra aandacht geven aan de treasuryfunctie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Ter ondersteuning van één en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld. In onderstaande tabel is voor 2014 per kwartaal en voor heel 2015 de liquiditeitsprognose opgenomen.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2 ^e kw.	3e kw.	4e kw.	2015
Beginsaldo	-7.593	-12.006	-10.680	-16.412	-20.443
Uitgaven	-19.697	-20.888	-20.728	-17.817	-76.369
Inkomsten	15.284	22.214	14.996	13.786	68.141
Eindsaldo	-12.006	-10.680	-16.412	-20.443	-28.671

Afhankelijk van het werkelijke verloop van de liquiditeitsprognose worden bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet langlopende geldlening(en) aangetrokken. Op basis van de vorenstaande prognose zal dat in 2014 het geval zijn.

De overschotten worden risicomijdend uitgezet voor de periode waarover een overschot wordt verwacht of gebruikt voor het vervroegd aflossen van leningen. Maandelijks wordt deze verwachting geactualiseerd.

4.4 Risicobeheer

De belangrijkste uitgangspunten voor het risicobeheer zijn:

- het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- het aantrekken en uitzetten van middelen moet een prudent karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico (geen bankactiviteiten);
- het gebruik van derivaten is beperkt toegestaan.

Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de financiële verordening.

Kasgeldlimiet

De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van de primaire begroting. In 2014 gaat het voor Nijkerk om circa € 6,9 miljoen (op basis € 81 miljoen). In het jaarverslag moet minimaal de kasgeldlimiet per begin van het jaar evenals de gemiddelde netto schuld per kalenderkwartaal van het betreffende jaar worden vermeld.

Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld vloeit voort uit de mate waarin het saldo van rentelasten en –baten gevoelig is voor wijzigingen in het rentepercentage op aangetrokken leningen en uitzettingen. Ter illustratie: Als in enig jaar een relatief groot bedrag aan langlopende leningen aan herfinanciering onderhevig is, of van een groot bedrag aan leningen de rente wordt herzien, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente in het desbetreffende jaar in aanzienlijke mate gevoelig is voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm is in het leven geroepen om het renterisico vanwege herfinanciering en renteherziening van geldleningen te spreiden. De norm is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal.

In de volgende tabel is uitgerekend welke bedragen overeenkomen met een renterisiconorm van 20% van het begrotingstotaal. In 2014 gaat het om een bedrag van € 16,2 miljoen. Het berekende feitelijke risico is in dat jaar nihil.

Bedragen x € 1 miljoen	2014	2015	2016	2017
Renterisiconorm	16,2	15,0	14,6	14,9
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Renterisico op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte (+) of overschrijding (-)	16,2	15,0	14,6	14,9

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente ruimschoots onder de norm ligt.

Relatiebeheer

In het financieringsstatuut van de gemeente is opgenomen dat, bankrelaties en hun bancaire condities eens in de vier jaar beoordeeld moeten worden. In 2010 heeft deze beoordeling plaatsgevonden op basis van een meervoudige onderhandse aanbesteding. Uit deze aanbesteding is de BNG als beste uit de bus gekomen.

Tot en met 2014 is de BNG de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie

We zien op dit moment dat zowel de korte rente als de lange rente historisch laag zijn. De verwachting is dat de lange rente onder invloed van een verwacht licht herstel van de economie iets zal gaan oplopen. De korte rente blijft waarschijnlijk voorlopig laag om het doen van investeringen te stimuleren. De verwachting is dat de inflatie voor de eurozone stabiel blijft in 2014. Voor Nederland zien we juist dat de inflatie iets daalt en aan gaat aansluiten bij het percentage van de eurozone. Daarnaast heerst er op de financiële markten grote onrust over de terugbetaalcapaciteit van diverse landen (bijvoorbeeld Griekenland, Italië en Spanje). Dit kan gevolgen hebben voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld.

Risicoprofiel

De komende jaren zullen wij via het PRMI uitvoering geven aan de structuurvisie. De uitvoering van deze plannen zal gevolgen hebben voor de inrichting van onze financieringsportefeuille. Bij de uitvoering van (en bepaling van het benodigde budget voor) het project zullen wij dan ook rekening moeten houden met de daaruit voortvloeiende financieringskosten ook als deze projecten worden gedekt door aanwending van reserves.

Zoals eerder vermeld zijn ook de ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie van groot belang voor het renteresultaat. Aan de ene kant wordt dit veroorzaakt doordat wij op basis van de boekwaarden financieringskosten doorberekenen aan de bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden in 2014 gaan schatkistbankieren. De gemeenten worden verplicht om hun banksaldi aan te houden bij de rijksoverheid. Een verdere toelichting over schatkistbankieren en de risico's hiervan vindt u in de programmabegroting onder de Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

Op dit moment zijn de voorbereidingen om te komen tot het schatkistbankieren in volle gang.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3% overeenkomstig de Europese afspraken hierover. Het wetvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Een verdere toelichting hierover vindt u in de programmabegroting onder de Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

paragraaf 5 Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering; wat de gemeente doet om te zorgen dat de gestelde doelen rechtmatig, efficiënt en effectief bereikt worden.

De organisatie is ingericht om een zo hoog mogelijk dienstverleningsniveau voor de burger te realiseren. Klantgerichtheid en samenwerken staan hierbij centraal. De organisatie is echter geen statisch geheel. We blijven oog houden voor externe ontwikkelingen en passen waar nodig de bedrijfsvoering aan. Momenteel maakt de in de Kadernota 2014 gemaakte keus voor een “Nieuw Nijkerks evenwicht” tussen de gemeente en de Nijkerkse samenleving een heroriëntatie op het takenpakket en de werkwijze van de medewerkers noodzakelijk.

5.2 Interne en externe ontwikkelingen zijn aanleiding voor nieuwe visie

Interne en externe ontwikkelingen vragen om heroriëntatie op het takenpakket van de organisatie en daarbij horende aanpassing van de bedrijfsvoering in de breedte. Maar wat en hoe passen we aan? Hiervoor wordt momenteel in een gezamenlijk traject van college, ondernemingsraad, management en medewerkers een visie geformuleerd.

In het 2e kwartaal van 2014 willen we de nieuwe toekomstvisie gemeentelijke organisatie gereed hebben. De visie zal ingaan op de gevolgen van de veranderende positie van de overheid in de samenleving en de te verwachte doorontwikkeling in de regionale samenwerking met andere (gemeentelijke) organisaties. Ook wordt uitgewerkt hoe “Het Nieuwe Werken” kan bijdragen aan een effectieve en aantrekkelijke organisatie.

Afhankelijk van de uiteindelijke visie zal invulling gegeven worden aan een geïntegreerde aanpak van het (her)inrichten van een fysieke (huisvesting), mentale (bedrijfscultuur) en virtuele (ICT) omgeving. Met betrekking tot de regionale samenwerking en de huisvesting zijn er al deels beleidsuitgangspunten geformuleerd. Deze komen in de volgende alinea's aan bod.

5.3 Regionale samenwerkingsverbanden

In het scenario “Nieuw Nijkerks evenwicht” zoeken we regionaal stevige allianties met buurgemeenten die vergelijkbare belangen kennen. Wij streven met hen naar meer taakverdeling. Welke alliantie de meeste kansen biedt, verschilt per taakveld.

Qua regionale samenwerking willen wij vooralsnog vooral inzetten op samenwerking in zowel de FoodValley als Regio Amersfoort en bestaande regionale samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld op de Noord Veluwe (t.a.v. toerisme, onderwijs, SW-bedrijf) en in de Veiligheidsregio handhaven. Beide regio's bieden kansen voor Nijkerk zowel op economisch als op sociaal gebied. Investerings die in beide regio's de afgelopen periode zijn gedaan wil het college niet teniet doen en aangegane verplichtingen willen we nakomen. Wel zal kritisch geëvalueerd worden en onderzocht worden welke samenwerking voor Nijkerk op termijn het meeste oplevert.

Samenwerking op gebied van bedrijfsvoering

Naast de al bestaande samenwerking op velerlei beleidsterreinen willen we de bedrijfsvoeringstaken gezamenlijk met andere gemeenten op te pakken. Hiertoe hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met de gemeenten in de regio FoodValley, de gemeenten in de regio Amersfoort en met omliggende gemeenten.

Nijkerk is een zelfbewuste, krachtige gemeente. Behoud van autonomie en eigen identiteit is een groot goed. Vanuit eigen kracht worden keuzes gemaakt op het gebied van samenwerking die aansluiten bij de wensen van inwoners en bedrijfsleven.

Samenwerking op gebied van decentralisaties

Het kabinet vindt dat gemeenten de decentralisaties moeten oppakken in een congruent samenwerkingsverband. Daaronder verstaat de minister een samenwerking met een schaal die efficiënt is en een samenhangend verzorgingsgebied kent.

De gemeente Nijkerk werkt actief samen met buurgemeenten en is zodoende in diverse regio's actief:

Voor de transities vanuit de Participatiewet en de AWBZ geldt dat zowel inhoudelijk als qua ketenpartners de focus ligt op de regio Amersfoort. Veel taken worden echter lokaal opgepakt vanuit de gedachte dat inwoners, aansluitend op de eigen kracht, een zo thuisnabij mogelijk arrangement geboden moet worden.

De transitie op de Jeugdzorg wordt vorm gegeven in de Regio FoodValley. Een reden hiervoor is dat de Jeugdzorg vanuit de provincie (Gelderland) naar gemeenten overkomt. De visie op Jeugdzorg is in regionaal verband vastgesteld. De lokale visie is in concept gereed, deze wordt de komende maanden verder uitgewerkt.

Met de Gelderse gemeenten binnen de Regio FoodValley (de Vallei-gemeenten) werkt Nijkerk samen in de Veiligheidsregio Gelderland Midden, de Omgevingsdienst de Vallei, het Veiligheidshuis en het Meldpunt Huiselijk Geweld. Ook op de terreinen van economie en ruimtelijke ordening wordt met de Gelderse gemeenten samen gewerkt.

Vanuit de sociale werkvoorziening werkt de gemeente binnen de regio Noord Veluwe samen. Passend Onderwijs moet Nijkerk verplicht oppakken binnen deze regio. De Tweede Kamer heeft deze wettelijke indeling bepaald. Voor Nijkerk onlogisch omdat veel jongeren in het voortgezet onderwijs juist in de regio Amersfoort naar school gaan.

5.4 Huisvesting

Deels onafhankelijk van de nieuwe visie op de organisatie zijn we, op basis van de bij de begroting 2013 ingediende motie hieromtrent, bezig met het afstoten van de dependance. Om afstoting van de dependance te kunnen realiseren is begin 2013 een bezettingsgraadonderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid ervan. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om een betere werkplekbenutting mogelijk te maken. Momenteel werken wij volgens een traditioneel kantoorconcept, waar elke medewerker een eigen en vaste werkplek heeft. Uit het bezettingsgraad onderzoek komt naar voren dat er kwantitatief gezien mogelijkheden zijn om het aantal werkplekken terug te brengen door effectiever met de ruimte om te gaan en door werkplekken te gaan delen (desksharen).

Desksharen is het optimaliseren van de bezettingsgraad van het bureau- en kantoorgebruik. Met desksharen hebben medewerkers geen eigen werkplek meer, maar werken zij binnen een afdeling- of dienst domein. Voorwaarde is dat iedere werkplek voor alle werkzaamheden toegankelijk is. De Informatie en communicatie technologie (ICT) moet daarop afgestemd zijn en de informatie moet overal digitaal beschikbaar zijn. Uiteindelijk maakt dit het samenvoegen van activiteiten vanuit de dependance in het stadhuis op termijn haalbaar. 3e en 4e kwartaal 2014: Eerste uithuizing dependance

Om het desksharen op korte termijn mogelijk te maken en ter voorbereiding op verdergaande flexibilisering van de werkplekinrichting, worden de volgende acties uitgevoerd:

- ICT:
Er is gestart met voorbereidingen op werkplekonafhankelijk werken. Het is al mogelijk om buiten de eigen werkplek de zakelijke email en agenda te benaderen. Voor desksharen is het noodzakelijk dat

iedere werkplek wordt voorzien van nieuwe software (o.a. Windows 7), zodat alle werkzaamheden op iedere werkplek kunnen worden uitgevoerd. Eind 2013/begin 2014 is dit gerealiseerd.

- **Bouwkundig en ruimtelijk onderzoek:**
Het stadhuis is qua ruimte- en logistieke indeling momenteel weinig efficiënt. In 2013 wordt bouwkundig en ruimtelijk onderzocht, hoe er meer medewerkers gehuisvest kunnen worden.
- **Het ontwikkelen van een nieuw werkconcept:**
Om de dependance af te kunnen stoten is een andere manier van werken noodzakelijk, waarbij de traditionele werkplek wordt losgelaten. Op basis van het bezettingsgraadonderzoek kunnen de werkplekken efficiënter gebruikt worden. Daarnaast willen we anticiperen op het plaats- en tijdonafhankelijk werken. Hiervoor moeten afspraken worden ontwikkeld over hoe Het Nieuwe Werken eruit ziet binnen onze organisatie en wat hierbij de belangrijkste kaders en richtlijnen zijn, zoals:
 - In het nieuwe werkconcept zijn er geen persoonsgebonden werkplekken meer waardoor meerdere personen gedurende de dag gebruik kunnen maken van één werkplek. Niet iedere functie is overigens geschikt om van het traditionele patroon af te wijken; welke dit zijn moet in kaart worden gebracht.
 - Het aantal werkplekken wordt gereduceerd van 1,1 werkplek per persoon naar 0,75 werkplek per medewerker. Dit betekent dat voor 267 medewerkers maximaal 200 werkplekken worden gefaciliteerd in het stadhuis;
 - Er worden domeinen bepaald waarin teams werkzaam zijn. De domeinen worden zo bepaald dat daardoor de integrale samenwerking wordt bevorderd. Daarnaast kan hiermee de piekbezetting van teams worden opgevangen.
 - Verschillende type werkomgevingen worden in kaart gebracht, afgestemd op verschillende activiteiten (zoals concentratiewerkplekken, open werkplekken, aanlandwerkplekken, open overleg ruimten en spreekkamers).
 - Medewerkers worden beoordeeld op resultaten en niet op hun aanwezigheid op kantoor. De nieuwe manier van werken is gebaseerd op wederzijds vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid.Het ontwikkelen van een nieuw werkconcept is onderdeel van de visie op de veranderende gemeentelijke organisatie.

Het Nieuwe Werken (HNW) biedt de gemeente Nijkerk kansen. Bij HNW gaat het erom dat medewerkers plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken, daarbij ondersteund door moderne (mobiele) technologie. Behalve een bouwkundige en technische verandering is er vooral sprake van een organisatie- en cultuuromslag. Voor medewerkers en leidinggevendens vergt dat een omschakeling. In de voorbereiding op het Nieuwe Werken moeten de randvoorwaarden (ruimten, inrichting en ICT) ingevuld zijn en zal de organisatie moeten worden meegenomen in een andere manier van denken en doen.

5.5 Informatisering en automatisering

Het Nieuwe Werken

In 2013 is een visie op Het Nieuwe Werken opgeleverd. In 2014 gaan we hier verder vorm en inhoud aan geven. Het digitaal werken als voorwaarde hiervoor, is grotendeels gerealiseerd, al moeten er in 2014 nog wel wat zaken worden aangevuld en afgehecht. Nu is de beurt aan het 'vrij verplaatsbaar maken' (virtualiseren) van de werkplek. Dit is een ingrijpende operatie die zich –als het goed gaat– voor het belangrijkste deel aan het zicht van de gebruiker onttrekt, maar wel veel inspanning vraagt van systeembeheerders.

In de begroting 2014 zijn voor de implementatie van Het Nieuwe Werken structurele middelen opgenomen; voor 2014 € 70.000. Tijdens de bespreking van de Kadernota 2014 heeft de raad gevraagd naar een second opinion van een externe deskundige op de hoogte van de bedragen. Deze second opinion is in de zomermaanden opgesteld. De informatie o.m. gebaseerd op benchmarks wijst uit dat de opgenomen bedragen eerder te laag dan te hoog zijn. De verschillen zitten vooral in de benodigde beheerformatie. We moeten vaststellen dat er verschillen zijn in verwachtingspatronen. Gevoegd bij plannen rondom samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering, welke mogelijk ook de ICT raken, zal hier in 2014 nader op teruggekomen worden.

Informatiserings- en automatiseringsprojecten

Veel van wat in 2014 kan gebeuren, hangt af van hoe de samenwerking met naburige gemeenten zich verder zal ontwikkelen. Die beoogde samenwerking richt zich met name op de bedrijfsvoeringskant (PIOFJC) en de informatisering neemt daarin een belangrijke –vooral faciliterende– plaats in. Doordat we in 2013 het digitaal werken vorm gegeven hebben, kunnen wij onze dienstverlening en bedrijfsvoering continueren en verder moderniseren, de informatiebeveiliging waarborgen en zo ook die samenwerking met derden faciliteren.

Beveiliging & Continuïteit

Als spin-off van het bewustwordingstraject en de inspanningen voor het DigiD-assessment in het najaar van 2013, zal in 2014 intensief gewerkt worden aan verbetermaatregelen op het gebied van met name de informatiebeveiliging.

Basisregistraties

Het Stelsel van Basisregistraties krijgt langzaamaan vorm; pas in hun onderlinge samenhang tonen de basisregistraties hun kracht. Verplicht gebruik en verplichte terugmelding van geconstateerde verschillen moeten de kwaliteit van het stelsel als geheel onderbouwen. Voor de Basisregistratie Personen, de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en de Basisregistratie Wet Onroerende Zaken heeft ons bronhouderschap al vorm gekregen, voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie is dit in 2013, 2014 en 2015 in volle gang.

De modernisering en uitbouw van de Basisregistratie Personen vindt deels in 2014 plaats.

Beheer

Al die informatiseringsinspanningen vragen wel steeds meer beheercapaciteit. Het (her)inrichten van de beheersorganisatie, het herschikken van bestaande middelen en/of het munt slaan uit concrete samenwerkingsverbanden zal daarom in 2014 echt prioriteit krijgen.

5.6 Organisatie en besparingsopties 2015 -2017

De besparingen betreffen in de maximale variant ongeveer 25 fte op het personeelsbestand.

Via natuurlijk verloop en herplaatsing in bestaande vacatures kan een deel opgevangen worden.

Daarnaast zal onze inzet erop gericht zijn om via om- en bijscholing medewerkers geschikt te maken om geplaatst te worden in bestaande dan wel nieuwe vacatures.

Ondanks deze wederzijdse inspanning voorzien we dat er voor zo'n 10 á 12 fte knelpunten gaan ontstaan waarvoor een maatwerk oplossing gevonden zal moeten worden.

Vanuit goed werkgeverschap zullen wij ons inzetten om medewerkers van werk naar werk te begeleiden.

paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Wettelijk kader

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn ook zaken waar het uit praktisch en bestuurlijk oogpunt beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden (met name gemeenten en provincies) zijn, maar soms ook niet-overheden.

Wanneer deze samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is sprake van een 'verbonden partij'.

Een 'verbonden partij' is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft.

Onder *financieel belang* wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder *bestuurlijk belang* wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

In deze paragraaf 'Verbonden partijen' wordt ingegaan op:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang.

Verbindingen met zulke partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Er zijn veel verbonden partijen. Het van belang dat wij de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen aangegeven. Daarbij staan wij apart stil bij de voornemens met betrekking tot verbonden partijen.

6.2 Visie op verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan, door deelneming aan een stichting, vereniging of vennootschap. Bij deze vormen van samenwerking geldt als extra criterium, dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet of slechts zeer moeilijk mogelijk is.

6.3 Bevoegdheden inzake verbonden partijen

Privaatrechtelijke samenwerking

Het college heeft op grond van de Gemeentewet de bevoegdheid om "tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten". Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Het college mag deze bevoegdheid pas uitoefenen nadat "de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en [deze] in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen". Vervolgens wordt het besluit ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

Dit college beoordeelt of de keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm "in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang". In de systematiek van de Gemeentewet genieten publiekrechtelijke samenwerkingsvormen namelijk de voorkeur.

Publiekrechtelijke samenwerking

Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen komen tot stand op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester "afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft" een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten is er vooraf toestemming nodig van de raad. Ook besluiten tot het aangaan van gemeenschappelijke regelingen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Het overzicht in § 6.4 geeft per gemeenschappelijke regeling aan welk bestuursorgaan bevoegd is.

Overgangsrecht gemeenschappelijke regelingen

In 2002 heeft de Wet dualisering gemeentebestuur verandering gebracht in de organisatie van het gemeentebestuur en de onderlinge verdeling van bevoegdheden. Bijvoorbeeld: wethouders maken sindsdien geen deel meer uit van de raad, de secretaris is adviseur van het college en de burgemeester, de raad heeft eigen ondersteuning gekregen in de functie van de griffier. In de Wgr worden diverse hoofdstukken van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op het bestuur van een gemeenschappelijke regeling, maar in de invoeringswetgeving van de dualisering is bepaald dat oude 'monistische' taakverdeling van toepassing blijft op de inrichting van gemeenschappelijke regelingen en de verdeling van bevoegdheden tussen algemeen en dagelijks bestuur. Zo blijft het een vereiste dat een DB-lid tevens lid is van het algemeen bestuur, delen AB en DB dezelfde ambtelijke ondersteuning en blijft het AB bevoegd ten aanzien van een aantal onderwerpen die sinds 2002 op grond van artikel 160 Gemeentewet aan het college zijn toegewezen.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen

De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeestersbevoegdheden.

De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het DB zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De termijn van zes weken noodzaakt tot een praktische werkwijze via de lijst van ingekomen stukken van de raad.

6.4 Overzicht van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn of worden deelnemer in de volgende verbonden partijen.

<i>type *</i>	<i>BBBO **</i>	<i>naam</i>	<i>gevestigd</i>	<i>doeleinden</i>
G.R.	C	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	Arnhem	Brandweer, gezondheidszorg en crisisbeheersing
G.R.	R/C/B	Regio De Vallei	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	R/C/B	Regio Food Valley	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	C	Regionale Vuilverwerking Ullerberg	Ermelo	Vuilverwerking
G.R.	C	Regio Noord-Veluwe	Harderwijk	In standhouden bedrijf voor sociale werkvoorziening (Inclusief Groep B.V.)
G.R.	C	Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren	Harderwijk	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van natuur- en landschapsschoon binnen het gebied

<i>type *</i>	<i>BBBO **</i>	<i>naam</i>	<i>gevestigd</i>	<i>doeleinden</i>
G.R.	C	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn	Zwolle	Samenwerking op het gebied van de WOZ en de lokale belastingen
G.R.	C	Omgevingsdienst De Vallei	Ede	Samenwerking bij de uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht
Coöperatie	C	ParkeerService U.A.	Amersfoort	Samenwerking op het gebied van het parkeermanagement
Stichting	C	Stichting Garantiefonds Bestuursacademie Oost Nederland	Velp	Garantstelling voor verzorgen onderwijs
B.V.	C	RGV Holding BV	Arnhem	Bevorderen recreatie (aandeelhouder van de RGV Holding BV)

*type** : G.R. = *gemeenschappelijke regeling*

*BBBO*** : *Beslissingsbevoegd bestuursorgaan* = R(aad), C(ollege), B(urgemeester)

De verbonden partijen waar Nijkerk aan deelneemt, voldoen aan de meeste criteria die onder 6.2 zijn genoemd. De beoordeling of Nijkerk blijft deelnemen aan welke vorm van samenwerking dan ook is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.5 Ontwikkelingen

GBLT: Belastingssamenwerking

In 2012 zijn de voorbereidingen afgerond om toe te kunnen treden tot de Gemeenschappelijke Regeling *Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn* (GBLT). Bij besluit van 29 mei 2012 hebben wij formeel besloten om het DB van GBLT te verzoeken om per 1 januari 2013 te mogen toetreden tot de GR. Naast Nijkerk hebben de colleges van de gemeenten Leusden en Dronten een zelfde verzoek ingediend. Na ondertekening van de GR op 28 september is Nijkerk vanaf 1 januari 2013 deelnemer van GBLT. Hiermee zijn de bevoegdheden om belasting te heffen op een groot aantal belastingsoorten overgedragen aan GBLT.

Bij de Begroting voor 2014, waarin een Meerjarenperspectief 2015-2017 is opgenomen, heeft GBLT plannen gepresenteerd om verder door te ontwikkelen. Enerzijds wordt hierbij gekeken naar aanpassingen in de interne organisatie, waardoor de dienstverlening verbeterd en de kosten verlaagd kunnen worden. Maar ook wordt actief gezocht naar mogelijkheden om met meer gemeenten samen te werken. Ook dit kan tot kostenverlagingen leiden.

Inmiddels heeft de gemeente Zwolle ook laten weten toe te willen treden tot GBLT. Het overleg hierover is in een vergevorderd stadium. Verwachting is dat Zwolle per 1 januari 2014 tot GBLT zal toetreden.

Omgevingsdienst De Vallei: Samenwerking op het gebied van het omgevingsrecht

Ook de voorbereidingen voor de Omgevingsdienst De Vallei (OddV) zijn in 2012 afgerond. Op 30 oktober is – na verkregen toestemming van de raad – besloten om samen met gedeputeerde staten van Gelderland en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst de Vallei aan te gaan. Per 1 januari 2013 is de OddV van start gegaan. De medewerkers van de gemeente die de werkzaamheden doen, die nu naar de OddV gaan, zijn ook in dienst gekomen van de OddV.

Komende jaar zal de OddV de organisatie verder verbeteren, waarbij binnen de werkprocessen nadrukkelijk zal worden samengewerkt met de andere Omgevingsdiensten binnen de provincie. Zo komen specifieke specialistische taken bij één Omgevingsdienst, die deze taak dan voor de hele provincie uitvoert. Specialistische kennis hoeft hierdoor niet meer bij elke omgevingsdienst aanwezig te zijn.

VGGM: Regionalisering van de brandweer

Door een wijziging van de Wet veiligheidsregio's zal de lokale brandweer van Nijkerk en Hoevelaken per 1 januari 2014 opgaan in de organisatie van de Regionale Brandweer Gelderland Midden. Met deze regionalisering gaan ook de beroeps- en vrijwillige medewerkers over naar VGGM. De voorbereiding van de regionalisering ligt op koers. De verwachting is dat in het laatste kwartaal van 2013 de afrondende besluiten hiervoor kunnen worden genomen. Om dit op een goede en zorgvuldige manier te laten verlopen voor zowel de betrokken brandweerlieden (beroeps en vrijwillig) als de betrokken organisaties, is in 2011 begonnen met een projectorganisatie. Deze projectorganisatie bereidt vanuit de diverse deelaspecten de overgang van de oude naar de nieuwe situatie voor.

De periode direct na de daadwerkelijk overgang naar de Regionale brandweer zal gebruikt worden om de nieuwe organisatie goed vorm te geven en te onderzoeken hoe deze nieuwe organisatie vorm gegeven kan worden.

GR Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren: omvorming en uitbreiding

Op 10 november 2011 is de Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren ondertekend. Deze samenwerking tussen de gemeenten langs het noordelijk gedeelte van het Veluwemeer (naast Nijkerk zijn dit Dronten, Elburg, Harderwijk, Zeewolde, Ermelo, Nunspeet, Putten, Kampen, en Oldebroek) is tot stand gekomen om te waarborgen dat de maatregelen, die op basis van het Inrichtingsplan Veluwerandmeren nog uitgevoerd moesten worden ook daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Al snel na de inwerkingtreding van de GR kwamen de deelnemende gemeenten tot de conclusie dat de GR, mede als gevolg van de financieel-economische crisis, in de huidige vorm niet in staat zou zijn om beheer en onderhoud op een goede manier te organiseren en te bekostigen. Daarnaast is er de noodzaak gebieds promotie van de Randmeren, gezien vanuit het water, te verbeteren en de hoofdgebruikers, de watersportsector, meer bij de planvorming en de uitvoering te betrekken. Besloten is daarom om een coöperatie op te richten, waarbij ook aan de gemeenten aan de oost- en westzijde van het gebied van de GR gevraagd wordt om toe te treden.

Volgens planning is het de bedoeling om de coöperatie op 1 januari 2014 te laten starten. Na de vorming van de nieuwe Coöperatie Randmeren zal de bestaande GR worden ontbonden.

Bijlage paragraaf 6 Verbonden partijen

Overzicht van verbonden partijen

Dit onderdeel was tot en met 2013 een bijlage behorende bij de productenraming. Door een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moet dit onderdeel vanaf 2014 in de programmabegroting worden opgenomen.

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, gevestigd te Arnhem

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling, mede ingesteld door Nijkerk
b. Openbaar belang	Het voorkomen en bestrijden van incidenten op het gebied van de openbare veiligheid, hulpverlening en volksgezondheid
c. Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema en wethouder G.S. de Graaf (leden van Regionaal College)
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Verder ontwikkelen van de samenwerking op het werkterrein van het samenwerkingsverband
e. Vermogen	<i>per:</i> 01-01-2013 eigen vermogen € 2.487.257 vreemd vermogen: € 6.934.179
f. Resultaat 2012	€ 194.411

2. Regionale Vuilverwerking Ullerberg, gevestigd te Ermelo

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling, mede ingesteld door Nijkerk
b. Openbaar belang	Verwerken en opslaan van afvalstoffen
c. Vertegenwoordiging	Wethouder C.J. Windhouwer en raadslid M.L.C.Klein-Schuurs (leden Algemeen Bestuur)
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Voorbereiding van overdracht aan de provincie van de stortplaats, die per 1 januari 2007 gesloten is.
e. Vermogen	<i>per:</i> 01-01-2013 eigen vermogen € -/- 97.439 vreemd vermogen € 907.334
f. Resultaat 2012	€ 293.250

3. Regio De Vallei, gevestigd te Ede

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling, mede ingesteld door Nijkerk
b. Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, milieu en arbeidsmarkt
c. Vertegenwoordiging	Wethouder G.D. Horst (lid van Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) en raadslid A.M. Boer (lid Algemeen Bestuur)
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Onderzoek naar de verdere ontwikkeling en eventuele uitbreiding van de regio.
e. Vermogen	<i>per:</i> 01-01-2013 eigen vermogen niet bekend vreemd vermogen niet bekend
f. Resultaat 2012	€ -/- 159.327

4. Regio Food Valley, gevestigd te Ede

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling, mede ingesteld door Nijkerk						
b. Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, milieu en arbeidsmarkt						
c. Vertegenwoordiging	Wethouder G.D. Horst (lid van Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur)						
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Onderzoek naar de verdere ontwikkeling.						
e. Vermogen	<table border="0"><tr><td>per:</td><td>01-01-2013</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 283.933</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 1.190.276</td></tr></table>	per:	01-01-2013	eigen vermogen	€ 283.933	vreemd vermogen	€ 1.190.276
per:	01-01-2013						
eigen vermogen	€ 283.933						
vreemd vermogen	€ 1.190.276						
f. Resultaat 2012	€ 36.764						

5. ISV Noord-Veluwe, gevestigd te Harderwijk

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling, met Nijkerk als afnemer van een onderdeel						
b. Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van de sociale werkvoorziening						
c. Vertegenwoordiging	wethouder G.S. de Graaf, raadsleden J.S. Duijnhouwer en P.M.C. van der Hurk-van Loozen (leden Algemeen Bestuur)						
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Privatisering van de sociale werkvoorziening						
e. Vermogen	<table border="0"><tr><td>per:</td><td>01-01-2013</td></tr><tr><td>eigen vermogen:</td><td>€ 3.390.976</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 5.565.435</td></tr></table>	per:	01-01-2013	eigen vermogen:	€ 3.390.976	vreemd vermogen	€ 5.565.435
per:	01-01-2013						
eigen vermogen:	€ 3.390.976						
vreemd vermogen	€ 5.565.435						
f. Resultaat 2012	€ 69.401						

6. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus, gevestigd te Zwolle

a. Aard van de verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling						
b. Openbaar belang	Belastingheffing van aantal gemeentelijke belastingen						
c. Vertegenwoordiging	wethouder G.S. de Graaf (lid van Algemeen Bestuur)						
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Aanpassing interne organisatie en uitbreiding Gemeenschappelijke Regeling						
e. Vermogen	<table border="0"><tr><td>per:</td><td>01-01-2013</td></tr><tr><td>eigen vermogen:</td><td>niet bekend</td></tr><tr><td>vreemd vermogen:</td><td>niet bekend</td></tr></table>	per:	01-01-2013	eigen vermogen:	niet bekend	vreemd vermogen:	niet bekend
per:	01-01-2013						
eigen vermogen:	niet bekend						
vreemd vermogen:	niet bekend						
f. Resultaat 2012	niet bekend						

NB Nijkerk is deelnemer sinds 1 januari 2013

7. RGV Holding BV

a. Aard van de verbonden partij	Besloten Vennootschap
b. Openbaar belang	Bevorderen recreatie
c. Vertegenwoordiging	wethouder G.S. de Graaf (lid Aandeelhoudersvergadering)
d. Veranderingen in begrotingsjaar	Als aandeelhouder uitbouwen van Recreatiegemeenschap Veluwe Holding BV

8. Stichting Garantiefonds Bestuursacademie Oost Nederland, gevestigd te Velp

a. Aard van de verbonden partij	Stichting
b. Openbaar belang	Garantstelling t.b.v. verzorgen onderwijs
c. Vertegenwoordiging	College

9. Vereniging Bestuursacademie Oost Nederland, gevestigd te Velp

a. Aard van de verbonden partij	Vereniging, met Nijkerk als lid
b. Openbaar belang	Verzorgen opleidingen
c. Vertegenwoordiging	College

paragraaf 7 Grondbeleid

7.1 Wettelijk kader

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de (toelichting op) BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (zie § 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (zie § 7.2 en § 7.3);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (zie § 7.5);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (zie § 7.6);
- de beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (zie § 7.8).

7.2 Visie en uitvoering van het grondbeleid

In maart 2013 is de nota grondbeleid 2013 vastgesteld. Hierin is de visie van het grondbeleid bijgesteld.

In de nota grondbeleid 2013 is de doelstelling als volgt omschreven:

Het beleid dat zich richt op een efficiënte en effectieve inzet van financiële, fiscale en juridische middelen op de grondmarkt, om direct en indirect bij te dragen aan het realiseren van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030. Het grondbeleidsinstrumentarium wordt zo ingezet dat de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen volgens planning kunnen worden gerealiseerd en financieel haalbaar zijn.

Het grondbeleid zal niet langer gericht zijn op een actief grondbeleid met als hoofddoel het verwerven van grond. Tot de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) was grondbezit vaak een "must" om een behoorlijk kostenverhaal te kunnen realiseren. Op basis van de Wro kan kostenverhaal aan grondeigenaren opgelegd worden via een exploitatieplan. Om die reden kan nu veel vaker een actief/faciliterend grondbeleid of passief/faciliterend grondbeleid worden toegepast zonder grondaankopen.

Rekening houdend met bovenstaande uitgangspunten heeft de gemeente Nijkerk in de Nota Grondbeleid 2013 gekozen voor transparant en eenduidig grondbeleid dat strategisch en compact is.

De gemeente Nijkerk kiest daarom voor een actief/ faciliterend grondbeleid:

- De gemeente voert een actief grondbeleid (niet gebaseerd op grondaankopen maar op al verworven grondpositie) met name op het gebied van het uitgeven van grond, om regie te nemen wanneer dat kan en/of nodig is.
- De gemeente voert een faciliterend grondbeleid wanneer initiatief van de markt komt en regie niet nodig is onder meer omdat de gemeente geen/een geringe grondpositie heeft.

Hierbij wordt het grondbeleid gericht op de volgende elementen in Nijkerk:

- Accent op risicobeheersing en risicomanagement
- Door middel van grondbeleid, het kostenverhaal en grondposities de voortgang bij stagnerende projecten positief beïnvloeden.
- Sturen op positieve cashflow.
- Een woningbehoefte die zich tot 2016 laat vertalen in de bouw van circa 100 woningen per jaar.
- Een behoefte aan nieuw bedrijfsterrein van circa 20-25 ha netto in de komende 15 jaar.

Als resultaat van het in het verleden gevoerde actieve grondbeleid beschikt Nijkerk over een voorraad bouwgrond die ruim voldoende is voor de realisatie van lopende en toekomstige grondexploitaties. Analyse van de huidige grondportefeuille leert dat nieuwe strategische aankopen op de korte- en middenlange termijn niet nodig zijn voor het realiseren van de toekomstige plannen. Verwervingen binnen (nog op te starten) complexen blijven uiteraard tot de mogelijkheden behoren vanuit een ruimtelijk ordeningsmotief of een programmatisch motief (bv. maatschappelijke voorzieningen). Aan de raad worden grondaankopen vanaf € 250.000 vooraf gemeld.

7.3 Economische crisis in relatie tot grondbeleid

Hoewel het duidelijk is dat de economische crisis ook het Nijkerkse grondbeleid treft, biedt het ook de nodige nieuwe kansen. Door de getroffen verliesvoorzieningen van de afgelopen jaren en de (nieuwe) beleidsdocumenten Nota grondbeleid 2013, Nota Risicomanagement 2013-2016 en de nota Bovenwijkse en Bovenplanse Voorzieningen staat er een stevige basis waarop verder gegaan kan worden. De ontwikkelingen worden sterk in de gaten gehouden en zo nodig wordt meteen bijgestuurd, omdat dit eerder dan een aantal jaren terug gelijk effect kan hebben op de resultaten van de grondexploitaties. Door de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (of indien nodig tussentijds) wordt u als raad hiervan op de hoogte gehouden. Door zelf actief te zijn op de markt en goed met marktpartijen mee te denken blijkt verkopen van bedrijfskavels en woningbouwkwavels ook nog steeds mogelijk, zonder direct kwaliteit in te leveren.

7.4 Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG)

De Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2013 is de eerste die in Nijkerk in deze vorm is opgesteld. Met de MPG informeert het college de raad tweemaal per jaar over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitaties in Nijkerk. De in de MPG bijgebrachte informatie is enerzijds een uitvloeisel van keuzes die de raad in het verleden heeft gemaakt met betrekking tot inhoud, planning en kosten van grondexploitaties. Te denken valt hierbij aan de vastgestelde structuurvisie en vastgestelde bestemmingsplannen. Anderzijds zijn in de MPG de kaders opgenomen, wordt een risicoanalyse uitgevoerd, worden mogelijke optimalisaties vermeld en is het totale programma weergegeven.

De kaderstelling en rapportage over grondexploitatieprojecten kan naast het MPG plaatsvinden in de kadernota, begroting, bestuursrapportages, jaarrekeningen en in afzonderlijke projectbesluiten. De MPG 2013 is tegelijk met de kadernota 2014 vastgesteld.

In de Nota Grondbeleid 2013 is besloten dat minimaal eenmaal per jaar alle actieve en niet-actieve grondexploitaties worden geactualiseerd en dat de raad jaarlijks bij de Kadernota de Meerjaren prognose Grondexploitaties vaststelt.

Conform de eerste MPG bij de kadernota 2014 wordt de MPG:

- Bij de jaarrekening – in het voorjaar – ter informatie aan de raad gestuurd
- Bij de begroting – in het najaar – ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Aangezien in 2013 de MPG bij de kadernota 2014-2017 is vastgesteld (in plaats van bij de begroting 2014-2017) wordt er eind 2013 nog een MPG ter informatie aan de raad gestuurd. Daarna wordt de cyclus aangehouden zoals hierboven weergegeven staat.

Door het periodiek opstellen van het MPG vervalt de toelichting op de begroting in de productenraming.

In de begroting zijn op de producten 830 (woningbouwkwavels) en 831 (bedrijfskavels) de grondexploitaties financieel verwerkt.

7.5 Prognose grondexploitatie

Onderstaand wordt een korte samenvatting van de stand van zaken van de grondexploitaties gegeven, gebaseerd op de meest actuele ramingen die bekend zijn.

woningbouw	Start	Einde looptijd	Boekwaarde per 1-1-2013	Vermoedelijk resultaat netto contant
Sportweg	2012	2015	€1.482.550	-15.000
Weidelaan	2010	2015	€ 306.643	300.000
Groot Corlaer (excl. Spoorkamp)	2000	2014	€ -3.247.000	2.400.000
Nijkerkerveen de Bunt	2011	Onbekend	€ 3.661.383	nihil
Nijkerkerveen deelplan 2	2013		€ 2.243.320	nihil
Nijkerkerveen deelplan 3	2013		€ 992.344	nihil
Middelaar	2000	2014	€ -535.615	820.000
Doornsteeg	2016	2024	€ 5.610.108	nihil
Diverse inbreidingslocaties	n.v.t.	n.v.t.	€ 39.823	1.200.000
bedrijfsterrein	Start	Einde looptijd	Boekwaarde per 1-1-2013	Vermoedelijk resultaat netto contant
Westkadijk (nieuwe grondexploitatie)	2015	2019	€ 0	- 1.000.000
De Flier	2013	2040	€ 9.051.484	489.000
Arkerpoort	2011	2017	€ 3.493.358	598.000
De Oosterpoort	2009	2016	€ 638.561	nihil
Spoorkamp	2013	2024	€ 2.031.018	1.675.000
Totaal			25.768.000	6.467.000

7.6 Afsluiten grondexploitaties en winst/verliesneming

De stelregel is dat winsten pas worden genomen bij het afsluiten van het betreffende complex en dat verliezen moeten worden genomen zodra deze bekend zijn. De Commissie BBV maakt het ook mogelijk om tussentijds winst te nemen, nadat de lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel is gemaakt. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er toe dat realisatie van winst wordt uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het **afsluiten** van het grondexploitatiecomplex. Er zijn situaties denkbaar waarbij al eerder voldoende zekerheid is voor winst nemen. Volgens het realisatiebeginsel mag in die gevallen de winst dan ook worden genomen.

Resultaten uit grondexploitaties komen ten goede aan de Reserve Bouwgrondexploitatie of als deze voldoende is gevuld gaat het overschot naar de Algemene Reserve. Toevoegingen komen voort uit positieve resultaten, regel hierbij is dat voordelen pas genomen worden op het moment dat zij daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Verliezen worden genomen direct nadat deze geconstateerd worden. Dit gebeurt door een bijdrage uit de Reserve Bouwgrondexploitatie, waardoor het te verwachten eindresultaat op nihil eindigt. Indien deze Reserve niet toereikend is vindt onttrekking uit de Algemene Reserve plaats of uit een andere door de Raad aan te geven reserve.

Al genomen verliesvoorzieningen in openstaande grondexploitaties zijn in de volgende tabel weergegeven. Indien het geprognosticeerde resultaat in de toekomst dusdanig positief wordt is het mogelijk om deze verliesvoorzieningen (deels) af te bouwen en komt dit geld in eerste instantie weer beschikbaar in de reserve bouwgrondexploitatie.

woningbouw	Aanwezige verliesvoorziening
Sportweg	€ 587.000
Nijkerkerveen de Bunt	€ 38.500
Nijkerkerveen deelplan 2	€ 2.087.050
Nijkerkerveen deelplan 3	€ 3.984.250
Doornsteeg	€ 5.327.000
Diverse inbreidingslocaties	€ 24.873
bedrijfsterrein	Aanwezige verliesvoorziening
De Flier (M)	€ 96.000
De Flier	€ 13.987.400
De Oosterpoort	€ 1.740.773
Totaal	€ 27.872.846

7.7 Voorzieningen

Een voorziening wordt getroffen wanneer een grondexploitatie wordt afgesloten, maar er nog resterende werkzaamheden moeten worden verricht. Het geld wat daarvoor nodig is wordt in de voorziening bouwgrondexploitatie gestort, waar vervolgens de resterende kosten uit betaald worden. In 2014 zijn naar verwachting de volgende voorzieningen actief.

Complexen	Vermoedelijke beschikbaar per 31 december 2013
Watergoor	250.000
De Flier (Milieustraat)	30.000
Totaal	280.000

7.8 Reserve en risico's bouwgrondexploitatie

De raad stelt jaarlijks de bandbreedte vast waarbinnen de Reserve Bouwgrondexploitatie zich moet bevinden. Deze reserve Bouwgrondexploitatie heeft een zogenaamde bufferfunctie. Dit betekent dat de reserve ter dekking van onvoorziene zaken en incidentele tegenvallers is. Risico's van grondexploitaties vinden daarmee primair hun weg naar de reserve bouwgrondexploitatie en komen niet direct ten laste van de algemene middelen. De Reserve Bouwgrondexploitatie wordt gevoed vanuit de positieve saldi van af te sluiten grondexploitaties.

De nota grondbeleid geeft aan dat de omvang van de reserve is afgestemd op de hoogte van de risico's die de gemeente in totaal loopt binnen alle grondexploitaties.

In het MPG 2013 is de minimale hoogte van de reserve bouwgrondexploitatie vastgesteld op € 4.412.000. Deze benodigde omvang is berekend door uit te gaan van een dekking van 80% van de gewogen risico's. Dit komt overeen met de ratio voor het algemene weerstandsvermogen dat u in de nota risicomanagement hebt vastgelegd. Daarbij wordt gecorrigeerd op specifieke omstandigheden van exploitaties die leiden tot een aanpassing van de benodigde omvang van de reserve bouwgrondexploitatie. Indien het verwachte positieve resultaat van de grondexploitatie hoog genoeg is om de gewogen risico's op te vangen, behoeft hiervoor geen reservering in de reserve te worden opgenomen. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de notitie grondexploitatie van de commissie BBV.

7.9 Kostenverhaal

In de gemeente Nijkerk zijn er diverse inbreidingslocaties. Naast de grondexploitaties van de gemeente Nijkerk gaat dit om particuliere initiatieven. Indien de gemeente Nijkerk meewerkt, gebeurt dit doormiddel van een bestemmingsplanwijziging. De gemeentelijke kosten die hiervoor gemaakt worden, worden verhaalt via een anterieure overeenkomst met de marktpartij. Daarnaast wordt er een bijdrage in rekening gebracht op basis van de Nota fondsen en fondsheffingen.

De kosten en opbrengsten hiervan worden verantwoord binnen de grondexploitatie 'diverse inbreidingsplannen'. Indien de gemeentelijke kosten hoger uitvallen dan afgesproken in de anterieure overeenkomst met de marktpartij zal dit ten laste komen van de reserve grondexploitatie. Indien er een positief saldo overblijft, door bijvoorbeeld het verkopen van grond, zal dit worden gestort in de reserve bouwgrondexploitatie.

Het gaat hierbij om ontwikkelingen zoals; Smidspol, Hogenhof, Horstbeek en Spoorstraat 37.

7.10 Majeure ontwikkelingen grondexploitaties

In de MPG's en eventuele afzonderlijke raadsbesluiten wordt u geïnformeerd over de voortgang van de grondexploitaties. Het eerst volgende MPG informatie moment is bij de jaarrekening 2013. In deze paragraaf willen wij u informeren over majeure ontwikkelingen van grondexploitaties die plaats gevonden hebben na het opstellen van het MPG 2013, zodat u op de hoogte blijft van alle ontwikkelingen.

Faillissement ontwikkelaar Weidelaan

De ontwikkelaar van de Weidelaan heeft in het voorjaar 2013 faillissement aangevraagd. Hiermee zal de Weidelaan op een andere manier ontwikkeld moeten worden. Hoe dit exact ingevuld gaat worden is nog onbekend. Op basis van vrije uitgifte van de kavels door de gemeente zelf daalt de winstverwachting naar ca. € 300.000.

Verkoop Zijdevlinder De Terrassen

De gemeente heeft met het tekenen van een vaststellingsovereenkomst met Reinbouw BV de koop-realisatieovereenkomst ontbonden. De gemeente was daarmee vrij om deze locatie aan de Zijdevlinder in De Terrassen opnieuw in ontwikkeling te brengen. Hierover is overeenstemming bereikt met een andere ontwikkelaar. Financieel zit een gat tussen de afgesproken koopsom en de opbrengst zoals geraamd in de grondexploitatie. De afgesproken koopsom betreft € 1,3 mln., de grondexploitatie gaat uit van een verwachte opbrengst van € 1,7 mln. Hiermee daalt de winstverwachting van de grondexploitatie van € 2,8 mln. naar € 2,4 mln. Daar tegenover staan een flink aantal voordelen, zoals het blijven bouwen in crisistijd en het verder afronden van dit project.

Terugkoopverplichting Westkadijk

In de MPG 2013 is als groot risico opgenomen dat er verkochten percelen in de afgesloten grondexploitaties Westkadijk terug gekocht moeten worden. De koper van deze percelen heeft de gemeente verzocht om per 1 januari 2015 deze percelen terug te kopen. Indien er tussentijds niet alsnog wat verkocht wordt door de koper zal de gemeente een terugkoop van € 3.350.000 moeten doen. Hiervoor zal een nieuwe grondexploitatie worden geopend, waar direct een verlies in moeten worden genomen van € 1.000.000. Dit bedrag zal in 2015 onttrokken moeten worden uit de reserve grondexploitatie. Dit is opgenomen in de begroting 2014-2017 op product 831 bedrijfskavels.

Financiële begroting

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting. Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening.

De beleidsbegroting bestaat uit de zeven programma's, het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de zeven paragrafen. De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen.

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hierin is aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert door het vaststellen van de begroting. Gezien de bredere doelstelling van de begroting in een duaal stelsel (waarbij het niet alleen gaat om het vaststellen van budgetten, maar ook om het vaststellen van de beoogde maatschappelijke effecten) is gekozen voor een apart onderdeel met een recapitulatie van de baten en lasten waarop wordt geautoriseerd.

De meerjarenraming en de toelichting

De meerjarenraming bevat een raming van de financiële gevolgen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Hoewel de meerjarenraming volgens de voorschriften een afzonderlijk begrotingsonderdeel vormt, is deze om praktische redenen geïntegreerd in de financiële begroting. Tevens is opgenomen een overzicht van de incidentele baten en lasten.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Dit deel van de financiële begroting bevat een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Doel is een betere vergelijking van jaar op jaar. Voorts is aangesloten bij de vereisten van de meerjarenraming, zodat de financiële positie van het begrotingsjaar en de meerjarenraming samen een beeld geven van de financiële positie.

Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad die kredieten feitelijk beschikbaar.

Tenslotte is onder dit onderdeel opgenomen het EMU-saldo van de gemeente.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 2.1 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Rekening 2012			Begroting 2013			Begroting 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	5.358	1.083	4.276	5.653	633	5.021	5.613	673	4.940
- prioriteiten	0	0	0	423	0	423	55	0	55
- overig	5.358	1.083	4.276	5.230	633	4.598	5.558	673	4.885
				0	0	0			
2. Veiligheid	3.190	24	3.166	3.682	36	3.645	3.577	20	3.558
- prioriteiten	0	0	0	100	0	100	0	0	0
- overig	3.190	24	3.166	3.582	36	3.545	3.577	20	3.558
3. Wonen	27.136	14.576	12.560	26.974	22.124	4.850	20.806	15.630	5.176
- prioriteiten	0	0	0	183	0	183	0	0	0
- woningbouwkavels	12.081	7.404	4.677	11.619	15.117	-3.498	6.093	8.524	-2.431
- overig	15.055	7.173	7.882	15.172	7.007	8.165	14.713	7.106	7.607
4. Economie en milieu	26.233	12.364	13.869	19.203	15.190	4.013	14.903	12.388	2.515
- prioriteiten	0	0	0	60	0	60	25	0	25
- bedrijfskavels	14.359	4.486	9.873	6.811	7.654	-843	3.617	4.619	-1.002
- overig	11.874	7.878	3.996	12.332	7.537	4.796	11.261	7.770	3.491
5. Bereikbaarheid	9.234	4.917	4.317	15.415	6.681	8.734	6.824	951	5.873
- prioriteiten	0	0	0	439	0	439	50	0	50
- investeringen maatschappelijk nut	0	0	0	1.390	0	1.390	1.365	0	1.365
- overig	9.234	4.917	4.317	13.586	6.681	6.905	5.409	951	4.458
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	13.176	1.022	12.154	12.456	1.607	10.849	11.581	883	10.698
- prioriteiten	0	0	0	16	0	16	72	0	72
- overig	13.176	1.022	12.154	12.440	1.607	10.833	11.509	883	10.626
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	8.188	1.565	6.623	9.294	1.539	7.755	8.507	1.504	7.003
- prioriteiten	0	0	0	47	0	47	250	0	250
- overig	8.188	1.565	6.623	9.247	1.539	7.708	8.257	1.504	6.753
TOTAAL A	92.516	35.551	56.964	92.677	47.810	44.867	71.812	32.049	39.763
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	3.915	46.659	-42.744	1.396	39.117	-37.721	1.095	39.981	-38.886
- Onvoorzien	27	-12	39	24	300	-276	24	0	24
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	0	0	0	1.503	2.482	-978	1.704	2.614	-910
TOTAAL B	3.942	46.647	-42.705	2.924	41.899	-38.975	2.823	42.595	-39.772
SALDO VAN BATEN EN LASTEN (A+B)	96.458	82.198	14.260	95.600	89.708	5.892	74.635	74.645	-10
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	402	396	6	0	547	-547	65	109	-44
2. Veiligheid	0	50	-50	0	130	-130	0	0	0
3. Wonen	2.325	1.127	1.198	3.523	1.412	2.111	2.426	50	2.376
4. Economie en milieu	2.678	-15	2.693	845	543	302	1.002	100	902
5. Bereikbaarheid	503	583	-80	121	1.054	-933	1.112	1.684	-572
5. Investerings maatschappelijk nut	1.721	319	1.402	0	3.895	-3.895	11	474	-463
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	-17	1.737	-1.754	11	1.020	-1.010	35	339	-304
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	395	-395	273	1.050	-777	0	696	-696
Algemeen	1.932	2.333	-401	187	599	-412	0	696	-166
TOTAAL C	9.544	6.925	2.620	4.960	10.250	-5.289	4.651	4.817	-166
RESULTAAT (A+B+C)	106.002	89.123	16.879	100.561	99.958	602	79.286	79.461	-175

bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht van baten en lasten:

Algemeen

Opbouw tabel

De specificaties van de bedragen (prioriteiten en overig) zijn te vinden in het onderdeel 'Wat mag het kosten?' van het betreffende programma.

Verwerking de regionalisering brandweer

In deze begroting is rekening gehouden met de overgang van het takenpakket brandweer naar de VGGM per 1 januari 2014.

Het saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is € 10.000 voordelig. In dit resultaat zijn baten en lasten opgenomen, die toegevoegd of onttrokken dienen te worden aan de reserves. Deze toevoegingen of onttrekkingen mogen op volgens van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet direct in het resultaat verwerkt worden, maar moeten apart zichtbaar zijn. Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties Reserves.

Het nadelige resultaat vóór bestemming wordt vooral veroorzaakt door de uitgaven vanwege eenmalige activiteiten in 2014. Daartegenover staan de opbrengsten op de woningbouwkavels (programma 3) en bedrijfskavels (programma 4).

Overige niet te verdelen baten en lasten

Op deze post zijn opgenomen de baten en lasten, die niet rechtstreeks aan de programma's zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om de lasten die nodig zijn om de algemene dekkingsmiddelen te genereren, de netto lasten van de wachtgeld- en pensioenverplichtingen en het saldo van de niet verdeelde bedrijfsvoeringskosten.

Uitgangspunten ramingen 2014

De begroting 2014-2017 is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals vermeld in de Kadernota 2014 na vaststelling door de raad op 27 juni 2013.

Uitgangspunten voor loon- en prijsstijging en renteontwikkeling

Loonsom

Stijging van de loonsom in 2014 met 0,5% ten opzichte van het loonpeil in de jaarschijf 2013 in de meerjarenbegroting 2013-2016 vanwege de in 2012 gemaakte en de toekomstig verwachte CAO-afspraken en vanwege de ontwikkeling van de pensioenpremies.

Prijspeil

Prijsstijging in 2014 van gemiddeld 2,1% ten opzichte van het prijspeil in de begroting 2013.

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met de loon- en prijspeil-ontwikkelingen. In de Kadernota 2014 zijn deze verwerkt via een centrale stelpost. In de begroting zijn deze uiteraard opgenomen binnen de programmabudgetten. Per saldo is dit budgettair neutraal in de begroting verwerkt. In de verschillenanalyse op programmaniveau worden deze afwijkingen als gevolg van loon- en prijspeilontwikkelingen niet afzonderlijk vermeld.

Rente

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- Rente voor nieuwe investeringen 4,0%
- Rente over financieringstekort tot € 8 miljoen 1,5%
- Rente over het financieringsoverschot 1,5%
- Rente over het financieringstekort boven € 8 miljoen 4,0%

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd.

Voor 2013 is dit percentage 0,9%. Dit geldt voor:

- Onroerende zaakbelasting,
- Hondenbelasting,
- Toeristenbelasting en forensenbelasting.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2013.

Dit geldt voor de leges, de begraafrechten, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc.

Subsidies

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering

toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 0,9%.

Begrotingsuitkomst ten opzichte van de Kadernota 2014

In de Kadernota 2014 is de verwachte uitkomst van de begroting 2014-2017 gepresenteerd. De jaarschijf 2014 gaf hierbij een voordelig saldo van € 20.000.

De **belangrijkste verschillen** met budgettair effect met de Kadernota worden hierna vermeld. Het gaat om een voordelig effect van € 155.000.

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)		bedragen x € 1.000	
Progr.	Omschrijving		
2	Lagere uitvoeringskosten cameratoezicht.	-35	V
2	Desintegratiekosten regionalisering brandweer. In de kadernota 2014 is gemeld dat het risico op desintegratiekosten op maximaal € 400.000 is berekend. Medio juli zijn de eerste uitkomsten over de bijdrage door VGGM bekendgemaakt. De desintegratiekosten worden op dit moment voor 2014 ingeschat op € 200.000. Hierbij is rekening gehouden dat op de bedrijfsvoering van de gemeente € 80.000 is bezuinigd vanwege de VGGM. Via een afzonderlijk raadsinformatiebrief komen wij hierop nog terug.	200	N
4	De Rijksbijdrage voor de WWB valt in 2014 € 100.000 hoger uit. Voor de jaren 2015-2017 is dit voordeel niet ingeboekt vanwege de financiële onzekerheid over de invoering van de participatiewet in 2015.	-100	V
6	Lagere uitgaven leerlingenvervoer. In de quickscan besparingsmogelijkheden 2014 heeft Deloitte aangegeven dat er in dit budget ruimte zit. Voor 2014 gaan wij daar ook vanuit. In verband met de samenhang met de Wet op Passend Onderwijs wordt dit voordeel vooralsnog alleen voor 2014 ingeboekt.	-50	V
7	Lagere uitgaven WMO hulpmiddelen. In de quickscan besparingsmogelijkheden 2014 heeft Deloitte aangegeven dat er in dit budget ruimte zit. Het college onderschrijft deze conclusie voor 2014. In verband met de risico's vanwege de drie decentralisaties wordt dit voordeel alleen voor 2014 ingeboekt.	-100	V
a.d.	Het dividend van Alliander valt € 50.000 lager uit. Dit bedrag is overeenkomstig de verwachtingen van Alliander.	50	N
a.d.	Stelpost Rijksbezuinigingen € 6 miljard. Bij de kadernota 2014 werd er nog van uitgegaan dat het Rijk € 4 miljard zal gaan bezuinigen. Inmiddels is het duidelijk dat dit waarschijnlijk € 6 miljard gaan worden. Dit betekent naar huidige inschatting een korting van € 230.000 op de algemene uitkering.	230	N
a.d.	De ontwikkelingen op het accres, uitkeringsfactor en de maatstaven in het Gemeentefonds levert de gemeente per saldo een voordeel op.	-217	V
a.d.	Incidentele vrijval kapitaallasten. In de quickscan besparingsmogelijkheden 2014 heeft Deloitte aangegeven dat als gevolg van het beter plannen van de investeringen er op de kapitaallasten incidenteel in 2014 valt te bezuinigen. Voor 2015 en volgende jaren vraagt dit nader onderzoek.	-70	V

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)		bedragen x € 1.000	
Progr.	Omschrijving		
a.d.	Lagere opbrengst toeristenbelasting mede als gevolg van de economische ontwikkelingen.	40	N
b.v.	Lagere bedrijfsvoeringskosten als gevolg van de OddV.	-82	V
	Overig	-21	V
Totaal		-155	V

Toelichting mutaties reserves

Vanaf deze begroting moet er volgens het BBV een toelichting worden gegeven op de structurele of incidentele inzet van reserves. In 2014 hebben de mutaties op de reserves een voordelig effect op het eindresultaat van € 166.000. Dit betekent dat er per saldo € 166.000 meer is onttrokken aan de reserves dan gestort in de reserves vanuit de exploitatie. De mutaties in de reserves kunnen worden onderscheiden in mutaties vanwege incidentele baten en lasten, mutaties vanwege structurele baten en lasten en mutaties vanwege de bouwgrondexploitaties. De opbouw is als volgt:

- Per saldo hogere onttrekking vanwege incidentele baten en lasten	€ 3.042.000
- Per saldo hogere onttrekking vanwege structurele baten en lasten	€ 552.000
- Per saldo hogere storting vanwege de bouwgrondexploitatie	€ -3.428.000
Per saldo hogere onttrekking aan reserves vanuit de exploitatie	€ 166.000

Voor de toelichting op de mutaties vanwege incidentele baten en lasten wordt verwezen naar bladzijde 112 van deze begroting. De per saldo hogere onttrekking aan reserve vanwege structurele baten en lasten is als volgt opgebouwd:

- Investerings met economisch nut	€ 437.000
- Subsidies monumenten	€ 56.000
- Acquisitie en promotie bedrijventerreinen	€ 60.000
- Ingroei vanwege dividendverlies vanwege verkoop aandelen Vitens	€ 72.000
- Sparen voor vervanging	€ -45.000
- Mutaties vanwege egalisatie exploitatieuitgaven	€ -28.000
Totaal mutaties reserves vanwege structurele baten en lasten	€ 552.000

De raad heeft in de periode vanaf 2006 besloten om de kapitaallasten van diverse investeringen in de samenleving (met name op het gebied van sportaccommodaties) ten laste van de reserve investeringen met economisch nut te brengen.

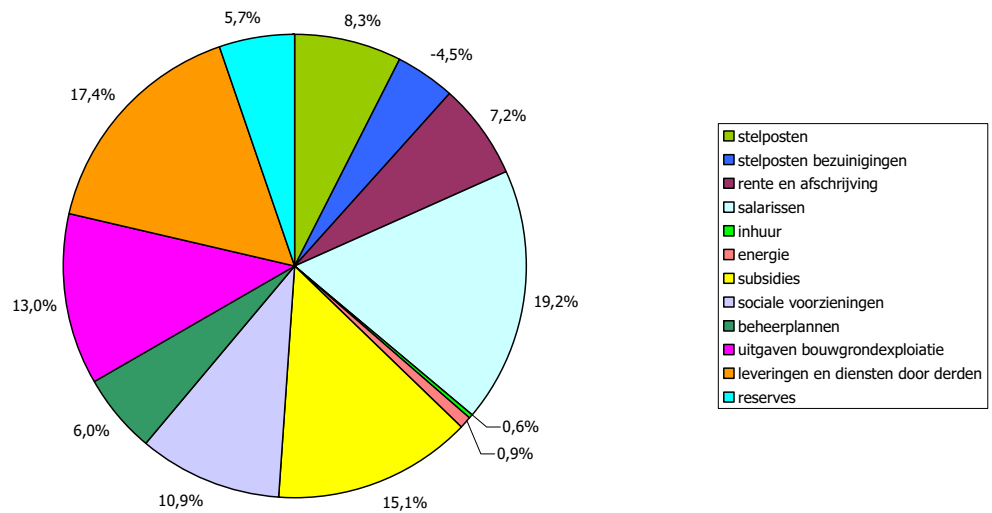
De per saldo hogere storting in de reserves vanwege de bouwgrondexploitaties is als volgt opgebouwd:

- Winstneming Corlaer ten gunste van de reserve grondexploitaties	€ 2.000.000
- Storting in reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege grondverkoop	€ 1.386.000
- Overige mutaties	€ 42.000
Totaal mutaties reserves vanwege structurele baten en lasten	€ 3.428.000

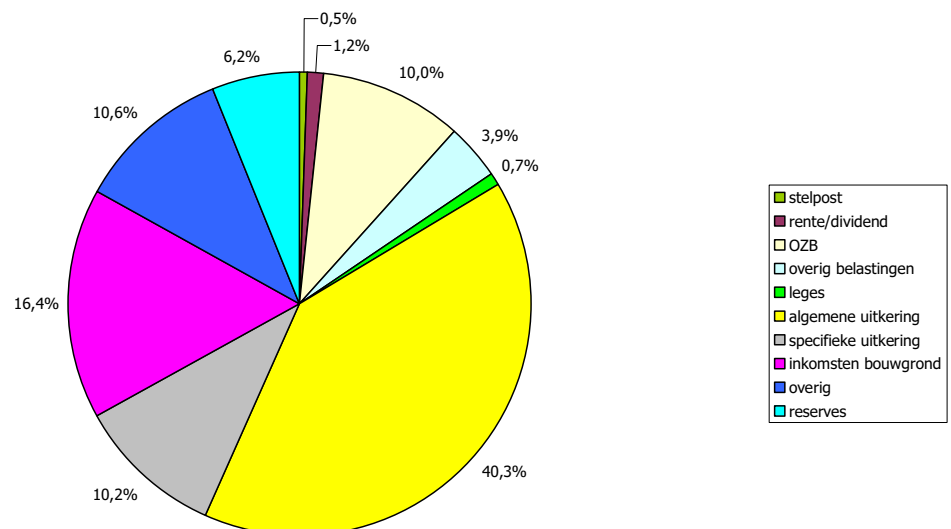
De Begroting in kosten- en inkomstencategorieën

In de volgende grafieken vindt u een overzicht in percentages van de kosten en inkomsten per categorie van de begroting jaarschijf 2014

Uitgaven programma per kostencategorie (incl. bouwgrond)

Inkomsten per kostencategorie (incl. bouwgrond)

Meerjarenraming

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Begroting 2015			Begroting 2016			Begroting 2017		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	5.405	829	4.576	5.588	679	4.909	5.638	673	4.965
- Prioriteiten	0	0	0	235	0	235	235	0	235
- Overig	5.405	829	4.576	5.353	679	4.674	5.403	673	4.730
2. Veiligheid	3.605	20	3.585	3.602	20	3.583	3.610	20	3.590
- Prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Overig	3.605	20	3.585	3.602	20	3.583	3.610	20	3.590
3. Wonen	17.835	11.779	6.056	18.780	12.859	5.921	19.802	12.909	6.893
- Prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Woningbouwkavels	3.071	4.653	-1.581	4.026	5.694	-1.668	4.966	5.700	-734
- Overig	14.764	7.126	7.637	14.753	7.164	7.589	14.836	7.210	7.627
4. Economie en milieu	17.312	13.269	4.043	15.204	11.900	3.304	15.853	12.599	3.254
- Prioriteiten	25	0	25	25	0	25	25	0	25
- Bedrijfskavels	5.919	5.942	-23	3.766	4.710	-944	4.461	5.524	-1.063
- Overig	11.368	7.327	4.041	11.413	7.190	4.223	11.368	7.076	4.292
5. Bereikbaarheid	5.335	952	4.382	6.150	953	5.196	6.312	954	5.357
- Prioriteiten	0	0	0	460	0	460	30	0	30
- Investerings maatschappelijk nut	555	0	555	830	0	830	1.460	0	1.460
- Overig	4.780	952	3.827	4.860	953	3.906	4.822	954	3.867
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11.647	883	10.764	11.654	883	10.771	12.191	881	11.310
- Prioriteiten	75	0	75	75	0	75	490	0	490
- Overig	11.622	883	10.689	11.628	883	10.697	11.751	881	10.821
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	7.216	1.504	5.712	6.988	1.504	5.484	6.940	1.504	5.436
- Prioriteiten	45	0	45	15	0	15	0	0	0
- Overig	7.171	1.504	5.667	6.973	1.504	5.469	6.940	1.504	5.436
TOTAAL A	68.405	29.236	39.168	68.015	28.798	39.217	70.396	29.540	40.855
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	938	36.739	-35.801	888	36.309	-35.421	861	35.862	-35.001
- Onvoorzien	24	0	24	24	0	24	24	0	24
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	1.270	2.362	-1.093	961	2.451	-1.490	962	2.389	-1.427
TOTAAL B	2.232	39.101	-36.869	1.873	38.760	-36.887	1.847	38.252	-36.404
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN (A+B)	70.637	68.337	2.298	69.888	67.558	2.330	72.243	67.792	4.451
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	0	326	-326	0	235	-235	0	235	-235
2. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen	1.581	90	1.491	1.668	0	1.668	734	0	734
4. Economie en milieu	1.023	1.100	-77	944	100	844	1.063	100	963
5. Bereikbaarheid	112	41	71	112	89	23	112	71	41
5. Investerings maatschappelijk nut	0	555	-555	0	830	-830	0	1.460	-1.460
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	573	-562	11	466	-455	0	473	-473
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	71	-71	0	40	-40	0	24	-24
Algemeen	8	91	-83	0	209	-209	0	149	-149
TOTAAL C	2.735	2.847	-113	2.735	1.969	766	1.909	2.512	-603
RESULTAAT (A+B+C)	73.372	71.184	2.186	72.623	69.527	3.096	74.152	70.304	3.848

¹ bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Het resultaat op het saldo van baten en lasten wordt beïnvloed door het resultaat op de exploitatie van woningbouw- en bedrijfspavels binnen de programma's Wonen en Werken en de incidentele baten en lasten

Uitgangspunten meerjarenraming 2015-2017

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2014. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten. Tevens zijn in de jaren 2015-2017 stelposten opgenomen voor de jaarlijkse verhoging van de loonsom vanwege incidentele beloningen (bevorderingen en extra periodieken) van 0,25% en van 0,50% voor reguliere periodieke verhogingen.

Uitgangspunten meerjarenraming 2015-2017

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2014. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten. Tevens zijn in de jaren 2015-2017 stelposten opgenomen voor de jaarlijkse verhoging van de loonsom vanwege incidentele beloningen (bevorderingen en extra periodieken) van 0,25% en van 0,50% voor reguliere periodieke verhogingen.

Uitkomst 2014-2016 ten opzichte van de Kadernota 2014 jaarschijf 2015-2017

In onderstaande tabel wordt het verschil bepaald tussen de verwachte uitkomsten van de begroting 2014 jaarschijven 2015-2017 ten opzichte van de verwachting in de Kadernota 2013 voor deze jaarschijven.

	2015		2016		2017	
Verwacht saldo volgens Kadernota 2014	1.978	N	3.073	N	3.927	N
Saldo begroting	2.186	N	3.096	N	3.848	V
Te verklaren verschil	208	N	23	N	-79	V

De verschillen met budgettair effect worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard.

Progr.	Omschrijving	2015		2016		2017	
2	Lagere uitvoeringskosten cameratoezicht.	-35	V	-35	V	-35	V
2	Desintegratiekosten regionalisering brandweer.	200	N	200	N	200	N
a.d.	Stelpost inverdien desintegratiekosten regionale brandweer. De VGGM heeft toegezegd dat de verwachte efficiencyeffecten van het in 2015 op te stellen nieuwe personeel- en materieelplan vanaf 2016 in de begroting VGGM verwerkt zullen worden.	0		-200	V	-200	V
a.d.	Het dividend van Alliander valt € 50.000 lager uit. Dit bedrag is overeenkomstig de verwachtingen van Alliander.	100	N	100	N	100	N
a.d.	Stelpost Rijksbezuinigingen € 6 miljard.. Dit betekent naar huidige inschatting een korting van € 230.000 op de algemene uitkering.	230	N	230	N	230	N
a.d.	De ontwikkelingen op het accres, uitkeringsfactor en de maatstaven in het Gemeentefonds levert de gemeente per saldo een voordeel op.	-255	V	-344	V	-496	V
a.d.	Lagere opbrengst toeristenbelasting mede als gevolg van de economische ontwikkelingen.	40	N	40	N	40	N
b.v.	Lagere bedrijfsvoeringskosten als gevolg van de OddV.	-82	V	-82	V	-82	V
b.v.	Verlaging taakstelling inverdiene desintegratiekosten OddV. Voor 2015 resteert nog een taakstelling van € 45.000 en voor 2016 nog een taakstelling van € 113.000.	0		82	N	82	N
	Overig	10	N	32	N	82	N
		208	N	23	N	-79	V

Uitgangspunt dekking tekorten 2015-2017

In de Kadernota 2014 is aangegeven dat gezien de onzekerheden over de definitieve invulling van de diverse besparingen op het Gemeentefonds en het gegeven dat de huidige raads- en collegeperiode op zijn einde loopt het college voor de jaarschijven 2015-2017 alleen richtinggevend uitspraken doet over de mogelijkheden die het college ziet om de verwachte tekorten te dekken. Het college heeft hierbij een pakket aangeboden van uiteindelijk € 5,8 miljoen aan structurele bezuinigingmogelijkheden.

Inmiddels is er in samenspraak tussen raad en college een proces opgestart om te komen tot een besparingspakket voor de jaren 2015-2017. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van het pakket aan mogelijke bezuinigingen. Uiteraard wordt er in dit proces ook ruimte gecreëerd voor burgerparticipatie.

Toelichting mutaties reserves

De mutaties op de reserves hebben op de jaarschijven het volgende effect:

2015: € 113.000 voordeel

2016: € 766.000 nadeel

2017: € 603.000 voordeel

Dit wordt veroorzaakt door:

Bedragen x € 1.000	2015	2016	2017
Mutaties voor incidentele baten en lasten	1.144	1.152	1.750
Mutaties voor structurele baten en lasten	573	694	650
Mutaties vanwege de bouwgrondexploitaties	-1.604	-2.612	-1.797
Totaal	113	-766	603

Voor de toelichting op de mutaties vanwege incidentele baten en lasten wordt verwezen naar bladzijde 112 van deze begroting. De per saldo hogere onttrekking aan reserve vanwege structurele baten en lasten is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000	2015	2016	2017
Investerings met economisch nut	433	429	425
Subsidies monumenten	56	56	56
Acquisitie en promotie bedrijventerreinen	60	60	60
Ingroei vanwege dividendverlies vanwege verkoop aandelen Vitens	72	71	69
Sparen voor vervanging	-45	-45	-45
Mutaties vanwege egalisatie exploitatieuitgaven	-3	123	85
Totaal	573	694	650

De raad heeft in de periode vanaf 2006 besloten om de kapitaallasten van diverse investeringen in de samenleving (met name op het gebied van sportaccommodaties) ten laste van de reserve investeringen met economisch nut te brengen.

De per saldo hogere storting in de reserves vanwege de bouwgrondexploitaties is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000	2015	2016	2017
Afwikkeling diverse complexen	-120	-950	0
Storting in reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege grondverkopen	-1.256	-1.450	-1.580
Storting reserve maatschappelijke voorzieningen Nijkerkerveen	-99	-212	-217
Overige	-129	0	0
Totaal	-1.604	-2.612	-1.797

Overzicht incidentele baten en lasten

In de toelichting bij artikel 19 van het BBV wordt bij incidentele (= eenmalige) het volgende begrippenkader gegeven: Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel (lees eenmalig) kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen.

Het gaat hierbij niet om het bedrag, maar om de activiteit. Een activiteit die reeds vier jaar loopt en waarvoor jaar 2014 het laatste jaar is, is geen incidentele last. Overigens hoeven alleen de incidentele activiteiten worden opgenomen waarvoor de last of baat minimaal € 10.000 is. De bedragen met betrekking tot de bouwgrondexploitatie zijn hier buiten gehouden.

De bedragen in onderstaande tabel zijn netto lasten.

Tabel 2.3: overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen € 1.000	2014	2015	2016	2017
Lasten = positief/baten = negatief				
1. Inwoners en bestuur	149	-130	248	235
2. Veiligheid	0	0	0	10
3. Wonen	87	90	0	0
4. Economie en Milieu	11	0	11	0
5. Bereikbaarheid	714	38	507	80
5. Investerings maatschappelijk nut	1.365	555	830	1.460
6. Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	34	128	25	0
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	426	65	31	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	716	171	0	43
Mutaties reserves	-1.677	-589	-322	-290
Mutaties reserves invest. maatsch. nut	-1.365	-555	-830	-1.460
Totaal	460	-227	500	78

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een batig saldo

De bedragen in deze rubriek zijn netto lasten. De mutaties aangegeven met een *, worden gedekt door een reserve. Hieronder vindt u een opsomming van de activiteiten. Van de activiteiten waarvan de netto uitgaven groter zijn dan € 40.000 wordt het bedrag separaat genoemd.

Programma 1: Kosten 600-jaar Stad Nijkerk* (2014)

Kosten raadswisseling* (2014)

Projectgroep modernisering GBA (2014)

Visie havenkom (2014) . Het betreft hier het restantbudget uit de begroting 2013 (jaarschijf 2014) welke nodig is voor de uitwerking van de toegezegde visie.

PRMI: Visie lokatie Jumbo en lokatie Van der Kraats* (2014 € 40.000 en 2016 € 235.000 en 2017 € 235.000)

Bevolkingsonderzoeken/-enquêtes (2014 en 2016)

Programma 2: Veiligheidsmonitor (2017)

Desintegratiekosten VGGM (2014 en 2015)

Programma 3: Uitvoering woonvisie* (2014 € 50.000 en 2015 en € 90.000)

Intensivering handhaving bewoning recreatiewoningen (2014 € 57.000)

Programma 4: Klanttevredenheidsonderzoek bijstandsverlening (2014 en 2016)

Monitoring detailhandelbeleid (2014 en 2016)

Klimaatambitie met bijbehorend uitvoeringsprogramma (2014-2016)

PRMI: investeren in groen* (2014-2017)

Programma 5: Realisering Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)* (2014 € 105.000)
 Uitvoeringsprogramma GVVP* (2014 € 1.365.000)
 PRMI: Herinrichting Torenstraat/Vrijheidslaan* (2015-2017 € 865.000)
 PRMI: Investeren in openbare ruimte van het centrum* (2016 € 75.000 en 2017 € 700.000)
 Vervanging parkeerapparatuur* (2016 € 47.000)
 PRMI: Fietsverbinding De Flier-Arkerpoort* (2017 € 80.000))
 PRMI: Bijdrage herinrichting N301* (2016 € 250.000 en 2017 € 250.000)
 PRMI: Herinrichting Amerfoortseweg* (2015 € 500.000)
 PRMI: Ronde Callenbachstraat* (2015 € 20.000 en 2016 € 210.000)
 PRMI: Vervolg optimaliseren 30/60 km-gebieden* (2015-2017)
 PRMI: Verkeersmaatregelen Centrum* (2015-2017)
 Herinrichting Van Reenenpark* (2016 € 460.000)
 Pakketstudie De Driehoek* (2014 € 538.000)
 Advies en overleg lobby toe- en afritten A1 (2014 € 58.000 en 2015 € 38.000)
 Uitvoeren beleidswijzingen parkeren (2014)
 Vervanging parkeerapparatuur* (2016)

Programma 6: Afwaardering boekwaarde bestaande Beatrixschool* (2015 € 103.000)
 Onderzoek nieuw zwembad (2015-2017 jaarlijks € 25.000)
 Uitvoering WMO-beleidsplan incidentele activiteiten (2014)

Programma 7: Uitvoering WMO-beleidsplan incidentele activiteiten (2014)
 Voorbereiding Voorzieningencluster Nijkerkerveen* (2014 € 50.000 en 2015 € 30.000))
 Uitvoeringsprogramma nota maatschappelijk vastgoed (2014-2016 totaal; € 112.000)
 PRMI: Investeren in krachtige wijken: De Globe* (2014 € 65.000) en Paasbos* (2014-2016 totaal € 165.000)

Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering:

Luchtfoto's ten bate van de BAG (2015 en 2017)
 Desintegratiekosten OddV (2014 en 2015)
 5-jaarlijkse taxatie brandverzekering (2015)
 Benchmark publiekwinkel (2015 en 2017)
 Invoeringsbudget van de drie decentralisaties* (2014 € 603.000)

Mutaties reserves:

Daarnaast wordt er in 2014 overeenkomstig de besluitvorming over het WMO-beleidsplan € 142.000 onttrokken aan de reserve kredietcrisis.

Uiteenzetting van de financiële positie

Tabel 2.4 Overzicht arbeidsgerelateerde verplichtingen

Netto lasten x € 1.000	2014	2015	2016	2017
Wachtgelders	222	153	106	75
FPU+	9	9	0	0
Gepensioneerden	164	164	164	164
Totaal	395	326	270	239

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting. Hierin is ook opgenomen de storting in de voorziening pensioenen bestuurders om deze voorziening waardevast te houden.

De lasten die voortvloeien uit de wachtgeldverplichtingen op grond van het sociaal statuut bij de fusie (2000) en de verplichtingen voor de oud-bestuurders komen ten laste van de daarvoor gevormde voorziening "Uitkeringen en wachtgeldten personeel".

Tabel 2.5 Overzicht ontwikkeling financieringspositie

Bedragen x € 1 miljoen, per 1 januari:	2014	2015	2016	2017
A. Activa				
Investerings met economisch nut	70,6	69,0	66,9	65,3
Investerings met maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige investeringen	15,0	14,8	7,2	7,0
Vorraden bouwgrondexploitatie	29,0	34,8	32,5	29,9
Totaal A	114,6	118,6	106,6	102,2
B. Gefinancierd met				
Algemene reserves	6,5	5,9	5,5	5,4
Egalisatiereserves	0,5	0,5	0,5	0,5
Bestemmingsreserves	31,4	28,8	28,9	27,6
Voorzieningen	11,8	11,5	13	12,9
Langlopende geldleningen	45,1	40,5	35,9	31,2
Totaal B	95,3	87,2	83,8	77,6
Financieringspositie (A-B) - = tekort / + = overschot)	-19,3	-31,4	-22,8	-24,6

Toelichting overzicht financieringspositie

In het algemeen wordt geprobeerd de financieringstekorten op te lossen door het aantrekken van kort of lang geld afhankelijk van de liquiditeitsprognose. Dit is niet altijd mogelijk vanwege de kasgeldlimiet. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet worden er langlopende geldleningen aangetrokken. In paragraaf 4 Financiering is dit nader uitgewerkt. Het verloop van de boekwaarde voorraden grondexploitatie is overeenkomstig de (herziene) exploitatieopzetten.

De stand van de algemene reserve is begin 2014 € 6,5 miljoen. De stand van de reserve loopt langzaam terug naar € 5,4 miljoen in 2017.

Het verloop in de bestemmingsreserves in 2014 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege de verkoop van gronden. In de kostprijs van de grond zit een opslag welke wordt gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Verder vindt er in 2014 een grote onttrekking t.b.v. een spoortunnel aan de Amersfoortseweg plaats

- De stortingen in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege de verwachte afwikkeling (winstneming) van het complex Corlaer.
- De onttrekkingen vanwege de uitvoering van het GVVP

Meerjarig zien we dat de stand van de bestemmingsreserves iets af neemt.

In de jaren 2014 tot en met 2017 neemt de stand van de voorzieningen iets af.

In de ontwikkeling van de standen van de langlopende geldleningen is rekening gehouden met de reguliere aflossingen. Met eventuele herfinancieringen is niet gecalculeerd.

De investeringen uit tabel 2.6 zijn al opgenomen in de ontwikkeling van de financieringspositie. Daardoor is het bedrag van de boekwaarden van de activa toegenomen. Daartegenover staat dat door de reguliere afschrijvingen de boekwaarden van de activa verlaagd worden.

Tabel 2.6 Overzicht investeringskredieten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Totaal	2014	2015	2016	2017
A. Investeringskredieten met economisch nut					
Bedrijfsvoering					
- Huisvesting en inventaris	161	35		55	71
- Automatisering	1.965	492	365	935	173
- Overige bedrijfsmiddelen					
2. Veiligheid					
- Bedrijfsmiddelen					
3. Wonen					
- Ondergrondse afvalcontainers					
- Riolerings	5.182	1.532	1.102	1.204	1.344
5. Bereikbaarheid					
- Tractie	180				180
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn					
- Investeringskredieten IHP (onderwijs)	1.845		1.645	200	
- Sportaccommodaties 2 ^e fase	158				158
Totaal A	9.491	2.059	3.112	2.394	1.926
B. Investeringskredieten met maatschappelijk nut					
Totaal B	0	0	0	0	0
Totaal (A+B)	9.491	2.059	3.112	2.394	1.926

Toelichting overzicht investeringskredieten

Status van deze tabel

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2014 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar.

Begripsbepaling

Het onderscheid in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut is overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

1. Investeringskredieten met economisch nut

Investeringskredieten hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze moeten worden geactiveerd.

2. Investerings met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte die geen economisch nut hebben zijn investeringen met maatschappelijk nut. Ze genereren geen middelen en er is geen markt voor, ze kunnen niet worden verhandeld. Te denken valt aan wegen, bruggen, openbaar groen. Deze investeringen mogen worden geactiveerd.

Overige toelichting

In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen en enkele uitbreidingsinvesteringen opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn opgenomen in de budgetten van de diverse programma's.

De inkomsten voor de investeringen uit het uitvoeringsprogramma GVVP bestaan uit bijdragen uit subsidies en andere bijdragen van derden.

De afschrijvingslasten voor de investeringskredieten bedragen voor 2014 € 140.000 voor 2015 € 152.000, voor 2016 € 215.000 en voor 2017 € 131.000.

Berekening EMU-saldo

Begripsbepaling

Met ingang van 2006 zijn gemeenten verplicht in hun begroting hun EMU-saldo op te nemen volgens de opgenomen tabel.

Het EMU (Europees Monetair Unie)-saldo wijkt nogal af van het begrip begrotingssaldo waar gemeenten mee werken. Een belangrijk verschil is dat het begrotingssaldo van gemeenten betrekking heeft op de baten en lasten van de exploitatierekening, terwijl het EMU-saldo ook kapitaaltransacties in de beschouwing meeneemt (zoals investeringen, aan- en verkopen grond). Daarnaast verschilt de behandeling van onder meer het interen op reserves, onttrekken van voorzieningen en de opbrengsten uit de verkoop van deelnemingen (bijv. aandelen in energiebedrijven).

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (o.a. gemeenten) en wat daarin wordt meegeteld. Gemeenten zijn daarom mede verantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo. Om hier betere invulling aan te geven heeft het Rijk het voorstel voor de Wet Houdbaarheid Overheidsfinanciën (wet HOF) voorbereid. In het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien hebben wij u over deze wet geïnformeerd.

Tabel 2.7 Overzicht EMU-saldo

Bedragen x € 1.000		2013	2014	2015
Omschrijving				
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.784	-3.423	-3.902
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.698	3.581	3.570
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	4.980	4.878	4.864
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-3.145	-2.059	-3.112
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0

<i>Bedragen x € 1.000</i>		2013	2014	2015
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (In Nijkerk komen deze rechtstreeks t.g.v. de exploitatie)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	5.326	3.433	1.604
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-4.614	-6.351	-4.534
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekend EMU-saldo		2.461	59	-1.510

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk op
4 november 2013,

de griffier,

de voorzitter,

de heer O. van Kolck

de heer mr. drs. G.D. Renkema